

Proleter DEVİRİMCİ DURUŞ

Devrimler tarihin lokomotifidir!

Aylık siyasal dergi

ISSN: 2147-4028

Şubat 2026 Sayı: 136

Fiyatı: 20 TL

Emperyalist savaş giderek şiddetleniyor. ABD'nin savaş gemileri şimdi İran'ı tehdit ediyor.

İran, ABD'nin uzun yıllar hedefindeki ülkeydi. 1979'da gerçekleşen İran Devrimi, ABD'nin Ortadoğu'da İsrail'den sonraki en büyük dayanağını elinden almış, ona büyük bir darbe indirmişti. Bu nedenle Şah rejimi yıkıldığından bu yana İran'ı "düşman ülke" kategorisine aldı.

O yıllarda ABD'nin bölgedeki "üçlü sacayağı" İsrail-İran-Türkiye üzerine kurulmuştu. İran'dan sonra, Türkiye'yi de kaybetme korkusuyla 12 Eylül 1980'de askeri faşist darbe-yi tezgahladı. Çünkü Türkiye'de sınıf mücadelesi ve halk hareketi en yüksek dönemini yaşıyordu. Faşist cunta aracılığıyla komünist ve devrimcileri katletti, işçi ve emekçilerin haklarını gaspetti, dinci-gericiliğin önünü açtı.

Fakat Ortadoğu'daki dengelerden dolayı İran'a saldırmaya cesaret edemedi. Ambargolarla, iç kışkırtmalarla onu zayıf düşürmeye çalıştı. Ezilen uluslara, kadınlara, muhalif kesimlere baskı ve şiddet uygulayan gerici İran rejimi, halktan tepki alıyordu zaten. Fakat İran halkında anti-Amerikancılık ve anti-siyonizm o kadar güçlüydü ki, kitlesel ayaklanmaları bile "ABD-İsrail kışkırtması" diyerek bastırabiliyordu.

Diğer yandan İran, Rusya ve Çin ile yakın ilişkiler kurarak ekonomik ve askeri yönden güçlendi, nükleer enerji üretimine geçti. Ve bölgesel bir güç haline geldi. Öyle ki, Lübnan, Irak, Filistin, Yemen gibi ülkelerde kendine bağlı örgütler kurdu, silahlı birlikler oluşturdu. ABD'nin Irak ve Suriye işgallerine karşı bu ülkelerdeki direnişe destek verdi.

ABD için İran, Ortadoğu'daki haki-miyetinin önündeki en büyük engel, bir "çıbanbaşı"ydı. Son bir yıldır İsrail üzerinden, İran'ı güçsüz düşüren hamleler yaptı. Hizbullah ve Hamas'a darbeler indirdi. İran Cumhurbaşkanı'na

Sayfa 2'de sürüyor

Emperyalizm halklara, patronlar işçilere saldırıyor

ZAFER

DİRENEENLERİN

OLACAK!

Emperyalizm halklara, patronlar işçilere saldırıyor

ZAFER DİRENENLERİN OLACAK!

suikast, Hamas liderinin İran'da iken öldürülmesi ve İran'ı içten çökertme girişimlerini arttırdı. Bununla da yetinmedi, önce İsrail'den atılan füzelerle sonra doğrudan ABD füzeleriyle İran'ı vurmaya başladı. Fakat İran bu saldırılara karşılık verdi.

Şimdi ABD, İran'ı yeniden kuşatmaya alıyor. Bir yandan İran rejiminden hoşnutsuz kitlelere "resmi daireleri ele geçirin" çağrılarını yapıyor ve "yardıma geleceğini" duyuruyor. Bir yandan da savaş gemilerini İran'ın burnunun dibine sokuyor.

Olası bir İran savaşı, bugüne dek Ortadoğu'da süren savaşların en büyüğü, dolaşısıyla en şiddetlisi olacaktır. Çin ve Rusya'nın dahil olduğu koşullarda "devlerin savaşı" halini alacaktır. Bunun için ABD, rejimi güçsüz düşürerek geriletmeyi tercih ediyor.

ABD'nin asıl hedefi ise, Amerika kıtasına tam hakimiyet kurmak. Trump göreve gelir gelmez "arka bahçesi" gördüğü Latin Amerika'ya, Kanada ve Grönland'a tehditler savurmuştu zaten. Geçen ay Venezuela Başkanı Maduro'yu kaçırıp ABD'de yargılamaya başlaması, bunun ilk adımıydı. Grönland'ı işgal tehditleri ise, ABD-AB çelişkilerini arttırdı, parayla satın almaya dönüştü. Davos Zirvesi'ne de Trump'ın "istediğim küçük bir buz parçası" sözleriyle, Grönland damga vurdu.

ABD, emperyalist savaşı dünyanın dört bir yanına yaymış durumda. Bunun da temelinde ABD hegemonyasının sarsılması yatıyor. Özellikle "petro-dolar" üzerine kurduğu sistemin çatırdaması en büyük kabusu oldu. Petrol dahil olmak üzere birçok ülke ikili ticareti artık dolar dışı paralarla yapmaya başladı. Doların rezerv para olma oranı düştü. Bu, ABD'nin milli gelirinin üç katına çıkmış olan borçlarını, para basarak ödeyemez hale gelmesi anlamına geliyor. Doların çöküşü, ABD'nin çöküşünü getiriyor.

Tam da böyle bir zamanda Çin Devlet Başkanı Şi Cinping, Çin para birimi Yuan'ın küresel para birimi olması gerektiğini söyledi. Savaşın asıl olarak Çin ve ABD arasında yaşandığını bir kez daha teyit etti.

Ekonomik gücünü kaybeden ABD, askeri üstünlüğüne dayanarak tehditler savuruyor, savaşlar çıkarıyor. Suriye'de Esad rejimini yıkmış olmanın güveniyle İran'ı sıkıştırıyor, Irak'ı tehdit ediyor; Türkiye başta olmak üzere bölge ülkelerdeki işbirlikçilerini rahatlatmak için, Suriye'de "ittifak gücüm" dediği SGD'ye desteğini kesiyor. Ve bir kez daha emperyalizmden "müttefik" olamayacağını, ezilen halkların onlara dayanarak kurtulamayacağını gösteriyor.

Kürt halkı yine diğer halkların desteği ve

dayanışması ile mücadelesini yükseltti. Kendisine dayatılan teslimiyet ve yokoluşu, kendi gücüyle ve dostlarının yardımıyla bertaraf etmeyi başardı. Fakat halen tehlike geçmiş değil. 2012 yılından itibaren Rojava'da elde edilen kazanımlar büyük oranda kaybediliyor. Suriye, adeta bir Afganistan'a çevrilmek isteniyor. Gericici HTŞ rejimi, başta kadınlar olmak üzere tüm halkın demokratik haklarını yok ediyor.

Emperyalizm halklara vahşice saldırırken, patronlar da işçi ve emekçiler üzerindeki sömürüyü dizginsiz ve pervasız hale getirdiler. Temel ihtiyaç maddelerinin her yıl ikiye-üç katlandığı koşullarda, işçilere yüzde 20 civarında zam teklif ediyorlar. İşçiler buna isyan edip direnişe geçince de, polisi-jandarmayı üzerlerine salıyorlar.

Metal işçilerinden sonra Migros Depo işçileri de düşük ücretlere karşı direnişe geçti. "Biz bir aileyiz" diyen patron Özilhan'ın evinin önüne giden işçiler, yine polis saldırısına uğradılar, gözaltına alındılar. Patronların "aynı gemideyiz", "aileyiz" sözlerinin ne kadar büyük bir yalan olduğunu gözler önüne serdiler.

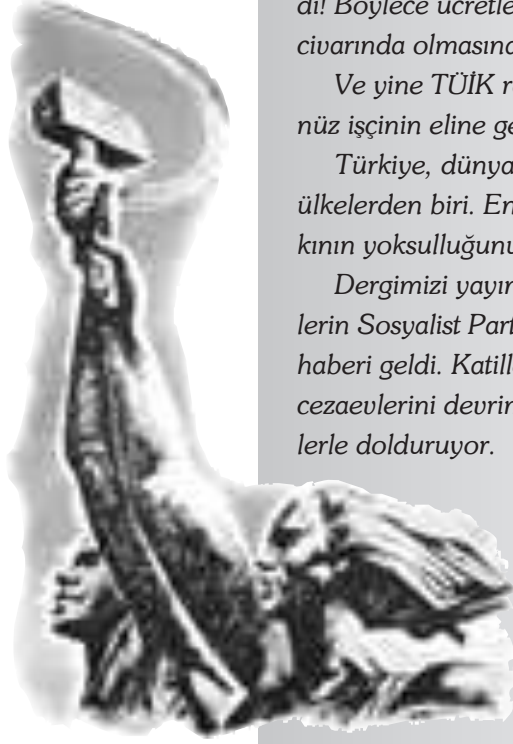
TÜİK bile Ocak ayı enflasyonunu yüzde 4.5 olarak açıkladı. Asgari ücrete ve emekli maaşlarına yapılan çok küçük artışlar da bir aylık enflasyonla yok oldu. Zaten enflasyon, gizli vergi ve soygun demek. İşçi ve emekçiler üzerinde sömürünün artması, daha fazla yük binmesi demek.

Buna karşın Maliye Bakanı Şimşek, yüksek enflasyonu havalaların soğumasına bağlıyor. AKP'li milletvekilleri ise, asgari ücretin 20 katı olan maaşlarının, kendilerine yetmediğini söylüyor hiç sıkılmadan. Bir de emeklilere çeyrek simit dağıtıyorlar, dalga geçercesine ve aşağılayarak...

Bu pervasız saldırılara karşı işçi ve emekçiler, ezilen haklar direnişe geçiyorlar. Bırakalım refahı, hayatta kalabilmeleri bile, kendi gücüne dayanmalarına ve direnmelerine bağlı. Örgütlenmek ve mücadeleyi yükseltmek dışında bir seçenek yok!

Deneyimler de göstermiştir ki, direnenler her zaman kazanamazlar da, kazananlar hep direnenler olmuştur.

Bugün yine zafer, direnenlerin olacaktır!

Okurlara...

Merhaba,

Ocak ayı enflasyonu TÜİK rakamlarına göre yüzde 4.84! Aralık ayının neredeyse 5 katı!

TÜİK'in Aralık ve Ocak aylarındaki bu fark, asgari ücret ve emekli maaşlarının Aralık ayı enflasyonu katılarak hesaplanıyor olmasındandır. 2025 yılı için TÜİK, Aralık ayını yüzde 0,89 gösterdi ve yıllık enflasyonu yüzde 30'larda sabitlemeyi başardı! Böylece ücretlere zammın da en fazla yüzde 30 civarında olmasına zemin hazırladı.

Ve yine TÜİK rakamlarına göre, asgari ücret henüz işçinin eline geçmeden yüzde 5 oranında eridi.

Türkiye, dünyada en yüksek enflasyona sahip ülkelerden biri. Enflasyonun yüksekliği, o ülke halkının yoksulluğunun da göstergesi.

Dergimizi yayına hazırladığımız sırada Ezilenlerin Sosyalist Partisi'ne ülke çapında operasyon haberi geldi. Katilleri, canileri serbest bırakanlar, cezaevlerini devrimcilerle, demokratlarla, muhaliflerle dolduruyor.

Bir yanda yoksulluk ve açlık artarken, bir yanda bu operasyonların olması rastlantı değil. Sömürü ve zulme karşı çıkanları tutuklayarak, halka gözdağı veriyorlar.

Oysa sömürü ve baskının olduğu yerde direnmek haktır.

Ve işçiler, memurlar, emekliler bu haklarını kullanıyor.

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları dergimizin sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

136. Sayıda

3	Epstein lağımı patladı
4	Migros depo işçileri direniyor
5	Sendikalı işçi sayısı düşüyor
6	Özel eğitim kurumlarında "takım sözleşmesi"
8	Yoksulluğumuzun nedeni "bölüşüm sorunu" mu
10	Rojava ile dayanışma eylemleri
12	Rojava'da son gelişmeler
14	İran'ı sarsan protesto dalgası
15	CHP'li belediyeleri yargılama garabeti
16	"Emperyalizm, savaşlar ve işçi sınıfı" forumu
17	İBB'de TİS süreci başlarken
18	Refik'in ardından
19	Av. Ali Aydın öldürüldü
20	Adana TÜYAP kitap fuarından kalanlar
21	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
23	Biz kazanacağız

Yayın Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Çağdaş Büyükbaş

Adres: Mecidiyeköy mah. Ayfer sk. No: 10/5 Asım Bey Ap. Şişli/ İst. Tel: 0538 777 99 01, devrimcidurus@gmail.com, proleterdevrimcidurus3.org

Baskı: Berdan Matbaacılık, Davutpaşa cad. Güven San. Sit. C Blok No: 215-216 Topkapı/İst.

Tel: (0212) 613 1211, ISSN: 2147-4028, Yayınevi sertifika no: 48918

YEDİVEREN YAYINLARI Yerel Süreli Yayın, Sayı:136, Şubat 2026, 20 TL(KDV %0)

ABD

Adalet Bakanlığı'nın yayınladığı Epstein dosyaları, kapitalizmin gerçek-iğrenç yüzünü bütün çıplaklığı ile ortaya koyuyor. İlk olarak 20 Aralık 2025 tarihinde bir grup dosya yayınlamışlardı, 1 Şubat'ta yayınlanan 3 milyon sayfa, 180 bin fotoğraf ve 2 bin video, patlayan lağımın çok daha büyük ve tiksindirici olduğunu gösterdi. ABD ve İngiltere başta olmak üzere dünyanın dört bir tarafından devlet bürokratları, büyük şirket sahipleri, prensler-prensesler bu iğrenç ağına parçasıydılar.

Nasıl ortaya çıktı

Jeffrey Epstein öğretmenlik yapan bir adam iken, çok kısa sürede milyarder bir "yatırımcı"ya dönüşmüş. Dünyanın her tarafından siyasetçiler, kraliyet üyeleri, ünlü sanatçılar, ünlü işadamları ile kurduğu ilişkiler ile dikkat çekiyordu.

suçlamalar Epstein'in, dünyanın sömürücülerine fuhuş partileri verdiğini, bu partilere "Lolita Express" ismini taktığı bir uçakla insan getirdiğini, bu partilerde 14 yaşına kadar küçük kız çocuklarının cinsel sömürüye maruz kaldığını gösteriyor. Bu çirkefin odağında, belgelerde "Epstein Adası" olarak geçen Karayipler'deki ABD Virgin Adaları'na bağlı bir ada var. Ancak mekanlar bununla sınırlı değil. Keza bu belgeler ortaya çıktıktan sonra, Türkiye'de ıssız koylara yanaşan aşırı lüks yatlar ve bu yatlara insan getirip götüren helikopterler ile ilgili haberler de çıktı.

Partilere katılanlar arasında ABD Başkanı Trump'tan eski başkanı Clinton'a, Elon Musk'tan, Bil Gates'e, İngiltere Prens'i'ne kadar yüzlerce ismin olduğu açıklanıyor. **Sadece süper zenginlerin geldiği bir yer değil burası; dünya si-**

Epstein belgelerinde Türkiye

Türkiye'de 2008-2016 yılları arasında 104 bin 531 çocuk kaybolmuş. 2016 sonrasında ise "kayıp çocuk istatistikleri" açıklanmıyor. Ama bu arada bir sürü şaibeli olay basında yer alıyor.

Mesela Hollanda'da sokakta bulunan bir çocuğun 6 Şubat 2023'te depremzede olduğu, anne-babasının Türkiye'de olduğu ve bu çocuğun Hollanda'ya nasıl gittiğinin bilinmediği yazıyor.

Depremelerde kaybolan çocuklar, ailelerinin en büyük yarası. 6 Şubat depremlerinde tespit edilebilen onlarca çocuğa ne olduğu bilinmiyor. Benzer iddialar 1999 depreminden sonra da gündeme gelmişti. Belgelerde adı geçen eski ABD Başkanı Clinton o günlerde Türkiye'ye gelmiş, depremedeleri ziyaret etmişti üstelik.

Mesela Ankara'da Zekai Tahir Burak Hastanesi'nde 2012 yılında bir ayda 49 bebeğin doğum sonrasında öldüğü söylendi. Normal ve sağlıklı doğan bu bebeklerin ne olduğuna ilişkin soruşturma açılmadı.

Ve şimdi Epstein belgelerinde, Türkiye'nin "çocuk bulma kaynağı" olarak kullanıldığı yer alıyor.

Türkiye'den İhlas Holding CEO'sunun, Rixos otel sahibinin yer aldığı, çok sayıda kişi olduğu da söyleniyor. 3 milyon belge okunmaya devam ettikçe, yeni isimler de çıkacaktır. Bu arada Epstein'in Türkiye'ye 9 kez geldiği ve kişisel banka hesabından Türkiye'ye 200 milyon dolar transfer yaptığını da öğreniyoruz.

* * *

Bilgilerin, belgelerin haddi-hesabı yok. Bunların her biri, bir dehşet etkisi yaratıyor. Ancak **asıl dehşet verici olan, kendi ülkemizde görmeye alıştığımız türden bir "cezasızlık" politikasının burada da karşımıza çıkmasıdır.**

Epstein hakkındaki iddialar 1990'ların sonuna kadar uzandığı halde ancak 2019 yılında somut bir davaya dönüşmüş ve geçen 7 yıl içinde bir kadın dışında kimse yargılanmamış, suçu tespit edilen hiçbir ünlüye dokunulmamış.

Bu suç şebekesinin arkasında CIA'nin dolayısıyla Amerikan devletinin olduğu anlaşılıyor. Emperyalist sistemin simgesi ABD, çürümenin de simgesidir. Aynı zamanda yoğun sömürü ve talanla elde edilen zenginliğin nasıl büyük bir lüks ve iğrenç dürtüler için harcandığını göstermektedir. **Mücadele edilmesi gereken yön de, çürümeyi yaratan emperyalist-kapitalist sistemdir.**

Bu sistem varoldukça hiç bir değer kalmayacak, çürüme her yanı kaplayacaktır. **Rosa Lüksemburg'un yüzyıl önce söylediği gibi; "ya barbarlık içinde yok oluş, ya sosyalizm!"** Her yeni gelişme bu tespiti doğrulamaktadır.

Epstein lağımı patladı! Ya barbarlık ya sosyalizm!

Epstein dosyası ile ortaya saçılan bilgilerin, belgelerin haddi-hesabı yok. Bunların her biri, bir dehşet etkisi yaratıyor. Ancak asıl dehşet verici olan, kendi ülkemizde görmeye alıştığımız türden bir "cezasızlık" politikasının burada da karşımıza çıkmasıdır. Belgeler 2019 yılından bu yana resmi olarak ABD devletinin elindedir. Ancak suça ortak olan kimse sorgulanmadı, yargılanmadı. Epstein dosyası, her yönüyle kapitalizmin çürümüşlüğüne en çarpıcı göstergesidir.

Çizdiği bu ışıltılı hayata dair balon, 2008 yılında patladı. Florida'da reşit olmayan kız çocuklarına yönelik bir cinsel istismar ve insan kaçakçılığına ilişkin soruşturmanın tam ortasında kaldı. **Suçlamalar bu kadar barizken, koruma duvarı öylesine güçlüydü ki, ancak 11 yıl sonra, 2019'da tutuklanabildi.** Tutuklandıktan kısa bir süre sonra, henüz mahkemeye çıkmamışken New York'taki hücresinde ölü bulundu. Olay resmi kayıtlara intihar olarak geçti. Ancak konuşmaması, bildiklerini anlatmaması için öldürüldüğü ya da hapisten kaçırılarak ölmüş gösterildiği gibi iddialar da var.

Gerçekten de onun konuşması, dünya siyaset ve ekonomi devlerinin kirli çamaşırlarını, iğrençliklerini ortaya dökecek düzeydeydi. Bu nedenle hakkındaki belgeler de uzun bir süre kamuoyuna açıklanmadı. Ancak "dedikodu" formatında pek çok isim geçiyordu. Nihayet 2025 sonunda belgelerin açıklanmaya başlamasıyla birlikte, pislik saçıldı.

Pedofili, çocuk ticareti

Aslında resmi suçlamadan çok önce, 1996 yılında bir fotoğrafçı FBI'a Epstein hakkında cinsel istismar suçlamasında bulunmuştu. 1996'da başlayan bu

yasetinde adı ve rolü olan kişiler de davetliler arasında. Mesela Slovak politikacı Miroslav Lajcak, (bir dönem BM'de, bir dönem AB'de önemli görevler üstlenmiş) Epstein belgeleri nedeniyle istifa etmek zorunda kaldı.

Keza kendisini "özgürlükçü sosyalist" olarak tanımlayan, sol kesim tarafından en çok okunan liberallerden Noam Chomsky; Einstein'den sonra dünyadaki en parlak fizikçi olarak tanımlanan Stephen Hawking gibi isimler de Epstein'in fuhuş ağında yer alıyor.

Bu partilerde yaşananların kaydedildiği, sonrasında siyasi-ekonomik baskı ve şantaj olarak kullanılmak üzere arşivlendiğini anlaşılıyor. Bugüne kadar kimlerin tehdit edildiğini, hangi kararı almaya zorlandığını veya emperyalist politikayı meşrulaştırdığını bilmiyoruz. Bildiğimiz şu ki, bu kadar büyük bir sefahat organizasyonunun mutlaka sonuçları alınmıştır.

Bu bataklığın bir yüzünde ise kaçırılan, sistematik tecavüze uğrayan çocuklar bulunuyor. Belgeler Türkiye'den ve Afrika'dan çocukların çalınarak buralara getirildiğini ve sömürüldüğünü gösteriyor.

Migros Depo işçileri direniyor

Migros Depo işçileri yüzde 28'lik zam dayatmasına karşı 23 Ocak'tan itibaren eyleme başladılar. DGD-SEN'de (Depo, Liman, Tersane ve Deniz İşçileri Sendikası) örgütlü olan işçiler, önce İstanbul Esenyurt Depo'da direnişe geçtiler; ardından Adana, Erzurum, İzmir, Kocaeli, Diyarbakır, Bursa'ya da yayıldı. İşçiler 12 depoda 5 bin işçiyle iş bırakmış durumdalar. Ayrıca 20 depoda da iş yavaşlatma eylemi sürüyor. İşçiler Migros mağazalarının boykot edilmesi çağrısı yapıyor ve mağazalarda kasa kilitleme eylemleri de gerçekleştiriyorlar.

İşçiler taleplerini söyle ifade ediyorlar:

Taşeron US-Group ve M.B.M depolardan gidecek, işçilerin tamamı Migros kadrosuna alınacak.

Migros mağaza çalışanlarının aldığı tüm haklar depo işçilerine de verilecek.

Banka promosyonları işçilere eksiksiz ödenecek.

Tüm ücret artışları net yüzde 50 olacak.

Vergiye Migros patronu ödeyecek.

İşçiler çok ağır koşullarda çalışıyor olmalarına rağmen, bu kadar düşük zam teklifinin yamsamlarının hiçe sayılması anlamına geldiğini belirtiyorlar. Ağır çalışma koşullarının düzeltilmesini, kullandıkları araç-gereçlerin, oturdukları sosyal alanların iyileştirilmesini istiyorlar. Sistemik hale gelmiş mobing, baskı, taciz ve tehdit ise bir başka sorun. Amirler "Bu işe kalkışanların kafasını koparacağım" diyebiliyor rahatlıkla. Olumsuz tutanak tutuluyor, primlerin kesilmesiyle tehdit ediliyor, tuvalete gidiş süreleri sorgulanıyor...

Bu süreçte, Migros mağazalarında çalışan işçilerin örgütlü olduğu Tez Koop-İş sendikasıdan hiç ses çıkmaması, depo işçileriyle dayanışma eylemi örgütlemeyi bırakalım, tek bir açıklama bile yapmaması büyük tepki çekiyor.

İşçiler 31 Ocak günü direnişlerini patron Özilhan'ın, Beykoz'daki evinin kapısına taşıdılar. Anadolu Grubu'na bağlı Migros patronu Tuncay Özilhan'ın "Aileyiz" söylemine atfen, işçiler "Aç kapıyı Özilhan, aile evimize geldik" diyerek toplandılar. Yaklaşık 100 işçi ve DGD-SEN yöneticileri yoğun yağmur altında sloganlar ve ajitasyon konuşmalarıyla eylemi sürdürdüler. "İşçiler açken Özilhan'a huzur yok", "İşçiler yağmurda Özilhan tatilde" sloganları atan işçiler polis ablukaya aldı, gazetecileri uzaklaştırdı ve işçileri ters kelepçe ile gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar daha sonra serbest bırakıldı.

DGD-SEN, gözaltına tepki olarak "100 işçi alırsanız 100 kere daha geliriz" diyerek İzmir-Torbalı depo önünde oturma eylemi yaptı.

Migros depo işçileri 4 Şubat günü yeniden patron Özilhan'ın evinin önünde eylem yaptı ve yeniden gözaltına alındılar.

İşçiler bu süreçte kendilerine dolaylı yoldan "kadroya alınacaklarına" dair haberler gönderildiğini, ancak Migros tarafından resmi bir açıklama yapılmadığını sürece bu haberlere itibar etmeyeceklerini belirtiyorlar. Direnişlerini kararlılıkla sürdürüyorlar. Ayrıca Migros'ta kasa kilitleme eylemi, basın açıklaması gibi eylemler yapıyor ve tüm işçi ve emekçileri Migros boykotuna çağırıyorlar.

Adana'da Migros depo işçilerine ziyaret

Adana Emekliler Dayanışma Sendikası (EDS), Karayolları Taşımacılık İşçileri Sendikası (KATAŞ-SEN) ve Kaldıraç Hareketi birlikte, Adana Ceyhan yolu üzerinde bulunan Migros deponun direnen işçilerini, 26 Ocak günü ziyaret ettiler. Direnen işçiler onları sloganları ile karşıladı: "Direne Direne Kazanacağız" sloganını karşılıklı olarak haykırdılar.

İşçiler, patronun kadrolu yapma sözü verdiğini, bunun direnişlerinin kazanımı olduğunu, ancak henüz taleplerinin karşılanmadığını, işverenin depolarda tükenen malı hesap ederek haklarını vermesi gerektiğini ifade ettiler. Bir yandan da depo dışında bekleyen TIR'lar mal taşıyamıyor ve TIR şoförleri direniş bitmeden işyerinden ayrılamıyorlardı.

İşçiler kararlı duruşlarıyla, direnişi sürdüreceklerini ve kazanacaklarını söylerken, depolara yeni mal getirilemediği için bu durumun direnişlerinin avantajı olduğuna dikkat çektiler. Çalışma koşullarının ağırlığına karşılık son derece düşük ücret verilmesine isyan ettiklerini; çalışma koşullarının düzeltilmesini ve insanca yaşayacak bir zam istediklerini söylediler.

Ziyaret sırasında DİSK Nakliyat-İş örgütlenme daire başkanı Mehmet Ünver'le yapılan konuşmayı yayınlıyoruz:

Buradaki işçi arkadaşlar DGD-Sen'de (Depo-Liman-Tersane ve Deniz İşçileri Sendikası) örgütlüler. DGD-Sen yıllardan beri depolarda örgütlü ve burada bir süreç başlattı. Devlet asgari ücrete yüzde 27 zam yapınca, Migros patronu da yüzde 1 ekleyerek yüzde 28 zam önermiş. Maalesef devlet patronlardan almadığı vergiyi işçiden alıyor ve bol miktarda kesiyor. Arkadaşlar buna yönelik mücadele başlattı.

Fakat Migros patronu işyerlerini paramparça yapmış. Mesela Sarıçam deposu Taşımacılık işkolunda, yani bizim işkolunda. Tarsus, Diyarbakır DGD-Sen'de, Manisa-Torbalı, Bursa bizde. Böylece işçiler bir araya gelip ortak mücadele veremesin istiyorlar. Ama DGD-Sen işçilere dedi ki, "sendikasız kalmayın Nakliyat-İş'te örgütlenmenizi sorun yapmayın, orda kalın, sendikasızlık riskli. İşten atmaya kalkışarlarsa en azından yasal süreci sendika ile götürebilirsiniz."

Aslında patron işçileri işten atamaz, anayasa mahkemesini çiğneyemez. Anayasa mahkemesi diyor ki "bir işyerinde toplu işi durdurmak, işçinin işgücünden kaynaklanan haklarını kullanmasıdır, topluca iş durdurmak toplu hak arayışıdır, işçiler topluca haklarını isteyebilirler." Bu yönde Yargıtay'ın emsal kararları var. Bu nedenle işçileri işten çıkaramazlar. Üçü-beşi direnip diğerleri çalışırsa atabiliyorlar, ama toplu direniş söz konusu olunca atamıyorlar. Fakat her şeye rağmen işçiler açısından sendikalı olmak önemli. Yine de olumsuz bir durum söz konusu olursa, en azından sendika olarak dava da açabiliriz. İşe iade hakkı, tazminat hakkı için... Ya da sendika farklı bir direniş örgütleyebilir.

Sonuçta sendika her açıdan gerekli. Bu nedenle DGD-Sen'li arkadaşların önerisi ile bize üye oldu işçi arkadaşlarımız. Biz de işçi arkadaşlarımıza dayanışma için geldik. DGD-Sen ile dayanışma içindeyiz. İşçiler bizim üyemiz olarak kalsalar, bu sefer de DGD-Sen'li arkadaşlar bizimle dayanışma içinde olurlar. Bizim için önemli olan işçi arkadaşlarımızın kazanım elde etmesidir. Patron işçilerle görüşüyor sürekli. "Sizi kadroya alacağız" demişler en son. Bu da önemli bir kazanım tabi. Taşeronu ortadan kaldıracak çünkü. Ama bunu lafla değil belgeli olarak ifade etmeliler.

Adana PDD

PDG'li öğrenciye gözaltı

Sultanahmet'te bulunan Marmara Üniversitesi Rektörlük binasının bir vakıf üniversitesine satılmasını protesto etmek isteyen Marmara Üniversitesi Mezunları Derneği, 16 Ocak günü Rektörlük binasının önünde basın açıklaması yaptı. Eyleme destek vermek için giden PDG'li, flama açınca gözaltına alındı. Gözaltına alınmasına direnen üniversite öğrencisi, "Faşizme karşı omuz omuza", "İnsanlık onuru işkenceyi yenecek" sloganları attı. Yaklaşık 4 saat

Beyazıt Karakolu'nda tutulduktan sonra serbest bırakıldı.

Ayrıca, kampüslerin yakınlarına PDG imzalı stickerlar yapıldı.

Sendikalı işçi sayısı düşüyor ÖRGÜTLÜ MÜCADELEYİ YÜKSELTELİM!

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2026 Ocak ayında çalışan işçi sayısını ve sendikalı işçi oranlarını yayınladı. Yayınlanan verilere göre, çalışan işçi sayısı artmış, sendikaların üye sayısı ise düşmüştü!

Buna göre **toplam çalışan işçi sayısı 16 milyon 699 bin 84'tür. Fakat yalnızca 2 milyon 413 bin 790'ü sendika üyesidir. Böyle olunca sendikalaşma oranı yüzde 14,45'tir.**

Geçen yılın Ocak ayında sendikalaşma oranı yüzde 14,97 idi; sendika üye sayısı ise 2,5 milyon. Yayınlanan verilere göre bir yıl içinde 110 bin 757 kişi azalmış.

Bakanlık verileri SGK kayıtlarına göre düzenleniyor. Dolayısıyla kayıtdışı işçiler bu verilerin içinde yer almıyor. Kayıtdışı çalışan işçileri de kattığımızda, çalışan işçi sayısı ve sendikalı işçi oranları gerçeği bambaşka bir hal alıyor. Çünkü en az 3 milyon 152 bin kişinin kayıtdışı çalıştığı belirtilmektedir. Bu rakamları baz aldığımızda toplam 19 milyon 851 bin çalışan sayısına ulaşıyoruz. Bu oran üzerinden sendikalaşmaya baktığımızda ise, yüzde 12,1'e düştüğünü görürüz.

Ayrıca, **bir sendikaya üye olsa bile, ülke ve işyeri barajından dolayı TİS kapsamında olmayan işçiler, gerçekte sendikal haklardan yararlanamıyor demektir.** Bu işçiler bakanlığın verilerinde "sendikalı" görünmekle birlikte, gerçekte sendikal haklara sahip değildir. DİSK-AR, önceki yıllarda yayınladığı raporlarda, sendikal haklardan yararlanan işçi sayısının yüzde 7'lere düştüğünü belirtmişti; bugün bu oranın daha da düştüğünü söylemek yanlış olmaz.

Özel sektörde sendikalaşma oranı çok düşük

Bakanlığın açıkladığı sendikalı işçi oranı, kamu ve özel sektörde çalışan bütün işçileri kapsıyor. Özel sektörde sendikalaşma oranına bakıldığında ise, çok daha düşük olduğu görülür. Sendikalı işçi sayısını yükselten kamu sektörüdür çünkü.

Aralık 2025 itibarıyla **kamuda çalışan işçilerin yüzde 75,6'sı sendika üyesidir. Özel sektörde çalışanların ise sadece yüzde 6,8'i sendika üyesi.** Üstelik özel sektörde çalışanların sayısı, kamuda çalışanlardan neredeyse 5 kat daha fazla. 15 milyon 756 bin kayıtlı özel sektör işçisi bulunuyor. Bunlardan 1 milyon 75 bini sendika üyesidir. Kayıtdışı çalışan 3 milyon 152 bin kişi de özel sektörde olduğuna göre, özel sektörde sendikalı işçi oranı yüzde 5,7 civarına düşmektedir.

Bu veriler de gösteriyor ki, kamu sektörü büyük oranda sendikalı. Özel sektörde daha çok sendikalaşma faaliyeti olmasına rağmen, büyük oranda bastırılıyor ve çoğu başarısızlıkla sonuçlanıyor.

Diğer yandan Avrupa ülkeleriyle kıyaslandığında, Türkiye'de sendikalaşma oranı sonlarda yer alıyor. Fakat kamuya ait işyerlerinde bu oran, Avrupa ortalamasının üzerinde.

Kamuda sendikalaşma oranının bu kadar yüksek olmasının asıl sebebi, işbirlikçi-yandaş sendikaların

Kamuda çalışan işçilerin yüzde 75,6'sı sendika üyesidir. Özel sektörde çalışanların ise sadece yüzde 6,8'i sendika üyesi. Özel sektörde örgütlenmenin önünde patronlardan devlete, işbirlikçi sendikalara kadar pek çok engel var.

önünün açılmasıdır. Böylece siyaset-sendika ilişkisini kurarak, hem TİS süreçlerinde düşük TİS imzalatıyorlar, hem de seçim dönemlerinde yandaş sendika üyelerini "oy deposu" olarak kullanıyorlar. Kamuda sendikalaşmayı engellemek için hukuksuz yöntemlere başvurulmuyor olması da işçiler açısından bir örgütlenme kolaylığıdır.

Sendikaların üye sayısı neden düşüyor?

Çalışanların sayısı artmasına rağmen sendika üye sayısı neden azalıyor? Üstelik işçiler, sendikalarda örgütlenmeye bu kadar istekliken, direnişlerin çoğunun sendikalaşma girişimlerinin engellenmesine karşı yapıldığı ortadayken...

En başta 12 Eylül Anayasası'nın, sendikalarda örgütlenmeye getirdiği yasal engelleri saymak gerekir. **Yüzde 1 ülke barajı, yüzde 51 işyeri barajı, örgütlenmenin önündeki en ciddi engeli oluşturuyor.**

Büyük zorluklarla barajı aşan işçiler, bu kez patronların yetki itirazı ve işkolu değiştirme saldırılarıyla karşılaşılıyor. Ayrıca hükümetler de müdahalelerde bulunarak istemediği sendikaları baraj altında bırakabiliyor. 2024 yılında AKP sendikal oranlara müdahale ederek Dev Sağlık-İş'i baraj altında bırakmıştı mesela. Dev-Sağlık-İş, yürüttüğü mücadele sonucu hakkını geri alabildi.

İşçilerin sendikalaşma girişimi, çoğu kez patronların işten atma saldırısıyla karşılaşılıyor. Direndikleri için devletin kolluk güçlerini karşılarında buluyorlar, gözaltılar, tutuklamalar oluyor. Bir yanda patronun işten atma saldırısı, diğer yanda devletin baskı ve şiddeti ve yıllara yayılan hukuksal süreçle, sendikal örgütlenmeler başarısızlığa uğratılıyor.

Sendikacıların tutumu

Sendikalı işçi sayısının bu denli düşmesinde, elbette işbirlikçi-bürokratik sendikacıların payı büyüktür.

Özellikle konfederasyon ve işkolu genel merkez yöneticilerinin yüksek maaşları, özel şoförleri, danışmanlarıyla, lüks yaşamlarını ilk sıraya yazmak gerekir. Bu yöneticilerin TİS toplantılarına katılma ve

TİS imzalama dışında yaptıkları bir şey de yoktur. Buna karşın sendikanın tüm olanaklarından yararlanırlar ve sendikal konumlarını siyasi nüfuz olarak da kullanırlar. **Hem yaşam biçimleriyle hem de düşünsel olarak sınıftan kopan sendika ağaları-nın-bürokratların, işçilerin çıkarlarını savunması mümkün değildir.** Bunlar işçi sınıfının üzerinden atması gereken bir kamburdur.

Elbette işçileri örgütlemek için çaba sarfeden, hatta gözaltına alınan, tutuklanan sendikacılar da bulunmaktadır. Bazı bağımsız sendikalar, ya da konfederasyonlara bağlı devrimci demokrat şube yöneticileri, mücadeleyi yükseltme, işçileri örgütlenme çabası içindedirler. Fakat bunlar azınlıktadır.

Bağımsız sendikalar, hem patronların saldırısıyla karşılaşılıyor; hem de işkolunda yetkili sendikanın ve konfederasyonların saldırısıyla, ayak oyunları ile karşı karşıya kalıyorlar. Dahası, aynı işkolunda yetkisi olan başka sendikanın devreye girmesiyle, tüm çabaları heba olabiliyor. Bazen de doğrudan bağlı bulunduğu işkolunun konfederasyonu tarafından engellenebiliyorlar.

Her zorluk mücadeleyle aşılar

Sendikalar, işçi sınıfının temel örgütlenme ve mücadele araçlarından biridir. Fakat işbirlikçi sendikacılar, bu aracı burjuvazinin hizmetine sokmuştur. İşçiyi bir sınıf değil, aidat aldıkları müşteri olarak görmektedir.

Üyesi olduğu sendikaların adresini bilmeyen işçiler bulunmaktadır. Çünkü sendikacılar işçilerle ilgilenmiyor, sınıf bilinci vermiyor. Eğitim, örgütlenme vb. uzmanları yüksek ücretle çalışıyorlar, fakat ezici çoğunluğu görevlerini yerine getirmiyor.

Elbette bunun devrimci, sosyalist örgütlerin sınıf içinde gerilemesiyle doğrudan bağı vardır. **Devrimci mücadelenin yüksek olduğu dönemlerde, işçi sınıfının sendikal hak ve özgürlükleri de, sendikaların üye sayısı da, işçilerin sendikaya duyduğu ilgi de çok ilerdeydi.**

Tabi ki o yılların koşulları farklıydı. Esnek üretim, taşeronlaşma bu kadar yaygın değildi. Üretim yerleri parçalanmamıştı. Fabrikalarda, servislerde işçilerle temas kurmak daha olanaklıydı. İşçilerin evleri fabrikalara daha yakındı vb...

Bugün ise, mücadelenin geriye düştüğü koşullarda, sendikacılar da uzlaşmacı-işbirlikçi kimlikleriyle, işçi sınıfını örgütlenme görevinden uzak duruyorlar. Öncü işçilerin tabandan yaratacakları baskıyla bazı adımları atmak zorunda kalabilirler. Keza devrimci, demokrat işçi ve temsilciler, işçileri sendikalara götürmeyi, sınıf bilinci vermeyi kendilerine görev edinmelidirler. Bağımsız sendikalarda çalışan devrimciler, önüne dikilen engelleri aşarak yeni işyerlerine açılmalı, sendika üye sayısını arttırmalıdır.

Çalışan sayısı artarken sendikalı sayının düştüğü bu trajik tabloyu değiştirecek olan, başta DSB'liler olmak üzere devrimci, öncü işçilerin çabası olacaktır.

Özel eğitim kurumlarında “TAKIM SÖZLEŞMESİ” deneyimleri

Özel sektörde çalışan eğitim emekçileri, 10 nolu işkolu kapsamında tanımlanıyorlar. 10 nolu işkolunun tam adı Ticaret, Büro, Güzel Sanatlar ve Eğitim İşkolu. **Bu işkolu torba işkolu olarak biliniyor ve birçok farklı alandan yaklaşık 4.4 milyon işçiyi bünyesinde barındırıyor.**

Bu tablo, 10 nolu işkoluna dahil olan alanlardan birinde örgütlenmek isteyen bir sendikanın, barajı aşmasını imkansız hale getiriyor. Mesela özel sektörde çalışan öğretmenlerin sayısı yaklaşık 400 bin civarında (dershaneler, kreşler vb. dahil). Bir sendikanın bir işkolunda yetkili sendika olabilmesi için yüzde 1 barajını geçmesi gerekiyor. **Eğer özel sektör eğitim alanı ayrı bir işkolu olarak tanımlanmış olsaydı, yaklaşık 4 bin öğretmen üye olduğunda, Öğretmen Sendikası TİS imzalama hakkını kazanacaktı. Ancak 10 nolu torba işkolunda yetkiyi alabilmek için, yaklaşık 50 bin kişiyi üye yapması lazım.** 2026 Ocak ayı itibariyle 10 bin civarında üyesi olan Öğretmen Sendikası, bu nedenle ülke barajını aşamıyor; TİS imzalamıyor.

Üstelik bu kadar büyük bir yığılma sadece 10 nolu işkolunda var. **İkinci kalabalık işkolu olan metal, 1.9 milyon işçiyi kapsıyor.** En dağınık ve örgütlenmesi zor alanlardan biri olan inşaat işkolu bile 1.7 milyon işçiyle, 10 nolu işkolunun çok gerisinde kalıyor. Türkiye’de tüm çalışma alanları toplam 20 işkoluna bölünmüş durumda ve bu **20 işkolunun 9’unda işçi sayısı 300 binin altında.** Mesela basın-yayın ve gazete-cilik işkolu yaklaşık 90 bin işçiyi kapsıyor. (Rakamlar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın Ocak 2026 işkolu ve sendika istatistiklerinden alınmıştır.)

Bu tablo, “10 nolu işkolu torbası”na doldurulmuş olan özel sektör öğretmenlerinin örgütlenmesinin ve kazanım elde etmesinin önündeki en büyük engeldir.

Eğitim alanında güvencesiz çalışma

Toplu İş Sözleşmesi, işçilerin patron karşısına örgütlü bir şekilde çıkabilmesinin öncelikli koşuludur. Ancak sendikal baraj ve torba işkollarıyla işçilerin örgütlenme hakkı ellerinden alınmaya çalışılıyor. İşçiler patronun karşısına bir sınıf olarak değil, tek tek çıksın, güçsüzleşsin isteniyor.

Özel sektör eğitim emekçilerinin imzaladıkları bireysel sözleşmeler sorunu daha da büyütüyor. **Diğer işkollarından farklı olarak, özel sektör eğitim alanında sözleşmeler “belirli süreli” olarak imzalanıyor.** Bu da tek tek her bir eğitimciyi, patron karşısında daha da dezavantajlı hale getiriyor.

Herhangi bir fabrikada işe giren bir işçinin sözleşmesi, belirsiz sürelidir. Sonrasında kendisi işten ayrılmadığı ya da bir nedenle atılmadığı sürece, belli düzeyde bir “iş güvencesi”nden söz edebiliriz. **Eğitim emekçileri ise mevsimlik işçi ya da inşaat işçisi gibi, belirli bir süre için işe alınıyor.** Özel okullarda bu genellikle 12 aylık sözleşmeler oluyor. Dershanelerde ise, yasal olmamasına rağmen 10 aylık sözleşmeler bile dayatılıyor.

Bu durum pek çok hak gaspını beraberinde getiriyor. 10 aylık sözleşme zaten doğrudan kıdem

tazminatı hakkını gaspediyor. Yıllarca çalışan bir kurs öğretmeni, 1 kuruş bile tazminat biriktiremediği gibi, her yıl iki ay ücret almadan yaşamaya mahkum ediliyor. Diğer taraftan, 12 aylık sözleşme imzalayanın da bir güvencesi yok. **Sözleşme süresi dolduğunda “sözleşmenizi yenilemeyeceğiz” sözü, hatta hiçbir şey söylenmemesi, işsiz kalması için yeterli oluyor. Bu nedenle özel sektör eğitimcileri için iş güvencesinden söz etmek mümkün değildir.** Tersine bu alanda sürekli bir işsizlik korkusunun pençesinde yaşamakla karşı karşıyadırlar.

Bu tablo, patronun yükümlülüklerini en aza indiren, bu yanıyla da sadece ve sadece sermayenin çıkarlarını gözetten bir durum. Öğretmenler ise, bir yanılla ülke barajını aşmanın neredeyse imkansız olduğu, bu nedenle TİS hakkının gaspedildiği koşullara; diğer yandan imzaladıkları bireysel sözleşmelerin de “belirli süreli” olması nedeniyle tam anlamıyla “güvencesiz çalışmaya mahkum ediliyorlar.

İşte bu koşullarda “takım sözleşmesi daha büyük önem kazanıyor.

TİS yoksa “takım sözleşmesi” var

Takım sözleşmesi toplu iş sözleşmesi değildir. Daha çok belirli süreli iş sözleşmelerinin -mevsimlik işlerin- olduğu alanlarda uygulanır. Sendikal hakların gasp edildiği alanlarda işçilerin-emekçilerin bir araya gelerek patronun karşısına örgütlü bir güç olarak çıkmasına olanak tanır. Aynı işe bağlı işçilerin yarısından fazlasının örgütlenmesiyle imzalanma imkanı bulur.

Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası gibi mevcut şartlardan dolayı baraj altı olan sendikalar, toplu iş sözleşmesi imzalamıyor; ancak örgütlendikleri kurumlarda takım sözleşmesi-protokol imzalama hakkına sahipler.

Öğretmen Sendikası ilk ve şu ana kadar tek takım sözleşmesini 2023 yılında Kadıköy’de bir anaokulunda imzaladı. Bir vakfa bağlı anaokuluydu. Kurumda çalışan öğretmenlerin hepsi sendikalı oldu. Çalışma şartlarının düzeltilmesi için vakıf sorumlularıyla önce kendileri görüştüler. Ancak bu görüşmelerden bir sonuç alamadılar ve vakıf yönetimine sendikalı olduklarını, sürece sendika ile devam edeceklerini bildirdiler. Vakıf ilk aşamada bunu kabul etmedi, ama öğretmenler kararlıydı ve süreç boyunca aralarından hiç fire vermediler. Vakfın öğretmenleri sıkıştırdığı bir noktada anaokulundaki velileri aradılar; çalışma koşullarını ve taleplerini anlattılar, “*Taleplerimiz karşılanana kadar derse girmiyoruz, gelip çocuklarınızı alabilirsiniz*” dediler. Vakıf bu noktada sendika ile masaya oturmak zorunda kaldı ve öğretmenler ücretlerine yüzde 75 zam, ek olarak yan haklarını aldılar. Ancak aynı okulda bu protokolün devamı gelmedi, sadece imzalandığı dönem için geçerli oldu.

Öğretmen Sendikası ikinci takım sözleşmesi deneyimini 2024 yılında Dudullu’da bir rehabilitasyon merkezinde yaşadı. Rehabilitasyon merkezleri ödeneklerini devletten alıyor ve öğretmenlerin

maaşları asgari ücret düzeylerinde oluyor. Özel çocuklarla yoğun ders saatleri, tatil olmayışı ve ücretlerin düşüklüğünden dolayı eğitim emekçileri rehabilitasyon merkezlerini bir ara durak gibi değerlendiriyor. Buralarda çalışmaya başlayan öğretmen, bu yaşanamaz şartları geçici olarak bakıyor. Ya kamuya atanmaya çalışıyor ya da alan dışında başka bir iş bulup öğretmenliği bırakıyor.

Bu şartlar altında çalışmak istemeyen ve alandan da ayrılmaya niyeti olmayan birkaç öğretmen, 2024 yılında sendika ile iletişim kurdu. Öğretmenlerle toplantılar yapıldı ve hızla sendikaya üyelik işlemleri gerçekleştirildi. Öğretmenler bir araya gelerek taleplerini belirten metni yazmaya başladılar. Kısa zamanda iyi bir sendikalı oranına ulaşıldı. Ancak patron örgütlenmeyi fark etti ve kurumdan bir öğretmene “*bu işten vazgeç, arkadaşlarını da ikna et; senin maaşına zam yapayım*” teklifinde bulundu.

Rehabilitasyon merkezlerinin kendine özgün koşulları var. Emekçiler açısından patron kavramının silikleştiği işyerleri oluyor. Patron tarafından “*biz bir aileyiz*” propagandası çok yoğun yapılıyor. Bu koşulların yanıltıcı etkisine kapılan bir öğretmen, teklifi kabul etmiş. Ve bir öğretmenin iş arkadaşlarına yaptığı ihanetle, öğretmenlerin kendilerine olan inancı yıkıldı. Bir süreç, henüz patronla karşı karşıya gelmeden son buldu.

2026 yılının başında bu defa **Beyoğlu Belediyesi’ne bağlı Akademi Beyoğlu Kurs Merkezi’nde bir sözleşme deneyimi yaşandı.**

Akademi Beyoğlu Kurs Merkezi’nde öğretmenler, 2026 ocak ayına kadar taşeron olarak çalıştırılıyordu. İBB operasyonlarında bağlı oldukları taşeronun müdürü tutuklanınca, belediye şirketi bünyesine geçirilmek istendi. Öğretmenler taşeron bünyesinde 2024 yılından beri zam almadan çalışıyordu. Bir kısmı tam zamanlıydı, bir kısmı ders saat ücretli çalışıyordu. Ocak ayının başında taşeron şirket çekildi ve öğretmenlere “*Belediye şirketine geçişiniz daha hızlı olur*” denilerek istifa imzalatıldı.

Beyoğlu Belediyesi istifanın ardından yazılı bir sözleşme sunmadan öğretmenlerle sözel olarak anlaşmak istedi. Sözel olarak dayatılan şirket şartları ise taşerondan bile geriye. 2026 yılı için yüzde 10’luk bir zam söylendi öğretmenlere. Tam zamanlı çalışma kaldırıldı, bütün öğretmenler ders saat ücretli çalışmaya zorlandı. Yol, yemek ücretleri, tatil hakları sözleşmesi bile olmadı. **Öğretmenler sözel olarak dayatılan bu sözleşmeyi kabul etmedi; 2 gün iş bırakma eylemi yaptılar ve öğrencilere, velilere neden iş bıraktıklarını açıkladılar.**

İş bırakma eyleminin ardından Beyoğlu Belediyesi

tadilat bahanesiyle kursu kapattı. Öğretmenler yine de iş yerlerine gittiler, öğrencileri, velileri desteğe çağırıyorlar.

34 kurs öğretmeni aralarından bir temsilci belirleyerek Öğretmenler Sendikası ile iletişim kurdu ve sözleşmeleri bireysel olarak imzalamak istemediklerini, masaya sendikaları ile birlikte oturmak istediklerini ifade ettiler.

Sözleşme görüşmesi 5 Ocak Pazartesi günü 12:00'de olacaktı. Sendika temsilcileri ile öğretmenler sabah 10:00'da buluşup sözleşme görüşmesine beraber girme kararı aldılar. Ancak Beyoğlu Belediyesi yetkilileri öğretmenlere 4 Ocak gecesi "Pazartesi en geç 09:00'a kadar kurumda olmaları gerektiği, aksi takdirde sözleşmelerinin yenilenmeyeceği" yönünde bir mesaj atmış. Bu durumdan geç haberdar olan sendika temsilcileri, kuruma gittiklerinde toplantının olduğu odaya girdiler; öncesinde öğretmenlerle konuşma fırsatını kaçırmış oldular.

Yapılan toplantı bir sözleşme görüşmesi değildi. **Belediye adına orada bulunan yetkili şahıs, temsilci seçilen öğretmeni ve sendikayı hedef gösterek tehdit ediyordu. Öğretmenlere sunulan resmi bir sözleşme hala ortada yoktu.** "Daha önce sözel olarak dayatılan şartların geçerli olduğu, beğenmeyenlerin çalışmak zorunda olmadığı, zaten belediyenin bu süreçte göze batan arkadaşlarla çalışmak istemediği" söyleniyordu. Sendika temsilcilerine ise "siz yetkili sendika değilsin, sizinle görüşeceğim bir şey yok, sizi buraya çağıran kişiyle de anlaşamayacağız zaten" diyordu.

Sözleşme görüşmesi olarak planlanan görüşme, tartışmaya dönüştü. Sendika temsilcileri güvenlik çağırılarak odadan çıkartıldı. Sendika temsilcileri odadan çıkartılınca, öğretmenler de onları izledi. Şartları kabul eden iki öğretmen kaldı odada sadece.

32 öğretmen ve sendika temsilcileri, hemen orada bir toplantı yaptılar ve mücadele kararı aldılar. Öğrenciler ve veliler kurum önüne çağırıldı ve yaşananlar aktarıldı. Öğrenciler "öğretmenleriyle devam etmek istediklerini, her koşulda öğretmenlerinin arkalarında olduklarını" ifade ettiler. Veliler ise örgütlenip tutuklu Beyoğlu Belediye Başkanı'na mektup yazmaya karar verdiler. **Öğretmenler, veliler, öğrenciler, sendika temsilcileri olarak kurumun önünde bir açıklama yapıldı. Kitle yaklaşık 2 saat orada kaldı.**

Kurum önünde bekleyiş devam ederken, öğretmenlere bağlı bulundukları birimin müdürünün kendileriyle görüşmek istediğine dair bir haber geldi. Ancak bu görüşme gerçekleşmedi. Daha sonra öğrenildiğine göre müdür zaten yurtdışındaydı. Öğretmenlerin mücadelesi bu şekilde kırılmaya çalışıldı.

Aynı günün akşamında öğretmenlere bir haber daha geldi. 2026 yılı için zam yüzde 10'dan yüzde 12'ye çıkartılmıştı. Tam zamanlı çalışma hala yoktu, ancak ders saati azaltılıyor, haftalık ücret aynı kalıyordu. Daha önce haftada 4 gün çalışıp aldıkları ücreti şimdi 3 gün çalışıp alacaklardı.

Görüşme sırasında odadan çıkan 32 öğretmenin 30'u bunu kabul etti. Bu direnişe önderlik eden 2 öğretmeni ise belediye hedefe çakmıştı, onlarla anlaşma yapılmadı. Takım sözleşmesi için verilen mücadele, sözleşme imzalanamadan bu şekilde son buldu. Sendika öğretmenlerle daha erken iletişim kurabilse ve örgütlü bir hat çizebilse bir protokol aşamasına gelinebilirdi.

Takım sözleşmesi için örgütlenme faaliyetinin yürütüldüğü başka okullar da var. Bir anaokulunda yapılan çalışmada, kurumda çalışan öğretmenlerin hepsi sendikalı oldu ve örgütlü bir şekilde hareket etme konusunda kararlı davranıyorlar. Taleplerini belki sendikası da kazanabilirler, ancak sendikalarıyla birlikte bir protokol imzalamak ve örnek olmak istiyorlar.

Bir başka çalışma, bir özel okulda yürütülüyor. Sendika temsilcileri öğretmenlerle takım sözleşmesi üzerine toplantı yaptı. Toplantı öncesinde 9 olan üye sayısı, toplantı sonrası 20 oldu. Okuldaki toplam öğretmen sayısının yarısı bile değil bu; ancak çalışma sürüyor. Özel okullarda branş öğretmenleri sınıf öğretmenlerine göre daha kolay işten çıkartılabiliyor. Sınıf öğretmenleri, veli baskısı yüzünden çok sık değiştirilemiyor. Okuldaki öğretmenleri örgütleme işini sınıf öğretmenlerinin üstlenmesi, çalışmayı daha avantajlı kıldı.

Özel okullarda ücretler çok değişken; bazı okullarda ücretler yüksek, bazılarında ise düşük. Rehabilitasyonlar ise, tartışmasız biçimde ücretlerin en kötü olduğu alan. Rehabilitasyon merkezlerinde ücretler genellikle asgari ücret yada asgari ücretin biraz üzerinde oluyor. Devlet, 2026 yılında rehabilitasyon merkezi ödenekleri için yüzde 27 zam açıkladı. Üstelik çoğu patron "kurum belki de kapanacak" diyerek, devletin açıkladığı yüzde 27 zammın bir kısmını gaspediyor. Zaten dayanılmaz olan şartlar, öğretmenlerin İstanbul şartlarında hayatta kalmasını bile zorlaştırıyor. Bu tablo, rehabilitasyon merkezlerinde çalışan eğitim emekçileri ile buluşma zeminimizi güçlendirdi.

Bir rehabilitasyon merkezi öğretmenleriyle yaptığımız toplantıya, kurumda çalışan 20 öğretmenden 8'i katıldı. **Takım sözleşmesinin ne olduğunu ve patronla bireysel zam görüşmesi yapmak dışında bir seçenek olduğunu bilmiyorlardı. Toplantıya katılan arkadaşların bir kısmı sendikayı ve çalışmalarını da bilmiyordu.** Öğretmenler bilgilendirildi ve henüz sendikalı olmayan öğretmenlerin bir kısmı üye oldu. Toplantıya katılamayan arkadaşlarıyla takım sözleşmesi üzerine konuşacaklarını, sendika ile bu konuda iletişimi sürdüreceklerini söyleyerek ayrıldılar.

Özel sektör eğitim alanında bir kurumda takım sözleşmesi imzalamak kolay bir şey değil. Zincir okullarda örgütlenmek, bütün öğretmenlere ulaşmak daha kapsamlı bir faaliyet gerektiriyor. Küçük okullarda ise patronun, tek tek öğretmenleri kandırma, satın alma olanakları daha fazla. Keza belirli süreli sözleşme de büyük bir handikap; çünkü özel sektör eğitim alanında, tüm planlar bir yıllık yapılıyor. Aylar boyunca yürütülen çalışma, Haziran ayı gelip mücadelecisendikalı öğretmenlerin sözleşmesi yenilenmediğinde sıfırlanabiliyor.

Bunlar zorluklarımız. Diğer tarafta ise alandaki ağır çalışma koşulları, düşük ücretler, mobing, öğretmenin kimi zaman 24 saatini ve hafta sonunu da gaspeden bir çalışma temposu gibi büyük sorunları var.

Hepsinden önemlisi, **öğretmenler kolektif yaşadıkları sorunlara, bireysel çözüm bulamayacaklarını gördüklerinde, bunu anlatabildiğimizde, örgütlenmeleri, sendikalaşmaları çok daha kolay hale gelecektir.** Örgütlü hareket etmenin ilk büyük kazanımı, takım sözleşmesi imzalayarak çalışma koşullarını ve ücretleri düzeltmek olacaktır. Her bir üyeye, henüz üye olmamış her bir özel sektör eğitim emekçisine sendikayı ve sendikal mücadelenin kendi yaşamına katacaklarını anlatmak gerekiyor.

Öğretmen Sendikası olarak 4 temel talebimiz var: Taban maaş verilmesi, eğitim işkolunun ayrılması, belirsiz süreli sözleşme imzalanması ve sosyal haklardan faydalanmak... Bunlar sendikamızın kuruluş ve mücadele talepleri. Takım sözleşmesi imzalamada atılacak her bir adım, sendikayı güçlendirecek, diğer talepleri kazanmayı da kolaylaştıracaktır.

Bir eğitim emekçisi

Emperyalist savaşa karşı "Kahrolsun Emperyalist Savaş! Savaşa Karşı BİRLEŞELİM, ÖRGÜTLENELİM, SAVAŞALIM!" ve "Tüm işgalciler Ortadoğu'dan Defolsun! Yaşasın Halkların Kardeşliği!" yazılı ve

PDD, PDG imzalı;

ayrıca

"Savaşa ve Faşizme Karşı SINIF SAVAŞINI YÜKSELTELİM!" yazılı, DSB (Devrimci Sendikal Birlik) imzalı stickerlar yapıldı.

Yoksulluğumuzun nedeni “bölüşüm sorunu” mu?

Yaşadığımız şeyin adı artık “aşırı yoksullaşma” olarak tanımlanıyor. İşçi ve emekçilerin büyük çoğunluğunun geliri, refah düzeyi, yaşam standartları düştü.

Bu soruna ilişkin çözüm önerileri de tartışılmaya devam ediyor. Öne çıkan kavram ise “bölüşüm sorunu” oldu. DİSK yöneticilerinden liberal aydınlara kadar geniş bir kesimin ağzından duyuyoruz; “*asıl mesele bölüşümde*” sözünü... Ya da “*Türkiye’de ekonomik kriz değil, çok ciddi bir bölüşüm sorunu yaşandığı*” cümlesini...

Bunlar çözümü kapitalizm içinde arayan, “sömürücü sistem”in doğasını yok sayan; bu nedenle de gerçek çözümü hiçbir zaman bulamayacak olan yaklaşımlardır.

Derin yoksulluk

Bize dayatılan yoksulluğu tanımlamak için artık yeni kavramlar üretiliyor. “**Derin yoksulluk**” ya da “**aşırı yoksulluk**” gibi kavramlar girdi artık literatürümüzde. Özellikle tarımdaki çöküş, yoksulluğu üst düzeye çıkartıyor. Ağır ekonomik kriz koşullarında bile, en azından yerel gıda ürünlerine erişim olanağı vardır; bugün bizde savaş ya da kıtlık koşullarında ortaya çıkacak türden bir “gıda-sızlık” yaşanıyor.

Çalışan nüfusun yaklaşık yüzde 60’a yakını, “asgari ücret ve civarında” bir ücret alıyor. Türk-İş’in Ocak 2026 hesaplamalarına göre, açlık sınırı 31 bin 224 liraya yükseldi. Asgari ücret, daha Ocak ayında açlık sınırının 3 bin lira altında kaldı. 4 kişilik bir aile için yoksulluk sınırı ise 100 bin liranın üzerine çıktı. Yine Türk-İş hesaplamalarına göre, Ocak ayında bekar bir çalışanın aylık yaşama maliyeti 40 bin 541 lira.

Emekliler için durum daha da kötü. Türkiye’de yaklaşık 12 milyon kişi emekli aylığı alıyor. Ve bunların yaklaşık yarısı “en düşük emekli aylığı” yani 20 bin lira ile geçinmeye çalışıyor. Emeklilerin sadece yüzde 10’u, 25 bin liranın üzerinde emekli aylığı alabiliyor.

Emekliler, gerçek bir yaşam savaşı veriyorlar. Kiraların, faturaların, gıdanın bu kadar pahalı, ücretlerin bu kadar düşük olduğu koşullarda, hayatlarından fedakarlık yapıyorlar. Asgari ücretle çalışanlar, işsiz gençler ve temel zorunlu eğitim için bile sayısız ödeme kalemi çıkartılan öğrenciler, yaşama savaşı veriyorlar.

Diğer tarafta ise büyük bir servet birikimi oluşuyor. AKP yöneticileri, “garibanlar”ı şükretmeyi tavsiye ediyor; “çok yaşadığınız, hemen ölmediğiniz için yoksulsunuz” diyorlar, ancak kendileri göz kamaştıran bir servetin içinde yüzüyorlar

ve yoksullardan çok daha uzun yaşıyorlar. Mesela Vehbi Koç 100 yaşında ölmüştü.

Ekonomik kriz, sadece işçi ve emekçileri vuruyor; ancak birileri, devletten

fahiş düzeylerde ödemeler almaya devam ediyor. **2025 yılında şehir hastaneleri için ödenen toplam tutar 111 milyar TL’yi aştı. Bu rakam, yaklaşık 330 bin işçinin bir yıllık maaşına denk geliyor.** Sadece Osmangazi Köprüsü için devletin 2025 yılında yaptığı garanti ödemesi 22 milyar lira. 2026 bütçesinde sarayın günlük harcaması 58 milyon liraya çıkartılıyor. Saray, 2071 asgari ücreti, tek bir günde harcıyor.

Devletin pervasızca kaynak aktardığı bir başka kalem ise, “vergi borçlarının silinmesi.” 2013-2024 arasındaki on yıllık dönemde, vergi borcu cezası affı ile vergi uzlaşma komisyonu aracılığıyla silinen borç toplamı yaklaşık 9 milyar lira.

Vergi borçları silinen patronların kim olduğu, devlet tarafından sır gibi saklanıyor. Meclisteki soru önergeleri de dahil olmak üzere, bu konuda hiçbir açıklama yapılmıyor. Dolaylı olarak basında yer alan haberler ise, Ülker, Turkcell, TürkTelekom, Rönesans, Taşyapı, THY, Zorlu Enerji, CNN Türk, Cargill, Limak, IC İÇTAŞ, GZD Elektrik vb. yandaş olduğu bilinen şirketlerin her defasında bu ayrıcalıktan yararlandığını gösteriyor.

TÜİK’in 2025 yılına ilişkin gelir dağılımı raporu, bu tabloyu daha da somutluyor. Buna göre **Türkiye’de en üst gelire sahip yüzde 20’lik kesim, toplam gelirin yüzde 48’ini aldı. En az gelire sahip yüzde 20’lik kesim ise, toplam gelirin sadece yüzde 6,4’ünü aldı.** Üstelik TÜİK, uzun zamandır sadece yüzde 20’lik dilimleri açıklıyor. Yüzde 5’lik, yüzde 1’lik dilimleri açıklasa, uçurumun ne kadar büyük olduğu daha çarpıcı biçimde ortaya çıkacak. Kesin olarak bildiğimiz bir şey var: Bir avuç kanemici patron, toplumun büyük çoğunluğunu sömürerek, sefahat içinde yaşıyor.

“Adil Bölüşüm” mümkün mü?

TÜİK’in açıkladığı bu rakamlar “gelir dağılımındaki eşitsizlik” olarak tanımlanıyor. Liberaller ve reformistler ise “gelirin adil paylaşılması”, “bölüşümün

adil yapılması” gibi düzenlemelerle gelir dağılımındaki eşitsizliğin giderilebileceğini ileri sürüyorlar.

Bu yaklaşımdaki ilk sorun, “adalet” kavramına ortaya çıkıyor. Mesela **gelir, hangi oranda paylaşılırsa “adil” olur? Ya da bölüşümün “adil” olması için nasıl bir düzenleme gerekir?** Benzer bir durum “*gelirde adalet, vergide adalet*” slogasında da ortaya çıkıyor. “*Az kazanan az, çok kazanan çok...*” gibi belirsiz bir tanımla, kulağa hoş gelen popülist bir söylem üretiliyor; ancak bu söylemlerin hiçbirisi, kapitalizmin gerçekleriyle örtüşmüyor.

Oysa Marks, öncelikle üretim ve ürünün paylaşımı süreçlerinin birlikte ele alınması gerektiğini vurguluyor.

“*Üretim basit bir teknik süreç değil, verili toplumsal önvarsayımların, toplumsal ilişkilerin yeniden-üretimidir. Toplumda sömürüyü malların bölüşümü vb. düzeyinde değil, bizzat üretimin (emeğin) yapılış tarzında -emeğin, önvarsayımı olan sermayeyi ve kendi sermaye köleliğini yeniden-üreten bir ücretli emek olmasında- teşhis etmek için bu ilkeyi kavramak gerekir. Üretimin teknik (tarih dışı) bir A’yı B’ye çevirme süreci olarak gösterilmesi, 1) üretici bireyin toplumsal koşullar karşısında bağımsız gözüktüğü burjuva toplumunu ve onun piyasa düzeniyle özel mülkiyet hukukunu varsayar. Oysa bireyin toplumdaki bağımsız bir Robinson Crusoe gibi düşünüldüğü bu düzen, gerçekte tarihin en gelişmiş işbölümü, üretimde karşılıklı bağımlılık ve toplumsal bütünleşme düzenidir. Üretimin toplumsal ilişkilerden soyutlanmış olarak kavranması, bizzat belli bir tarihi dönemde oluşmuş bir toplumsal ilişkiler sisteminin (piyasanın) ifadesidir. 2) Tüm toplumsal ilişkileri, tarihi dönüşümleri ve sömürüyü temel bir veri kabul edilen üretim olayının dışında, üretilmiş olan malların paylaşımı için verilen kavgalar olarak görmek ve o düzeyde çözümlemeye çalışmak sonucunu doğurur. Toplumda sınıflar varsa, bu, haksızlıklarla, zorbalık ve istilalarla, dümenlerle, yasalarla, devlet iktidarıyla, toplumsal geleneklerle, psikolojik nedenlerle vb açıklanır. Bu arada işin temeli olan **üretim yapısının kapitalist -dolayısıyla zorunlu olarak sınıfsal mantığı yeniden-üreten- içe-riği gözardı edilir.**” (Marks, Grundrisse, Birikim Yay. sf. 135, abç)*

Marks’ın altını çizdiği şeyler somuttur: **Sömürü, malların bölüşümü düzeyinde değil, üretimin yapılış tarzındadır. Üretim teknik bir işlem değil, sömürünün-sermaye köleliğinin yeniden üretimidir.**

Üretimi teknik bir işleme indirgemek, birincisi özel mülkiyet düzeninin-kapitalist toplumun sömürücü yapısını, özünü perdelemeyi getirir; ikincisi sınıf mücadelesini, üretim ilişkilerindeki sömürünün dışında, malların paylaşımı için verilen kavgalar olarak görür.

Marks’ın söyledikleri, üretimin sonuçları ile değil, doğrudan üretim sürecinin sömürücü yapısıyla, özel mülkiyetin, ücretli köleliği yeniden ve yeniden üreten niteliği ile ilgilenmemiz gerektiğini anlatır. Çünkü **sömürünün kendisi**

“gelirin dağılımı”nda değil, üretim araçlarının sahipliğindedir.

Sendikacılar ya da liberaller ise, tam da burada Marks’ın karşı çıktığı biçimde kullanmaktadır “bölüşüm” ve “adalet” kavramlarını. TİS pazarlıklarında işçiler için “refah payı” talep etmek; daha yüksek ücretler ve daha düşük vergiler için mücadele ederek “adalet” sağlamaya çalışmak, tümüyle işçi sınıfının bu bölüşümdeki payını artırma çabasıdır. Oysa **sorun ürünü paylaşmakta değil, doğrudan “üretimin sınıfsal karakteri”ndedir.**

“Bölüşüm ilişkisi ve formlarının, üretim faktörlerinin ters yüzünden başka bir şey olmadıkları böylece ortaya çıkmış oluyor. Üretime, ücretli emek biçiminde katılan birey, ürünlerden, üretimin sonuçlarından payını da ücret biçiminde alacaktır. Bölüşümün yapısı bütünüyle üretimin yapısı tarafından belirlenmiştir. Bölüşüm, bölüştürülebiyecek şeyin, ancak üretimin verileri olabileceği anlamında, sadece nesnesi bakımından değil, aynı zamanda, belli üretime katılım tarzlarının belli bölüşüm biçimlerini, yani bölüşüme katılma formlarını belirlediği anlamında, biçimi bakımından da bizzat üretimin ürünüdür.” (age, sf. 159, abç)

Bölüşümü belirleyen unsur, üretim ilişkileridir. Ürünün bölüşümünde işçiye düşen pay, kendisine ayrılan ücrettir. Yaratdığı artı-değer ise, kar-faiz-rant olarak sermayenin çeşitli grupları arasında paylaşılır.

Ürünün bölüşümünün nasıl yapılacağı, kapitalist üretim ilişkileri içinde, henüz üretim aşamasındayken yapılır. O zaman üretim ilişkilerine de bir bakalım:

“İnsanların maddi varlıkların üretim süreci içindeki belirli ilişkileri ve bağları, üretim ilişkilerini oluşturur. Üretim ilişkilerinin (toprak, ormanlar, sular, yeraltı zenginlikleri, hammaddeler, üretim aletleri, işletme binaları, ulaşım araçları, haberleşme sektörü vb.) kimin mülkiyetinde bulunduğu na bağlıdır. ... Çeşitli dönemlerin üretim ilişkileri, üretim araçlarının ve bunun sonucu olarak da insanlar tarafından üretilen maddi varlıkların, toplumun üyeleri arasında nasıl dağıtıldığını gösterirler. Böylelikle üretim ilişkilerinin temeli, üretim araçları üzerindeki belirli bir mülkiyet biçimidir. Üretim ilişkileri, buna denk düşen dağılım ilişkilerini de belirler.” (Politik Ekonomi Ders Kitabı, C.1, İnter Y. sf. 15, abç)

Üretim ilişkileri içinde yer alan her kesimin toplumsal üretimden aldığı pay, üretim ilişkileri içindeki payı kadardır. Mesela ücretli işçinin üründen aldığı pay, ücretli işçi olarak varlığını sürdürmesine yetecek kadardır. Sermaye sahibinin yani patronun payı ise, bu sermayenin yeniden üretimini sağlayacak düzeydedir. Bölüşüm sadece üretimin sonuçlarına ait değildir; üretimin yapısı, doğrudan bölüşümün yapısını belirler.

Mülkiyetin niteliği bölüşümü belirler
Üretimin yapısı-üretim ilişkileri dediğimizde öncelikle bakacağımız şey, üretim araçlarının sahipliğidir. Özel mülkiyetin olduğu sömürücü toplumlarda, üretim araçlarının sahibi de

sömürücü sınıflardır. Kapitalist toplumda, üretim araçlarının sahibi burjuvalardır. Fabrika, toprak, makine, hammadde vb. kapitalistlerin özel mülküdür; ücretini ödeyerek satın aldığı işgücü de bu sürece dahil olduğunda üretim başlar. Kapitalistin makine için ödediği para, makinanın çalışma performansı ve üretim gücü kadardır; işçiye işgücü için ödediği para da, işçinin işgücünü yeniden üretebileceği, ölmeden çalışmaya devam edebileceği kadardır. Üretim araçlarının mülkiyetini elinde tutan kapitalist, üründen de en büyük payı alır.

Sosyalizmde ise üretim araçlarının toplumsal mülkiyeti söz konusudur. Üretim araçları özel mülk olmadığı için, üretimin sonuçları da toplumun çıkarına, toplumun refah düzeyini artıracak biçimde bölüştürülür.

Her koşulda, **ekonomik gelişmeden, toplumsal refahtan ve yaratılan toplam değerden kimin ne kadar pay alacağını belirleyen unsur, üretim ilişkileridir; üretim araçlarının mülkiyeti sorunudur.** Kapitalistin özel mülkiyeti altında yapılan bir üretimden, ücretli işçiye “adil” bir bölüşüm çıkmaz.

Elbette işçiler için “refah payı”nı gündeme getirmek; TİS imzalanırken daha yüksek ücretler için mücadele etmek; asgari ücretten verginin kalkmasını istemek vb talepler yanlış değildir. **Bunların her biri kapitalizm içinde ileri sürülebilecek ekonomik taleplerdir; kapitalist sömürü sistemine karşı yürütülmesi gereken demokrasi mücadelesinin bir parçasıdır.**

Yanlış olan, bu taleplerin işçilere “refah” getireceğini iddia etmek, kapitalist sömürücü sistemin işçiye ve patrona “adil” davranacağını varsaymaktır.

İşçilerin sınıf mücadelesi içinde elde ettikleri her kazanım için, kapitalizm yeni bir hak gaspı yöntemi bulur. Direnişler sonucunda ücretler yükseldiğinde, bu geçici bir refah dönemidir; kapitalistler bu refahı geri alacak bir vergi kalemi, bir enflasyon düzenlemesi, bir ekonomik karar mutlaka alırlar. Bu nedenle her kazanım, geçici bir refah tablosu oluşturur; peşisıra bir hak gaspını, refah kaybına yol açacak yeni kararları getirecektir.

İşçi direnişlerinin asıl kazanımı, “daha refah bir yaşam”, “daha yüksek ücret”, “daha adil bir bölüşüm” değildir; bu sömürücü sistemde gerçek refaha asla ulaşamayacağının doğrudan işçi sınıfı tarafından görülmesidir.

Her direniş, işçilerin sınıfsal bilincinde bir sıçramadır. Her grev bir okuldur; bu okulda işçiler, sınıfları, sömürüyü, kapitalist sistemin gerçek yüzünü, kendi patronunun ötesinde kapitalist sisteme karşı mücadele etmesi gerektiğini öğrenir.

Yoksulluğumuzun sebebinin refahın paylaşılmasında, gelirin adil dağıtımında, ürünün bölüşümünde aramak, kapitalist sömürü sistemini aklamaktır. “Bazı kötü yöneticiler”in aldıkları “yanlış kararlar” nedeniyle bu kadar büyük bir yoksulluk yaşadığımızı ileri sürmektir. Ekonomi Bakanı ya da Cumhurbaşkanı değiştiğinde, Erdoğan gidip İmamoğlu ya da Özel geldiğinde bu kabus bitecekmiş gibi davranmaktır. Veya

Koç’ların daha “insaflı” olması, Sabancı’ların daha “vicdanlı” kararlar alması durumunda, işçilerin yaşamı değişecekmiş gibi bir yanılsama yaratılmaktadır. *“Yöneticiler bu maaşla bir ay yaşasın”, “gelip halimizi görsünler”* türü yakınmalar, patronlardan ve patronların parlamentodaki temsilcilerinden empati ve acıma bekleyen söylemler de benzer içeriktedir.

Kapitalistlerin ve onların temsilcilerinin aldıkları kararların sebebi, “vicdansız-kötü insanlar” olmalarından ya da yaşadığımız yoksulluğu bilmediklerinden değildir. Sömürüye dayanan özel mülkiyet sisteminin doğal sonucu olarak böyle davranırlar. **Kişisel olarak “vicdansız-kötü” oldukları için değil; sınıfsal olarak “sömürücü” oldukları veya onların çıkarlarını savunmakla görevli oldukları için bu kararları alırlar.**

Bu nedenle en baştaki soruya dönecek olursak; ülkenin ekonomik gelişmesinden-refahından-üretiminden işçilerin aldığı payı yükseltmek, düzen-içi bir taleptir. Ve elbette bu düzen içinde yaşam koşullarımızı iyileştirme mücadelesi vermek gerekir.

Fakat bu düzende “adil bölüşüm”ün olmaya-çağını bilerek! Sadece ve sadece özel mülkiyete dayalı üretim sistemini yıkıp, toplumsal mülkiyete dayalı bir sisteme geçtiğimizde; **üretim araçlarının mülkiyetini ele geçirdiğimizde, ürünün bölüşümü de adil hale gelecektir.**

“Kapitalizm, üretim araçlarında özel mülkiyet ve üretimde anarşidir. Bu temele dayanan “adil” bir gelir bölüşümünü vaaz etmek Prudonculuktur, ahmakça darkafalıktır.” (Marks, Engels, Marksizm, Sol Y. sf. 316)

Bizim de karşı çıktığımız nokta, “bölüşüm” dahil düzen-içi, ekonomik talepleri, yoksulluğu bitirecek, sömürüyü ortadan kaldıracak taleplermiş gibi sunmaktır.

Bu kapitalizmi aklamak, işçi ve emekçilerin bilincini çarpıtmak olur. Reformistlerin, liberallerin, işbirlikçi-uzlaşmacı sendikaların yaptığı budur.

KESK’in ek zam eylemi

KESK’e bağlı kamu emekçileri 14 Ocak’ta greve çıktı. “İnsanca yaşanacak bir ücret ve ek zam” talebiyle birçok kente eylemler ve yürüyüşler yapıldı.

İstanbul’da Laleli Tramvay Durağı’nda toplanarak sloganlarla Beyazıt’a yüründü.

Artvin’de ise KESK’e bağlı Eğitim-Sen “Geçinemiyoruz” başlığıyla iş bırakma ve basın açıklaması yaptı.

Artvin PDD

Halep'te HTŞ saldırıları son bulmalıdır!

Suriye'de radikal İslamcı HTŞ ile SDG arasında anlaşma sağlanamayınca, Halep'te çatışmalar başladı. HTŞ'nin elinde bulunan Suriye Ordusu, 6 Ocak gününden itibaren Şeyh Maksut, Eşrefiye ve Beni Zeyd mahallerine saldırı başlattı. SDG'nin kontrolünde bulunan bu üç mahallede, çatışmalar sürüyor.

HTŞ çeteleri, ABD'den aldığı güçle, SDG'yi geçen yıl imzalanan "10 Mart Mutabakatı"na uymamakla suçluyor. Birkaç gün önce ABD-İsrail-Suriye anlaşmasının imzalanmış olması, HTŞ'nin elini güçlendiriyor. Bu koşullarda, SDG'ye ordusunu dağıtması, ülke ile entegre olması, özellikle de Halep'teki SDG kontrolündeki bu üç mahalleden güvenlik güçlerini derhal çekmesi konusunda baskı yapıyor. Bu konuda AKP yönetiminin de tam desteğini alıyor.

SDG ise, savaşta kazandığını masada kaybetmekle karşı karşıya. Bir taraftan Türkiye'de yürütülen "süreç", diğer taraftan ABD'nin kurduğu baskı ile, HTŞ'nin kontrolü altına girmeye zorlanıyor. Ekonomik, siyasi, askeri gücünü terkederrek, bugüne kadar savaşmasındaki en temel talebi olan "federasyon" talebinden vazgeçerek, Suriye'de radikal İslamcı çetelere tabi olması bekleniyor.

Bu nedenle bu savaş, iki taraf için de büyük önem taşıyor. SDG Halep'ten geri çekilmeyi kabul ederse, ABD'nin, Türkiye'nin ve HTŞ'nin çizdiği sınırlara gerilemesi için çok daha fazla zorlanacak. HTŞ ise Halep'teki Kürt mahallelerinde kontrolü sağlayamadığında, Suriye'de kontrolü sağlama gücüne sahip olmadığı kanıtlanacak. Ve sonrasında SDG başta olmak üzere, Dürziler ve Alevilere kadar her kesim, kendi federasyon talebini daha güçlü dile getirecek.

Tüm bunlar, HTŞ'nin Halep'te bir katliam başlatmasının temel nedenini oluşturuyor.

Son bir yıldır Alevi kentlerinde büyük bir katliam yürütmekte olan HTŞ, bugün Kürt kentlerine ağır silahlarla saldırıyor. Kürt kentleri radikal İslamcı çetelerin saldırısı altındadır. Daha önce IŞİD'e karşı savaşmış olan Kürt kentleri, bugün HTŞ gericiliğine karşı ayakta kalma savaşı veriyor.

Suriye'de HTŞ saldırıları durmalıdır!

ABD ve AKP destekli radikal İslamcı çetelerin Alevilere, Kürtlere ve Dürzilere dönük katliam saldırısı son bulmalıdır!

8 Ocak 2026'da internet sitemizde yayınlandı.

Fındıklı'da protesto eylemi

Rize Fındıklı'da, 23 Ocak günü yapılan eylemde, HTŞ çetelerinin Rojava'da gerçekleştirdiği saldırılar protesto edildi. Eylemde okunacak metin, eylemden önce Fındıklı'da bildiri olarak dağıtıldı. Eylemi, PDD, EMEP, ESP, Halkevleri ve Emekli Meclisi ortak örgütledi.

Fındıklı PDD

İstanbul'da Rojava ile dayanışma eylemleri

Suriye-Halep'te Kürt mahallelerine saldıran cihatçı çete HTŞ yönetiminin katliamlarını protesto etmek için 8 Ocak'ta Türkiye'de eylemler yapıldı.

Kürt illeri başta olmak üzere İstanbul, Ankara, İzmir, Mersin, Adana'daki eylemlerde Rojava halkıyla dayanışma mesajları verildi.

İstanbul'daki eylem, **8 Ocak'ta Şişhane Meydanı'nda** yapıldı. Saat 19'da başlayan eylem öncesi kitle sloganlarla bekledi. Eylemde kurumlar adına yapılan konuşmalar, basın açıklamasıyla bitti.

Polis eylem boyunca atılan sloganların yasadışı olduğuna dair anonslar yaptı. Eylemin bitmesinin ardından kitleyi ablukaya aldı, gaz sıkı ve 49 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar, ertesi gün serbest bırakıldı.

İstanbul Emek Barış ve Demokrasi Güçleri "Emperyalizme ve barbarlığa karşı direnen halklar kazanacak" şiarıyla **17 Ocak'ta Kadıköy iskelede** eylem yaptı. Kurumlar eyleme flama ve dövizlerle katıldı. Açıklamada emperyalistlerin, gericilerin işgallerine karşı direnen halklarla dayanışmanın büyütüleceği söylendi. Eylemde atılan sloganlardan kaynaklı polis anons yaptı. Eylemden sonra Sıdar isimli bir genç, kimliği olmadığı gerekçesiyle gözaltına alındı.

HTŞ'nin Rojava'daki katliamlarını protesto etmek için İstanbul'da **24 Ocak günü Aksaray'da** kitlesel bir eylem gerçekleşti. HDK, DEM Parti ve Demokratik Kurumlar Platformu'nun çağırısı ile

düzenlenen eyleme, devrimci kurumlar ve sol partiler katıldı. Saat 15'te başlayacak eylem öncesinde yüzlerce kişi metro çıkışında toplandı, marşlar ve sloganlarla bir müddet bekledi. Kitle yürüyüş için polis barikatına yüklenince gaz sıkıldı. Bu ablukayı protesto etmek için oturma eylemi yapıldı.

Aynı anlarda yüzlerce kişi Aksaray'ın hemen bütün sokaklarını eylem alanına çevirdi. Gruplar halinde sokaklarda sloganlarla yürüyen kitle, devletin engelleme çabalarına rağmen öfkeli sloganlar attı.

İstanbul Emek Barış Demokrasi Güçleri, Rojava'daki kuşatmaya dikkat çekmek için, **28 Ocak'ta Kadıköy-İskele'de** eylem yaptı. Yapılan açıklamada, Rojava'da halkın abluka altında, elektrik ve suya, gıda ve sağlık malzemelerine erişemediği, çocukların donarak öldüğü belirtilerek, başta işçi ve emekçi örgütlerinin olmak üzere, kurumların harekete geçmesi, insani krize müdahale etmesi çağırısı yapıldı.

Gençlik örgütlerinin protestosu

Suriye-Halep'te Kürt mahallelerine saldıran cihatçı çete HTŞ yönetiminin katliamlarını protesto etmek için gençlik örgütleri, 9 Ocak Cuma günü İstanbul Üniversitesi Esnaf Yemekhanesi önünde eylem düzenledi.

"Kobane'den Halep'e Direniş Kazanacak! İşgalciler Yenilecek!" pankartının açıldığı eylemde "Yaşasın Halkların Kardeşliği", "Biji berxwadana Rojava" ve "İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek" sloganları atıldı.

Eylemde basın açıklaması okunurken sivil faşistler saldırdı. Polis barikatının arkasından bozkurt işareti yapan faşistler "Satırlar çekilsin, hainler kesilsin" ve "Mustafa Kemal'in Askerleriyiz" sloganlarını attılar. Eylemi provoke etmek için gelen faşist güruh polis gözetiminde alandan ayrılırken 56 öğrenci işkenceyle gözaltına alındı. Ertesi sabah 4 üniversiteli tutuklandı.

Gençlik örgütleri

Baran Abdi için eylem yaptı

Gençlik örgütleri olarak, Rojava'ya yönelik katliam ve sindirme politikalarını protesto ederken Mersin'de öldürülen arkadaşımız Baran Abdi için 27 Ocak Salı günü saat 18:30'da Kadıköy Kalkedon Meydanı'nda bir araya geldik. Yaklaşık 50 kişinin katıldığı eylemde, "Şovenizme ve

Faşizme Karşı Baran Abdi'yiz" yazan pankartın arkasında, gençlik örgütleri flama ve dövizleriyle beraber bulundular. "Katillerden Hesabı Gençlik Soracak", "Rojava'da Düşene Dövüşene Bin Selam", "Baran'dan Berkin'e Gençlik Eyleme", "Biji Berxwedane Kobane", "Gün Gelecek, Devran Dönecek, Katiller Halka Hesap Verecek" sloganları ortak şekilde atıldı. Ardından ortak hazırlanan açıklama okundu.

Ankara'da gençlik örgütlerinin yaptığı eylemde öğrenciler ablukaya alındı. Öğrenciler slogan atarak bekledikten sonra, polis barikadı aşarak Emek Demokrasi Barış Güçleri'nin eylemine destek verildi.

İstanbul PDG

İsviçre’de Rojava eylemleri

Suriye’de cihatçı çetelerin saldırılarına karşı **8 Ocak’ta İsviçre’nin Basel kentinde** eylem yapıldı. Kürt Toplum Merkezi’nin çağrısıyla, şehir merkezinde, tren istasyonunda akşam saat 18’de eylem başladı. PDD’nin de içinde olduğu devrimci kurumlar ve Kürt kurumlar, basın açıklaması yaparak saldırıları protesto etti. Açıklamalarda Suriye’deki direnişlerin devam edeceği, mevzilerin korunacağı belirtildi.

15 Ocak akşamı Basel’de KlaraPlatz’da toplanan kitle, yolu trafiğe kapatarak, tramvayın geçişini durdurarak ana caddelerde yürüdü. Yürüyüşte öfke, sokaklara sığmadı. Yapılan konuşmalarda Suriye’deki çetelerin saldırıları ve Türkiye’nin bu saldırılardaki rolü teşhir edildi. Cuma günü SBB önünde, Cumartesi günü de Zürih’te yapılacak eyleme çağrı yapıldı. Coşkulu geçen eylem enternasyonal sloganlarla sonlandırıldı.

19 Ocak günü Zürih’te yapılan eylem polisle çatışmalı geçti.

20 Ocak günü Basel’de, adeta yaşam durduruldu. Zürih’teki eylem polis saldırısının yarattığı öfke, Basel’deki yürüyüş sırasında sloganlarla yankılandı. Akşam saat 19’da biraraya gelen binlerce kişi, özellikle ana caddeleri, merkezleri saatlerce eylem alanına çevirdiler. Toplu ulaşım, tramvay, otobüs, taksi vb. işlemez hale geldi. Merkez tren istasyonunun içine girilmesi çok önemliydi. “Hassas alan” olarak tanımlanan istasyonda, binlerce yolcunun bulunduğu alanda saatlerce eylemlilik devam etti. Sokaklar Rojava’ya dönük sloganlarla inledi. Eylem bittiğinde kısık sesler ve yorgun bedenler, eylemin yoğunluğunu gösteriyordu.

22 Ocak günü Basel’de yine binlerce kişi sokaklardaydı. KlaraPlatz’da başlayan eylem, ana caddelerde, merkezlerde, merkezi tren istasyonunda saatlerce süren bir yürüyüşe dönüştü. Türkiye-ABD-İsrail ittifakının HTŞ çetelerine verdiği destek protesto edildi; Rojava’nın kazanımlarını koruma çağrısı yapıldı.

26 Ocak günü binlerce kişi yine saatlerce ana caddelerde yürüdü. Klaraplatz’da saat 19’da başlayan yürüyüşte, kadın-çocuk-genç-yaşlı binlerce antifaşist, Türkiyeli ve Kürdistanlı, meşaleler ve havai fişeklerle yürüdü. Saat 23’e kadar devam eden yürüyüş, oldukça coşkulu geçti.

25 Ocak günü St Gallen’de saat 14’te kitle tren istasyonunun karşısında bulunan parkta kitle toplanmaya başladı. Saat 14.30’da program başladı ve çeşitli konuşmalar yapıldı. Rojava’da yaşayan birisi ile telefon bağlantısı kuruldu. Kürtçe konuşan kişinin konuşması kitleye dinletildi. Daha sonra kortej oluşturarak Markplatz’a yürüyüş başlatıldı. Yol boyunca Rojava ile ilgili sloganlar atıldı. Markplatz’da hem Kürtçe hem Almanca bildiriler okundu. Aynı zamanda St Gallen tren istasyonunda bildiri dağıtımı yapıldı. Katılım genellikle Kürt ve göçmen ağırlıklıydı. Anti-faşist kesimden de küçük gruplar vardı. Ayrıca gazete satışı yapanlar oldu.

30 Ocak günü St Gallen’de binlerce kişi Rojava halkı ile dayanışmak için eylemdeydi.

31 Ocak günü ise başkent Bern’de eylem yapıldı. Kürt halkı, devrimci kurumlar ve antifaşistler, neredeyse her gün saatler süren eylemler yaptılar. Bern’deki eylemde saat 14’te tren istasyonu yakınlarında biraraya gelindi. Saatler süren yürüyüş, büyük bir coşkuyla gerçekleştirildi. Günün anlam ve önemini anlatan konuşmalar, sloganlar eşliğinde son buldu.

İsviçre PDD

Gerici saldırıları ve emperyalist planları kitlesele direniş bozacaktır!

ABD’nin ön açması ve AKP yönetiminin yönlendirmesiyle harekete geçen HTŞ çeteleri, daha önce Alevi katliamları gerçekleştiriyor, Süveyda’da Dürzilerle savaşıyordu; şimdi de Kürt kentlerinde yakıp yıkıyorlar. Öldürüyorlar, işkence yapıyorlar, SDG yönetimine dair bütün izleri bir anda silmeye uğraşıyorlar. Bir kadın direnişçinin heykelini yıkmaları, kadınları işkenceyle öldürmeleri, kadınlara, özellikle direnen kadınlara dinci-gericiliğin düşmanlığını bir kez daha ortaya serdi.

ABD emperyalizmi Suriye’de tercihini HTŞ’yi güçlendirmekten yana yaptı. Şara’nın İsrail ile Ocak ayının ilk haftasında Fransa’da yaptığı toplantı ve anlaşma, ABD için ibrenin HTŞ’den yana döndüğünü gösteren önemli bir işaret; aynı zamanda HTŞ’nin meşruiyetini artırma çabasıydı. Ardından HTŞ’nin Halep’teki Kürt mahallelerine saldırarak daha da güçlenmesini sağladı. SDG’nin artık “İŞİD ile mücadelede misyonunu tamamladığını” açıklaması ise, Kürt hareketi ile kurduğu ilişkiyi geri plana ittiğini gösterdi ve Kürt hareketinin Suriye coğrafyasındaki kazanımlarına ağır bir darbe indirdi.

Kürt hareketinin Suriye’de ya da Türkiye’de “çözüm” adına verdiği tavizler ve ABD emperyalizmi ile kurduğu ilişkiler ayrı bir yazının konusudur. Bugün HTŞ saldırılarının doğrudan hedefi Kürt halkı ve kazanımlarıdır. Ve HTŞ Suriye’de güç ve meşruiyet kazandıkça, bu tehlike daha da büyüyecek; Suriye’nin yanısıra Irak, İran gibi bölge ülkelerinde ve Türkiye’de işçi ve emekçiler, ezilen halklar hedefe çakılacaktır. Bu nedenle, HTŞ saldırılarına karşı direniş büyütülmelidir.

İlk anda yapılan çağrılar, birçok kentte eylemlere dönüştü. İstanbul’da, Diyarbakır’da, Van’da eylemler yapıldı. Bu eylemlere polis saldırı yüzlerce kişi gözaltına alındı; ilk bilgilere göre 35 kişi tutuklandı. 20 Ocak günü ise, DEM Parti’nin haftalık grup toplantısını Mardin-Nusaybin’de yapması, yeni bir eylem alanı oluşturdu. Binlerce kişinin yaptığı yürüyüşün ardından, Kamışlı sınırındaki telleri yıkan bir grup Kamışlı’ya geçti. Bu eylemleri büyütme gerektiği açıktır. Cihatçı çetelerin saldırılarını püskürtecek, emperyalist hesapları bozacak tek yol da, kitlelerin büyüyen direnişi olacaktır.

20 Ocak 2026 tarihinde internet sitemizde yayınlandı.

Paris’te Rojava’ya destek eylemi

HTŞ’nin Rojava’da gerçekleştirdiği saldırıları protesto etmek için, 24 Ocak günü Fransa’nın başkenti Paris’te eylem yapıldı. Kürdistanlı ve Türkiyeli devrimci-demokrat kurumların çağrısı üzerine yapılan eyleme, yaklaşık 10 bin kişi katıldı.

Kürdistan bayrakları ve YPG flamaları eşliğinde Republique Meydanı’nda toplanan kitleyle birlikte, kurumlar da kendi döviz ve flamalarıyla katıldı.

Fransa PDD

Reşit Kibar’ın duruşması yapıldı

Reşit Kibar’ın öldürülmesine ilişkin Artvin Ağır Ceza Mahkemesi’nde yürütülen davanın 4. duruşması, 30 Ocak günü yapıldı.

Reşit Kibar 3 Eylül 2024 günü, Artvin-Cankurtaran’da yaşam alanlarını savunurken katledilmişti. Avukatların ortaya koydukları tüm somut delillere rağmen, sadece tetikçi Muhammed Ustabas tutuklu olarak yargılanıyor. Bu duruşmada da avukatlar, ortaya çıkan HTS kayıtlarına dayanarak Borçka Ticaret Odası Başkanı Eşref Merttük ve Yapısoy Beton’un sahibi Yunus Merttürk’ün de azmettirici olarak iddianameye dahil edilmesini talep etti; ancak mahkeme heyeti bu talebi reddetti.

Duruşmaya, İstanbul ve farklı illerden destek için çok sayıda katılımcı oldu. Devrimci-demokrat kurumlar ve reformist partilerin yanısıra, yakın zamanda öldürülen gazeteci Hakan Tosun’un ablası da duruşmaya katıldı.

Dava 13 Mayıs’a ertelendi. Düzenin adalet anlayışına rağmen katillerden de, azmettiren suç odaklarından da hesap sormaya devam edeceğiz.

Artvin PDD

Rojava’da son gelişmeler üzerine...

Suriye’de HTŞ’nin iktidarı ele geçirdiği 8 Aralık 2024 tarihinden itibaren, Ortadoğu’nun yeniden şekillenmesi hız kazandı.

ABD şimdi İran’a saldırı hazırlığı yapıyor. Bunun için de Suriye’yi düzlemek istiyor. Esad rejimi yıkıldıktan sonra Suriye’nin nasıl yönetileceği belirsizdi. Özellikle Rojava’nın statüsü, Suriye’nin gerici iktidarına entegrasyonu en önemli tartışma konusuydu.

2026 yılının ilk günlerinden itibaren HTŞ çeteleri Kürtlerin elinde tuttuğu bölgelere saldırıya geçti ve Kürtleri geri çekilmek zorunda bıraktı.

Şimdi bir anlaşılmaya varılmış görünse de Suriye’de suların durulmadığını, yeni gelişmelere gebe olduğunu söylemek yanlış olmaz. Gerici iç savaşın başladığı 2011 yılından bu yana gelişmelere bakıldığında, bunun bir kehanet olmadığı anlaşılır.

Rojava Devrimi’nin doğuşu

2011 yılında başlatılan gerici iç savaş koşullarında, doğan boşluktan da yararlanan Suriye’deki Kürtler, PYD önderliğinde cihatçılarla savaşarak, yaşadıkları bölgede yönetimi ele geçirdiler. **Kobane’de IŞİD çetelerine karşı büyük bir mücadele verdiler.** Erdoğan *“Kobane düştü, düşecek”* diye sevinirken, başta Türkiye olmak üzere dünyanın dört bir yanından aldıkları destekle cihatçı çeteleri yenmeyi başardılar.

Suriye’nin Rojava Bölgesi’nde ulusal-demokratik bir devrim gerçekleşti. Rojava, Kürtçe “Kürdistan’ın Batısı” anlamına geliyor; Suriye’nin Kuzeyi’ne denk düşüyor. Cihatçı çetelerin kol gezdiği Suriye’de ve gerici Arap rejimlerinin karanlığı altındaki Ortadoğu’da Rojava, demokratik-laik yapısıyla parladı. Özellikle kadın direnişi ve kadın haklarıyla göz doldurdu.

Ne var ki, **2014 yılında kabul ettikleri Anayasa’da “özel mülkiyet hakkına dokunulmayacağı” belirtiliyordu. Esad rejiminden kalan topraklar kamulaştırılmamış, “eski sahipleri”ne verilmişti.** Demokratik devrimin temelini oluşturan “toprak devrimi” gerçekleşmemiş,

kapitalizm sınırları içinde kalacağı belli olmuştu.

Cizire, Kobane ve Afrin olarak üç kantonda demokratik bir yönetim kuruldu. Sonraki yıllarda Cizire ve Kobane kantonları birleşti, fakat Afrin kantonu önce cihatçı çetelerin, sonra Türkiye’nin işgaliyle Rojava’dan koparıldı. Buna karşın Suriye’nin doğusunda yeralan Rakka ve Deyr-ez Zor’a girerek hakimiyet alanlarını genişlettiler. Yüzölçümü bakımından Suriye’nin yüzde 30’unu ele geçirmişlerdi, ama petrol kaynaklarının yüzde 70’ine, barajlara, verimli topraklara ve suyun kontrolüne sahiptiler.

Geçmişten beri bir Kürt bölgesi olan Afrin’i terkedip, Arapların yoğunlukta yaşadığı Rakka ve Deyr-ez Zor’a girmeleri, Rojava’nın handikaplarından biriydi. Ki bunları, ABD’nin istekleri doğrultusunda yaptılar. Devrimin tehlikeye girmesindeki esas faktör, Kürt hareketinin ABD ile ilişkilerinden kaynaklanıyordu zaten. ABD başta Türkiye olmak üzere bölge ülkeleriyle ilişkilerini bozmamak için Rojava’nın ileriye doğru atacağı her adımı engelledi, kendi çıkarları doğrultusunda hareket etmeye zorladı.

ABD, PYD’nin silahlı kolu YPG-YPJ’yi “Suriye Demokratik Güçleri” (SDG) çatısı altına soktu. **SDG, Rakka ve Deyr-ez Zor başta olmak üzere, Rojava’daki Arap aşiretleri ile kurulan bir ittifaktı. Bölgenin Kürt ismi “Rojava” yerine, coğrafi tanımla “Kuzey-Doğu Suriye” adını aldı; Rojava ve YPG unutturuldu. Böylece Rojava Devrimi’nin sadece “demokratik” yönleri değil, “ulusal” yönleri de tırpanlanmış, geriye çekilmiş oldu.**

Esad rejimi yıkıldıktan sonra

HTŞ’nin iktidarı ele geçirdiği 8 Aralık 2024 tarihinden itibaren, emperyalistler ve işbirlikçileri için Rojava’nın durumu, çözülmesi gereken en önemli sorundu. Başta Türk egemen sınıfları olmak üzere bölge gericiliği, Kürtlerin özerk ya da bağımsız bir yönetim kurmasını engellemek için ellerinden geleni yaptılar. El-Kaide artığı HTŞ’nin iktidarı ele geçirmesini büyük bir memnuniyetle karşıladılar. Ardından pastadan pay kapma yarışına girdiler.

Irak işgali sonrası açılan pazar gibi, şimdi Suriye’de yeni bir pazar alanı açılmıştı. Ne var ki, petrol, baraj, verimli topraklar Rojava bölgesindeydi. **Hem ekonomik hem siyasi nedenlerle Rojava’nın yok edilmesi, HTŞ iktidarı altındaki Suriye Devleti’nin içinde erimesi gerekiyordu!** O yüzden Rojava, boyhedeferi oldu.

Esad rejimi yıkıldıktan sonra bundan en karlı çıkan devlet, İsrail’di. **İsrail Golan Tepeleri’ndeki işgali resmileştirmekle**

2025’in son günlerinde HTŞ-SDG görüşmeleri anlaşmazlıkla sonuçlandı.

Rojava’yı yok etme saldırısı

Görüşmelerde yol alınamayınca, **ABD, İngiltere, Fransa, İsrail ve Türkiye 5 Ocak’ta Paris’te toplandılar. Rojava’ya saldırının düğmesine de bu toplantıda basıldı. 6 Ocak günü Halep’in Kürt mahalleleri Şeyh Maksud ve Eşrefiye 40 bin kişilik cihatçı çeteler tarafından kuşatıldı.** Kürt halkının mahalleyi boşaltması istendi. Yüzbini aşkın kişi göçe zorlandı. Çıkan çatışmalarda onlarca kişi öldü, yaralandı.

Bu saldırıda amacın, SDG’yi Halep’ten çıkarmak ve “Fırat’ın Doğusu”yla sınırlamak olduğu sanıldı. SDG geri çekilmeyi kabul etti. Fakat bu bir aldatmacaydı. Saldırıları devam etti. HTŞ’ye bağlı çeteler, Deyr ez Zor ve Rakka’yı ele geçirdi. SDG içindeki Arap aşiretlerini yanlarına çekmeyi başardılar ve Arapların yaşadığı bölgeleri aldılar. SDG diye bir şey kalmadı. Ve yeniden YPG-YPJ denilmeye başlandı. Tabii “Kuzeydoğu Suriye” tanımı da yerini Rojava’ya bıraktı. Zaten Fırat’ın Doğusu’ndaki Kürt bölgeleri ellerinde kalmıştı sadece. Afrin’i ve Halep’teki Kürt mahallelerini ise kaybetmişlerdi.

Son saldırılar, Rojava’yı tümenden yoketmek, Kürtlerin o güne dek elde ettiği kazanımları tamamen bitirmek amacını taşıyordu. Özellikle Kürt kadın gerillalara saldırmaları, bu gerçeğin teyit edilmesi oldu. Kürt halkı canı-kanı pahasına elde ettiği haklarını korumak için tüm gücüyle direnişe geçti. Sadece Suriye’de değil, Kürtlerin bulunduğu her yerde kitle gösterileri, eylemler gerçekleşti. Bunların başında Türkiye geliyor. Kobane Direnişi döneminde olduğu gibi göstericiler, yine sınırları aşıp geçtiler. Türkiye’deki devrimciler Kürt halkını bu direnişte de yalnız bırakmadı. Başta metropoller olmak üzere yapılan tüm gösterilerin içinde yer aldılar.

Keza dünyanın dört bir yanında Kürt halkını destekleyen eylemler yapıldı. Bunun üzerine önce 4 günlük bir “ateşkes” ilan edildi. Sonra 15 güne uzatıldı. Fakat “ateşkes” döneminde de yer yer saldırılar oldu, daha önemlisi Kürt bölgesi kuşatılmıştı, ciddi bir gıda, su, elektrik sorunuyla karşı karşıya kaldı.

Emperyalistler ve işbirlikçileri “havuç-sopa” politikasını devreye soktular yine. HTŞ lideri Ahmet Şara’ya 18 Ocak’ta bir bildirge okuttular. Buna göre, Esad döneminde “vatandaş” sayılmayan Kürtlere, Suriye vatandaşlığı verilecekti! Newroz tüm halkın kutlayacağı bir bayram olacak, tatil günü ilan edilecekti! Kürtler bulundukları bölgelerde “seçmeli ders” olarak Kürtçe eğitim alabileceklerdi!

Türkiye’deki “açılım”la neredeyse tıpa tıp benzeyen bir “Kürt açılımı” yaptırıldılar ve bunu bir lütufmuş gibi sundular. Oysa Suriye’de Kürtler 2012 yılından itibaren Kürtçe eğitim yapıyordu, kendi meclislerini seçiyor, yönetimlerini belirliyorlardı. Bu anlaşmayı kabul etmeleri, kazanımlarının yok edilmesini onaylamak, teslim olmak demektir. Direnmek dışında başka yolları kalmamıştı.

Direnişin kazanımları

Suriye’deki direnişin tüm dünyaya yayılması, emperyalistleri ve işbirlikçilerini ürküttü. Türk egemenleri, IŞİD’in Kobani’ye saldırısı sırasında patlak veren 6-8 Ekim direnişini unutmamıştı. Son eylemler o boyuta sıçramasa da, ülke çapına yayılmıştı ve potansiyel bir tehlike olarak önlerinde duruyordu.

Ve **30 Ocak günü HTŞ-SDG arasında yeni bir anlaşmaya varıldığı duyuruldu. Bu anlaşma, 10 Mart Mutabakatı’nın da, 18 Ocak Bildirgesi’nin de ilerisindeydi.** Her şeyden önce SDG’ye bağlı üç tugaydan oluşan bir tümen kurulması kabul edilmişti. Kürt halkının sivil ve eğitim haklarının sağlanması, yerinden edilmiş kişilerin bölgelerine geri dönüşünün garanti altına alınması gibi maddeler sözkonusuydu.

Çok açık ki, **gelenen nokta direnişin kazanımıdır. Elbette elde edilen hakların çok gerisindedir. Federatif bir yönetim isteminden vazgeçilmiş, Suriye’nin gerici merkezi rejimine bağlı hale gelinmiştir. Üstelik anlaşmaya ne ölçüde uyacakları belirsizdir.** Bu yönüyle Suriye’deki savaş bitmiş değildir.

Son gelişmeler, emperyalizmin karakterini bir kez daha ortaya koydu. Çıkarları için desteklediği örgüt veya devletleri, yine çıkarları için satıyordu. **Sırtını şu ya da bu emperyaliste dayayarak elde edilen kazanımların hiçbir kalıcılığı yoktu, suya yazılan yazı misali kaybolup gidiyordu. Her şey kendi gücüne, doğru ittifaklara, gerçek dostların destek ve dayanışmasına bağlıydı. Rojava ile bu ders yeniden verildi.**

Diğer yandan DEVRİM ya ileriye doğru gider, ya da geriler ve yok olur. Günümüzde sosyalizmi hedeflemeyen ve ilk andan itibaren o yönde adımlar atmayan demokratik devrimler gerilemeye ve yokolmaya mahkumdur. **Rojava Devrimi, özel mülkiyeti koruması, toprak devrimini yapmaması, emperyalizmle bağımlılık ilişkileriyle zaten “tamamlanmamış” bir devrimdi. Son haliyle devrimin kesintiye uğradığını ve yenildiğini söylemek yanlış olmaz.**

KCK yöneticilerinden Murat Karayılan 27 Ocak’ta Sterk TV’ye verdiği röportajda *“SDG’ye sırtını dönenler egemen tabakadan aşiret şeyh ve reisleriydi. Onların Arap halkının tümü olduğunu söyleyemeyiz”* diyor. **Bugüne dek sınıfları değil etnik kimlikleri öne çıkaran bir hareketin lideri, sınıf gerçeği ile yüz yüze kalınca bunu itiraf ediyor. Her ulus gibi Araplar da Kürtler de sömüren ve sömürülen olmak üzere iki uzlaşmaz sınıfa ayrılmıştır. Her sınıf kendi çıkarlarına göre davranır.** Bunda şaşılacak bir yan yoktur, aksine eşyanın doğası gereğidir.

Kürt hareketinin aşiret ilişkilerini “komünal” diyerek öven tezleri, “yeni paradigma” adı altında sınıfsal farkları yok sayan teorileri, Marksizm’i aştığını iddia ettikleri “manifestolar”ı, gerçeklere çarparak tuzla buz olmuştur.

Sonuç yerine

Suriye’deki gelişmeler, Türkiye’de “süreç” dedikleri gelişmeyi de doğrudan belirlemektedir. 2013 yılında olduğu gibi son “süreç” de tamamen Suriye üzerinden şekillendi. Ve Türkiye, Suriye’deki Kürt kazanımlarının yok edilmesi için canla-başla çalıştı.

“Süreç”in mimarı olarak gösterilen Bahçeli, HTŞ’nin Kürtlere saldırısını büyük bir sevinçle karşıladı; *“SDG-YPG bir terör örgütüdür, Kürt kardeşlerimizi temsil edemez”* dedi. Ardından *“Fırat’ın doğusunda Kamışlı’ya kadar terörist faaliyetlerin kökü kazınmalıdır”* diyerek ekledi.

Sadece Bahçeli değil, Erdoğan’dan Fidan’a AKP-MHP blokunun tüm temsilcileri, Kürt düşmanlığında birbiriyle yarıştılar. Bu gerici-faşist blokla yürütülen “süreç”in gerçekte kime hizmet ettiği bir kez daha açığa çıktı.

Şimdi ABD’nin İran’a saldırısı gündemde. ABD, hem Türkiye’yi hem de Kürtleri İran saldırısında kullanmaya hazırlanıyor. Suriye’de kamplarda tutuklu bulunan binlerce IŞİD canisini Irak’a taşımaları da bu hazırlığın bir parçası.

PYD eş başkanlık konseyi üyesi Salih Müslim, Haşdi Şabi’ye yönelik operasyona katılmaları karşılığında ABD’nin SDG’ye saldırıları durdurabileceklerini söylediğini belirtti. Sonradan sözlerinin çarpıtıldığını iddia etse de, Tom Barrack aracılığıyla ABD’nin böyle bir teklifte bulunduğu ortaya çıktı.

Haşdi Şabi, İran’ın Irak’taki kolu olarak biliniyor. Salih Müslim *“Kürtler bu teklifi reddetti”* diyor. Fakat ABD’nin Kürt hareketini İran saldırısında da kullanmak istediği çok açık. İran’da PJAK’ı ve bölge ülkelerindeki diğer Kürt örgütlerini, İran’ın üzerine salmak istiyor. **Kürt hareketi Rojava’da yaşananlardan sonra ABD’nin bu planına da ortak olur mu göreceğiz.**

Ulusal kurtuluş hareketlerinin emperyalizmle savaşmadan kendi kaderlerini tayin edemedikleri, emperyalist çıkarlar doğrultusunda başka halklara saldırarak özgürlük elde edemeyeceği bir kez daha kanıtlandı. Rojava’dan çıkarılması gereken en önemli ders budur.

İran'ı sarsan protesto dalgası

İran'da 28 Aralık günü başlayan protesto eylemleri giderek büyüyor. **Eylemler, İran'da son yıllarda yaşanan en geniş kapsamlı kitle hareketine dönüştü.** İran yönetiminin interneti tamamen kesmesi ve telefon iletişiminin kısıtlanması, sağlıklı bilgi alınmasının önünde büyük bir engel oluşturuyor. Ancak eylemlerin giderek büyüdüğü ve yaygınlaştığı, artık açık biçimde görülüyor. Bazı kaynaklar ölü sayısının 3 bine yaklaştığını belirtiyor. Ayrıca eylemlerin 31 eyaletin tamamına yayıldığı da biliniyor.

Protestoları başlatan ekonomik ve siyasi sorunlar

İran'da başlayan hareketin, 1979'da Şah'ı deviren devrimden bugüne geçen 47 yıl içinde yaşanan en büyük kitle gösterisi olduğu belirtiliyor. Sadece büyük şehirlerde değil, daha önce adı duyulmamış kent ve kasabalara da yaygınlaşan bir hareket söz konusu.

Geçmişte yaşanan hareketlerde belli bir sınırlılık vardı. Mesela 2009'da seçim sonuçlarına dönük protestolar asıl olarak büyük şehirlerde yaşanmış, ancak halkın geniş kesimlerini kapsayan bir kitleselliğe ulaşmamıştı. 2017'de "pahalılığa hayır" sloganıyla yapılan eylemler ile 2019'da benzin fiyatlarındaki artışa karşı protesto eylemleri belli bir sınırdan kalmıştı.

Bu hareketlerin sınırlı kalmasında iki temel etken söz konusuydu. **Birincisi, İran egemen sınıflarının "şeytan ABD" karşısında ülkenin "milli birlik ve beraberliği"nin korunması konusundaki söylemleri kitlede bir karşılık buluyordu.** 1979'daki devrim sırasında Şah'ı devirirken Şah'ın arkasındaki emperyalist güç olan ABD bağımlılığına karşı da ayaklanmıştı İran halkı. 1979 devriminde, ABD büyükelçiliğinin de basılarak işgal edilmesi bu öfkenin göstergesiydi. Sonrasında İran yönetimi bu öfkeyi hep sıcak tuttu. Ekonomik ve siyasi sorunların nedenleri içinde, ABD emperyalizmini hep ilk sıraya oturttu. İran'da gelişecek her eylemi "ABD kışkırtması" olarak kodladı. Bu nedenle İran halkı, "ABD işbirlikçisi" görünmemek için, yaşadığı sorunlara rağmen eylemde geri kaldı.

İkinci neden ise, İran'ın yaşadığı büyük ablukalara, ekonomik baskılara rağmen, toplumun genel refah düzeyinin çok fazla düşmemesiydi. Petrol ve doğalgaz kaynaklarına sahip bütün ülkeler gibi İran da, petrol gelirlerini, kitlelerin temel ihtiyaçlarını kısmen finanse etmek için kullanıyordu. Böylece çok düşük gelire sahip olmasına rağmen, kitlesel bir açlık yaşanmıyordu.

Ancak 2020'lerin başından itibaren tablo değişmeye başladı. Ülkede ekonomik sıkıntılar artarken, İran'ın kendi toprakları dışında 3 ülkede birden (Irak, Suriye ve Yemen) savaşıyor olmasının ülkeye faturası, kitlelerin öfkesini büyüttü. Bu süreçte siyasi baskılar da giderek artıyordu.

2022 yılında bu koşullarda patlayan **Mahsa Amini eylemleri, İran halkının birikmiş öfkesinin simgesiydi.** Protestolar hem çok yaygındı hem de toplumun hemen bütün kesimlerini sarmıştı. Üstelik ilk güçlü eylem dalgasının ardından, zamana yayılan biçimde eylemler devam etmişti. "Başörtüsü"nde somutlanan

ve siyasi baskılara karşı patlayan bu eylemler zinciri, fiili kimi kazanımları da getirmişti. Eylemler bittikten sonra bile parçalı ve dağınık biçimde bile olsa başörtüsü karşıtı eylemler, sokakta mollalara dönük tepkiler devam etmiş; başörtüsü kullanımı ise giderek daha cesur biçimde azalmıştı.

28 Aralık 2025'ten bu yana yaklaşık 3 hafta boyunca devam eden bugünkü protestolar ise, hem devletin saldırıları hem de kitlelerin kararlılığı ve militanlığı ile öne çıkıyor.

Eylemlerin başlangıç noktası, İran para birimi Rial'deki sert değer kaybı ve dalgalanmaların yarattığı hızlı ve derin yoksullaşma, alım gücündeki ani düşüş oldu. Riyalin dolar karşısında tarihi düşük seviyeleri görmesi, ekonomideki belirsizliği artırdı. Fiyatların yükselmesinin ötesinde, yükselen fiyatların bile yetmediği, alım-satımın belirsizlik nedeniyle durma noktasına geldiği bir tablo oluştu. Özellikle gıda ve temel ihtiyaç maddelerine erişim neredeyse olanaksızlaştı. Aralık ayında gıda fiyatlarında yüzde 72, sağlık ve tıbbi ürünlerde yüzde 50 artış oldu.

Diğer taraftan, İran halkı son dönemde İran'ın uluslararası cephede yaşadıklarından da doğrudan etkileniyordu. İran'ın en baskıcı Cumhurbaşkanı'ndan biri olan İbrahim Reisi Mayıs 2024'te, helikopter kazasında ölmüş; kazanın nedeni tespit edilememişti. Ardından Temmuz 2024'te, Reisi'nin yerine seçilen Pezeşkiyan'ın yemin törenine katılmak için İran'da bulunan Hamas lideri İsmail Haniye, İsrail'in nokta atışı ile öldürülmüştü. **Bu suikastın en önemli sonucu, İran'ın artık kendini koruyamayan bir devlet imajı oluşturmıştı.** Aralık 2024'te Suriye'deki rejim değişikliği, sadece İran açısından değil, bölge dengelerinin tamamı açısından bir değişiklik anlamına geliyordu. Suriye topraklarında 10 yıldan fazla zamandır İran askeri güçleri bulunuyor ve savaşıyor olmasına rağmen, ABD-İsrail destekli HTŞ, Suriye'de yönetimi ele geçirmeyi başarmıştı. Son olarak **Haziran 2025'te İsrail saldırısı ile yaşanan 12 günlük İran-İsrail savaşı da İran için büyük bir sıkıntı oluşturmıştı.** İsrail saldırısında bir gün içinde çok sayıda üst düzey komutan ve bilim insanı öldürülmüş, nükleer tesisler bombalanmış ve İran bu saldırıyı önleyememişti. Sonrasında İran çok güçlü bir karşılık verdi ve İsrail topraklarına füzeler yağdırdı. Bu ağır bombardıman, İsrail'i zora sokmuş, 12 günlük savaş, yenen olmadan kapanmıştı. Ancak bu savaşta "ilk"ler önemliydi. **Onyıllar sonra ilk defa ABD doğrudan İran'ı bombalamış; İran ilk defa ABD'nin Katar'daki askeri üssüne saldırı gerçekleştirmiş; Katar'daki ABD üssü ilk defa bir askeri saldırıya maruz kalmış; İsrail halkı ilk defa bu kadar yoğun bir bombardıman altında, gün içinde sürekli sığınaklara koşarak, savaşı doğrudan kendi yaşamlarında hissederek yaşamışlardı.**

İran rejimi bu kadar üstüste gelen saldırı sağanağına alışkın değildi. Klasik İran stratejisi, savaşı kendi topraklarının dışında karşılamak, kendi ülkesinde savaşmamak üzerine kuruluyken, artık doğrudan

hedefe dönüşmüştü. Mahsa Amini eylemleri sonrasında, İran siyasetinde daha "yumuşak bir geçiş" için göreve başlayan Pezeşkiyan yönetiminin, siyasi ve ekonomik baskılar bu kadar sertleşirken iyice eli-kolu bağlandı. İran'da yönetimin "karar alma gücünü kaybettiği" yolunda haberler de basında yer alıyordu artık.

Tüm bunlara, bürokrasi kademelerinde artan yolsuzluk ve yozlaşmayı da ekleyince, İran halkının ne kadar öfkeli olduğunu, eylemlerin nasıl bu kadar yaygınlaştığını anlamak zor olmuyor.

Eylemler nasıl gelişti?

Bu koşullarda 28 Aralık günü başkent Tahran'daki esnafın başlattığı protestolar, hızla ülke geneline yayıldı ve kitleselleşti.

Eylemlerin başlangıcında hükümetin tutumu "yatıştırmak" odaklıydı. Cumhurbaşkanı Pezeşkiyan başta olmak üzere hükümet yetkilileri, *"Protestocuların sesini duyuyoruz"* benzeri "anlayışlı" açıklamalar yaptılar; kolluk güçlerinin "sakin" kalmasını istediler. Keza İran devletinin önceki eylemlerde klasik yaklaşımı olan "kökü dışarıda", "ABD rolü" gibi söylemlerden uzak durdular. Ancak "şiddet içeren eylemler-barışçıl protestolar" ayrımı da yapmayı ihmal etmediler. Böylece kitlelerin öfkesini boşaltabilecekleri bir sınırı izin verirken, eylemlerin güçlenmesi karşısında, saldırıganlaşacaklarını da belirtmiş oldular.

Ancak **eylemler bitmek bir yana, giderek yaygınlaşmaya ve sertleşmeye devam etti. Kamu binaları işgal edildi, kolluk ile çatışmalar yaşandı. Bu, İran'da daha önce görülmemiş bir durumdu. Özellikle Kürt kentlerinde çatışmalar daha yüksekti.** PJAK, *"İslam Cumhuriyeti'nin halkın meşru taleplerini susturma girişimleri sonuçsuz kalacaktır. İran halkının özgürlük yürüyüşü, demokratik birlik içinde başarıya ulaşacaktır"* açıklamasını yaparak, eylemlere aktif katılacağını duyurdu.

8 Ocak'tan itibaren ülke genelinde internet kesintilerinin başlaması, devletin artık harekete geçeceğinin göstergesi oldu. İran devletinin ABD ve İsrail vurguları da arttı. Aynı günlerde İsrail ve ABD, İran halkının ayaklanmasına destek açıklamaları yapıyor; devrik Şah'ın oğlu Pehlevi'nin İran yönetimine gelmesini savunuyor; eylemlerde Pehlevi için sloganlar atıyorlardı.

Bu süreçte ABD'nin tehditleri de arttı. Bugüne kadar İran'da bir rejim değişikliği gerçekleştirmek, en azından İran'ı güçsüzleştirmek isteyen ABD, başlayan hareketi kendisi için bir fırsata çevirmeye çalıştı. Bir yandan İran'da devrik Şah'ın oğlu Rıza

Pehlevi'nin başa gelmesi propagandasını başlattı. Diğer yandan askeri müdahale yapmaya hazırlandığı yönünde söylemler de arttı.

1979 yılında İran'da devrimle yerinden edilen ve ABD'ye kaçarak canını kurtaran Şah'ın da, oğlunun da İran'da bir karşılığı yoktu elbette. Bu nedenle İsrail ve ABD'nin sürekli bu konuyu gündemleştirmeye çalışması da, Pehlevi'nin yaptığı açıklamalar ve çektiği videolar da İran'da ciddi bir karşılık bulmadı.

ABD'nin askeri müdahale konusundaki tehditleri ise daha ciddiydi. 13 Ocak günü Trump, İranlılara "Eylemlere devam edin, kurumlarınızı ele geçirin" çağrısını yaptı ve "Yardım yolda" dedi. Bir taraftan İran'a saldırı mesajı verirken, diğer taraftan Katar'da bulunan ABD askeri üssündeki asker sayısını azaltması bir çelişkiydi. İran'la bir savaşa girilirse, İran'ın da kendi üssünü bombalayabileceği ihtimalini dikkate alıyordu. Ancak yapılan açıklamalar, İran ile ABD arasında görüşmelerin olduğunu gösteriyor.

14 Ocak günü İran Dışişleri Bakanı Abbas Arakçi, İran'da eylemlerde gözaltına alınan 800 kişinin idamının sözkonusu olmadığını açıkladı. ABD, eğer göstericiler idam edilirse "çok sert adımlar atacağını" söylemişti.

İdamların durdurulmasının ardından, 16 Ocak günü de İran'daki eylemleri "durulduğu" haberleri çıkmaya başladı. Halen internet kısıtlamaları devam ettiği için, bu bilginin ne kadar gerçek olduğunu bilmiyoruz.

ABD bu süreci kendi kazanımı gibi göstermeye çalışıyor. Venezuela'da Maduro'yu kaçırarak ülkeyi ele geçirdi; bundan sonra Venezuela ABD'ye bağımlı olacak gibi bir imaj yaratıyor. Aslında **"Batı Yarımküre"ye odaklanmaya çalıştığı, Ortadoğu'yu bu bölgedeki destekçilerine devrettiği bir dönemde, İran'da kendiliğinden patlayan ayaklanmayı da kendi hanesine yazmak istiyor.**

Eylemler azalabilir ya da bitebilir; ancak İran'da kitlelerin ekonomik ve siyasi baskıya duydukları öfke bitmedi. Tersine, **ilk defa bu eylemlerde rejimin kendisi hedef alındı, İslam Cumhuriyeti'nin sona ermesi talebi yükseldi.**

Ancak İran'da devrimci yapıların zayıf, sınıf mücadelesinin düşük olması, en büyük dezavantajları. İran'daki Tudeh başta olmak üzere sol-muhafiz partiler, ABD ve İsrail'in müdahalelerinin İran'a demokrasi getirmeyeceğini vurgularken, İran'da ülke çapında genel grev çağrısı yapıyorlar. Bazı sendikalardan da benzer çağrılar geliyor.

Gerçekten de **ABD emperyalizminin İran'a müdahale çabasının kesin olarak karşısında durmak gerekiyor. ABD, bugüne kadar "demokrasi" vadettiği ülkelere, daha fazla baskı ve sömürden başka bir şey getirmemiştir. Diğer taraftan, dinci-gerici, baskıcı İran yönetiminin de kitlelere verebileceği bir şey yoktur.** 1979'da İran'da devrimi komünistlerle birlikte yapan dinci-gericilik, komünistleri-devrimcileri-demokratları katlederek iktidara tek başına yerleşmiş; sonrasında da kitleler üzerinde dinci baskıyı ve ekonomik sömürüyü sistematik hale getirmiş bir rejimdir. Aslanan, ekonomik ve siyasi baskıya karşı sokaklara dökülen kitlelerin taleplerini dikkate almak, sınıf mücadelesini yükseltmektir.

16 Ocak 2026 tarihinde internet sitemizde yayınlandı.

CHP'li belediyeleri yargılama garabeti

Aralarında 7 CHP'li belediye başkanının olduğu 34'ü tutuklu toplam 200 kişinin yargılanması, 27 Ocak 2026 tarihinde başladı. "Aziz İhsan Aktaş suç örgütü" olarak bilinen dosyada Adana Belediye Başkanı Zeydan Karalar başta olmak üzere belediye başkanlarına, rüşvet ve yolsuzluk iddialarıyla 9 yıldan 415 yıla kadar hapis cezası isteniyor. Duruşmalar 27 Ocak ile 20 Şubat arasında yaklaşık bir ay sürecek.

CHP'nin talebi duruşmanın Çağlayan'da, herkese açık biçimde ve televizyondan naklen yayınlanması iken Silivri'de yapılması, basına zorluk çıkarılması, resim çekilmesinin yasaklanması, "yangından mal kaçırır gibi" yargılama yaptıklarını ortaya koyuyordu. Daha ileri giderek, mahkeme başkanı resimlerin yayınlanmasını gerekçe gösterip duruşmaya seyirci almama kararını açıkladı. Salonunda bulunanların ve CHP'li yetkililerin tepkileriyle bu kararı "tekrarlanmaması koşuluyla" geri çekti.

Mahkemeye CHP'liler kitlesel olarak katıldılar. Adana'dan üç belediye başkanının yargılanıyor olması, Adana'dan katılımı arttırdı.

Duruşmada öne çıkanlar

Bugüne kadar yapılan duruşmalarda belediye başkanları savunmalarını yaptılar. Suçlamaları mesnetsiz ve kanıtsız bulduklarını ve kabul etmediklerini söylediler. Bu suçları işlemiş olsalar dahi yattıkları süreyle çıkmaları gerektiğini, tutuksuz yargılanmalarını talep ettiler. **Tutuklular yaklaşık 9 aydır hapisteler. Yargılamalar geciktiriliyor ve bu süre boyunca tutukluluk devam ediyor. Dolayısıyla fiili infaz gerçekleşiyor. "Geciken adalet, adalet değildir"** gerçeği, bu yargılamalarda da kendini gösteriyor.

Duruşmalara damgasını vuran ise, "suç örgütü"nin elebaşı durumundaki Aziz İhsan Aktaş'ın mahkemeye gelişi biçimi ve sözleri oldu. İddianamede 270 yıldan 704 yıla kadar hapis cezası istenin **Aktaş, etkin pişmanlıktan yararlanmış, tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılmıştı. Önce ev hapsi, ardından adli kontrol yasağı verildi, sonra onlar da kaldırıldı. Mahkemeye ise, adeta bir koruma ordusuyla geldi.** Sanıkların değil, hakim ve savcılarını girdiği VIP'ten mahkeme salonuna girdi. Gazetecilerin soruları üzerine de pişkince **"adalet mülkün temelidir, kaçmadım buradayım"** dedi.

Aziz İhsan Aktaş, Diyarbakır'da bir okul kantini işletirken 2016 yılından itibaren yeni firmalar kuruyor ve büyüdükçe büyüyor. Diyarbakır,

Adana ve Adıyaman'da kamu ihaleleri alıyor. 2019 yılında İmamoğlu'nun İBB Başkanı seçilmesiyle İstanbul ve ilçe belediyeleriyle iş yapmaya başlıyor. Bu belediyelerden ihaleler alıyor ve kendisinden rüşvet istendiğini, maddi imkanlar sağladığını söylüyor. İddia doğruysa bile rüşvet isteyenler tutuklanıyor, rüşvet veren serbest bırakılıyor. Dahası, koruma dahil her tür olanak önüne seriliyor.

Diğer yandan **Aktaş, devlete ait kamu işletmelerinden ve AKP'li belediyelerden fazlasıyla ihale aldığı halde, o kurumlarla ilgili hiçbir soruşturma açılmıyor.** Daha az ihale aldığı veya artık ihale alamadığı CHP'li belediyeler hakkında ise hem soruşturma, hem tutuklama yapılıyor.

Yargılamalar siyasi

Kamu kuruluşlarında ve belediyelerde birçok yolsuzluk ve rüşvet olayının yaşandığı kimse için sır değil. Buna CHP'li belediyeler de dahildir.

Fakat bugün yapılan, rüşvet ve yolsuzluk yargılaması değildir; CHP'li belediyeleri çalışmaz hale getirmek, kitlelerin gözünde itibarlarını sarsmak ve CHP'nin büyüyen kitle desteğini tırpanlamaktır. Dolayısıyla yargılamalar tamamen siyasidir. Üstelik kanıt bulma zahmetine bile katlanmadan tamamen itirafçılar üzerinden hazırlanmış bir iddianameyle... Ve her aşaması hukuk garabetiyle dolu olarak...

17-25 Aralık 2013 tarihinde AKP'li bakanların ve Erdoğan'ın adı yolsuzluk haberlerine karıştığı halde yargılanmadıklarını biliyoruz. Evlerden çıkan "ayakkabı kutuları"ndaki dolarların "İmam Hatip yaptıracaktı" diyerek akladığını da...

Bu düzen, yolsuzluk, rüşvet, ahlaksızlık düzenidir. Hangi parti yönetimdeyse, diğerlerini suçlayıp yargılayabilir. Ama hepsi bu pisliğin içindedir. Yolsuzluk ve rüşveti bitirecek, bunu yapanları gerçekten yargılayacak demokratik-sosyalist bir sistem kurulmadıkça, bunlardan kurtulmak da mümkün olmayacak.

“Emperyalizm, savaşlar ve işçi sınıfının tutumu” forumu

İşçi Emekçi Birliği 25 Ocak günü İstanbul-Taksim’de “Emperyalizm, savaşlar ve işçi sınıfının tutumu” başlıklı forum gerçekleştirdi.

Forum, Ocak ayında kaybettiğimiz devrimci önderler Karl Liebknecht, Rosa Luxemburg ve Vladimir İlyiç Lenin anısına düzenlenmiş; içeriği de günümüzdeki emperyalist savaşlar ve işçi sınıfının bu savaşlar karşısındaki tutumu olarak belirlenmişti.

Forum, devrim ve sosyalizm mücadelesinde ölümsüzleşenler adına yapılan saygı duruşu ile başladı. Ardından İEB adına hazırlanan ortak metin okundu. Sonra 4 dakika süren bir slayt gösterimi gerçekleştirildi.

İlk panelde Köz, Partizan ve Söz ve Eylem konuşmacıydı. İkinci panelde Kaldıraç, DKDER, BDSP ve İşçi-Sen’in konuşmaları yapıldı. Son oturumda ise YDI Çağrı, BİH ve PDD konuşma yaptılar. Her oturumun ardından, konu ile ilgili soru-cevap kısmı vardı. Ayrıca konuşmak-görüş ifade etmek isteyenlere de söz hakkı tanındı.

Forumda PDD temsilcisinin yaptığı konuşmayı aktarıyoruz:

Emperyalist savaşı konuşurken şuradan başlamak isterim. 3. Emperyalist Dünya Savaşı başlamıştır, 20 yılı aşkın süredir bu savaşın içindeyiz. **Yeni emperyalist savaş ABD ve Çin arasında geçiyor asıl olarak.** ABD merkezli Batılı emperyalistler bir kampta; Rusya-Çin ittifakı diğer kampta bulunuyor. Bu iki kampın da kendi içinde çelişkileri var elbette. Ancak asıl saflaşma bu şekilde.

Dünyada yaşanan iki emperyalist savaşta çok büyük yıkımlar oldu. Bir atom bombası bile 2. Dünya Savaşı’nda çok büyük yıkım yaratmıştı. **Şimdi nükleer silahlar sözkonusu. Emperyalistler böyle bir yıkımı yeniden yaşatacak bir savaştan korkarlar mı? ABD, Rusya’ya ya da Çin’e saldırmaktan çekinir mi? Emperyalistlerin asıl korktukları bu değildir; asıl korktukları sınıf mücadelesidir, kitlelerin gücüdür.**

1.Emperyalist Paylaşım Savaşı’nda Çarlık Rusyası’nda devrim oldu. Dünyanın altıda biri emperyalist kamptan koptu. 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı nasıl bitti? Yaşanan devrimlerin arkasından -bu devrimlerin tümünü sosyalist olarak görmüyoruz, onu belirteyim- dünyanın üçte biri sosyalist kampa dahil oldu. **Emperyalistler savaştan kaçınacaklarsa, asıl bundan korktukları için kaçınırlar. Fakat kaçınamazlar da. Çünkü emperyalizmin doğasında aşırı kar hırsı var.** Eşitsiz gelişim yasası var. Dünyadaki bütün topraklar paylaşılmış durumda. Mesela 1700’lü yıllarda İngiltere’nin gidip Avusturalya’yı bulup, bu toprakları sömürgeleştirmesi kolaydı. Ama 1900’lerin başında, emperyalizm ile birlikte, dünya üzerindeki tüm topraklar paylaşılmıştı. Lenin de emperyalist savaş tanımını “paylaşılmış toprakların yeniden paylaşımı” olarak tanımladı zaten.

Ortadoğu başta olmak üzere, dünyada sömürü alanları paylaşılmış durumda. Amerika şimdi bu

paylaşımı kendi lehine değiştirmek istiyor. Mesela Grönland zamanında paylaşılmıştı, şimdi kendisine almak istiyor. **Kapitalizmin eşitsiz gelişim yasası işliyor. Bir emperyalist büyüyor, güçleniyor; yeni pazarlara, hammaddeye, sömürü alanlarına ihtiyaç duyuyor. Bunları bulabilmek için de mutlaka paylaşmış toprakların yeniden paylaşılması kavgasını veriyor.**

Emperyalistlerin en büyük korkuları, iki emperyalist savaşın devrimlerle bitmiş olmasıdır. 2. Dünya Savaşı’ndan sonra dünyanın üçte birinin sosyalist kampa dahil olmasıdır. Dünyadaki her üç insandan birinin sosyalist ya da halk demokrasisi ile yönetilen bir ülkede yaşadığını düşünün. 75 yıl önce yaşandı bu. Şimdi bundan korkuyorlar. Elbette buna önlem almaya çalışıyorlar.

Amerika’nın dört yıllık “Ulusal Güvenlik Strateji Belgesi” var. ‘90’lı yılların sonunda ve 2000’lerin başında bu belgelerdeki temel vurgu; “21. Yüzyıl ayaklanmalar yüzyılı olacak” şeklindeydi. Bu tespiti yapıyor ve buna karşı önlem de alıyor. Daha baskıcı ve zorba yönetimler kuruyor. Hak gasplarının arttığı, ekonomik-siyasi krizin derinleştiği, tüm bunların işçilerin ve emekçilerin üzerine yıkıldığı bir yönetme tarzına geçiyor.

2000’li yılları ABD Başkanı seçilen Bush’la karşılaşmıştık. Trump’la kıyaslanamaz ama 2000’leri Bush’la karşılamak da korkunçtu. Rusya’nın devlet başkanı değişmişti, Putin gelmişti. Türkiye’de Erdoğan dönemi başlamıştı. **2000’li yılların başında dünyada liderler değişti, yeni yöneticiler çok daha baskıcı, zorba ve diktatör olarak işe başladılar.** 2000’lere böyle girdik. Bu yeni diktatörler, yeni emperyalist savaşı başlatmak üzere göreve gelmişlerdi. Ama **başlatmak istedikleri yeni emperyalist savaşa karşı direnişler de çok güçlü oldu.** Baskı ve zorbalıkla savaşı ilerletmek, kitle hareketlerini bastırmak istedikler; ancak istedikleri hızla ilerleyemediler.

Yeni bir emperyalist savaştan bahsediyoruz. Tarihte tekerrür diye bir şey yoktur. Nesnel ve öznel koşullarda değişimler oluyor. Hiçbir şey eskisi gibi yaşanmıyor. Şimdiki savaşa eski savaşlar arasında kıyaslanamayacak kadar önemli değişiklikler var.

İkinci emperyalist savaş öncesi çeşitli hazırlık savaşları yaşanmıştı. Mesela Japonya 1931’de Mançurya’yı işgal etti. Almanya’nın 1938’de Avusturya ve Çekoslovakya’yı işgal etmesi, İtalya’nın 1935’te Habeşistan’ı işgal etmesi. Ön savaşlar yaptılar. Keza

İspanya’da 1936’da emperyalist savaşın provasını yaptılar. 2. Emperyalist Dünya Savaşı böyle başladı.

Bugün “ön hazırlık savaşları” çok daha uzun sürüyor. Irak, Afganistan, Suriye savaşı gördük. Kırım’ı gördük. Ukrayna’yı görüyoruz. Ama daha **emperyalistlerin birbirine savaş ilan ettikleri bir tablo oluşmadı. Bu da “3. Dünya Savaşı yaşanıyor mu yaşanmıyor mu” tartışmasına neden oluyor. Rusya dışında doğrudan savaşa giren bir emperyalist yok. Hepsi vekalet savaşı yürütüyor, kendi adına başkasını savaştırıyor.** Rusya son yıllarda doğrudan savaşılmaya başladı.

O zaman buna bir emperyalist savaş denilebilir mi? Evet denilebilir. Çünkü benzetmenin benze-meyen yönlerini bir kenara bırakırsak, **paylaşılmış toprakların yeniden paylaşımı mücadelesi verildiği için, buna emperyalist savaş diyoruz.**

Tabi ki, 1 ve 2. Emperyalist Dünya Savaşlarından farkları var. Nedir bu farklar?

Bir ülkenin gelişmişlik düzeyini değerlendirirken, ekonomik, siyasi, askeri yönüne bakarız. Çin son 20 yılda dünyanın her tarafına, ülkelerin büyük çoğunluğuna düşük faizli, uzun vadeli krediler verdi ve kendine bağladı. Dünyadaki ülkelerin yarısına altyapı yatırımı yaptı. Amerika’nın “arka bahçesi”ndeki ülkelerin büyük çoğunluğunda Çin’in ciddi ekonomik anlaşmaları var. Ekonomik güç, siyasi gücü de getiriyor. **Bir ülkeyi ekonomik olarak kendine bağımlı hale getirdikçe siyaseten de sözünü dinletiyor.** Askeri olarak ise, (Çin’in askeri harcamalarını olduğundan daha düşük gösterdiğini biliyoruz) fakat şu çok önemli bir veridir: Çin, Aralık ayının başında (bir ay kadar önce) üçüncü uçak gemisini suya indirdi. **Var olan bütün silahları “savunma amaçlı” tanımlayabilirsiniz. Füzerleri, orduları, donanmayı, savaş gemisini, savaş uçağını bile “savunma” olarak tanımlayabilirsiniz. Fakat uçak gemisi saldırı aracıdır ve Çin üçüncüsünü suya indirdi.** Başka gelişmeler de var. Çin Cibuti’de, Afrika’nın adı bile bilinmeyen bir ülkesinde askeri üs kurdu. Bunlar askeri gücündeki gelişmeler. Daha fazla detaya girmeyeceğim.

Diğer taraftan kazanan-kaybeden belirsizleşiyor dedik, Çin’in doğrudan savaşın içine girmeyişi bu durumu yaratıyor. Mesela Çin, İran üzerinden Ortadoğu’da çok ciddi bir savaş yürüttü aslında. Keza Amerika’nın güç kaybı da tam olarak görülemiyor. Oysa **‘90’larda Amerika karar aldığı zaman NATO hemen uygulardı, Birleşmiş Milletler uygulardı. ‘90’ların dünyası böyleydi. 2000’lerde ise, özellikle 2010’lardan sonra- Amerika “bu NATO işe yaramıyor, Birleşmiş Milletler görevini yapmıyor, Bunların hiçbirisi lazım değil” diyor. Bu aslında siyasal güç kaybının net bir göstergesi değil mi?**

Çünkü artık yönetemiyor. Diğer emperyalist ülkelere istediğini yaptıramıyor. Daha önce birlikte hareket ettiği Avrupalı emperyalistler bile, onunla çıkar çatışması yaşıyorlar ve kendi çıkarlarını ifade ediyorlar; çıkar çatışmasına giriyorlar. Amerika diyor ki, *“Grönland’ı alacağım”*, AB ordu gönderiyor oraya. Sembolik de olsa -10 ya da 100 asker- ama bir tavır koyuyor. Ve bu tablo Amerika’nın güç kaybını gösteriyor.

Konuya başlarken, emperyalistlerin en büyük korkusunun işçi ve emekçilerin savaş karşısındaki tutumları olduğunu söylemiştik. Savaşların devrimlere yol açan yönünden bahsettik. Bu gerçeği biliyorlar.

“Ayaklanmalar Yüzyılı” diye tespitleri var. **Son 20 yıldaki gelişmelere bakalım. Dünyanın her tarafında eylemler, direnişler, ayaklanmalar yaşandı, yaşıyor.** 2010, 2011’de Ortadoğu’nun tamamında, Afrika’nın Kuzeyi’nde ve dünyanın başka ülkelerinde ayaklanmalar yaşandı. Amerika’nın kendi içinde bile başlayan bir hareket var. Emperyalizmin kalbinde “biz yüzde 99’uz” hareketi başlamıştı mesela. Keza Türkiye’de Gezi direnişi, Brezilya, Şili... Dünyanın her tarafında ayaklanmalar oldu ve bunları durduramadılar. Yine Amerika’da son yıllarda kendi içinde ayaklanmalar oluyor. **Savaşın bu kadar uzamasının en önemli sebeplerinden biri, kitleleri ikna edememeleridir.** Kitleleri ikna edemedikleri için savaşı sertleştiremiyorlar. Kendilerinin doğrudan girdiği bir savaşa dönüştüremiyorlar. Çünkü **savaşlarda emperyalistlerin kendi halkını arkasına alması çok önemli bir unsur.**

Popüler bir söylem vardır ya, “hikayeleri bitti” diye! Amerika ikinci dünya savaşında “dünyaya demokrasi götürüyordu” değil mi? Almanya bile, bizim faşizm diye lanetlediğimiz yönetimini “Nasyonal Sosyalizm” diye sattı. Dünyada bir karşılığı oldu bunun. Ama bugün emperyalistlerin kitlelere anlatacağı bir şeyleri kalmadı. **“Demokrasi” diyorlardı, “medeniyet” diyorlardı, “ekonomik refah” diyorlardı. Hiçbirini yerine getirmediler, sadece ve sadece yıkım getirdiler. Savaşın bu kadar uzamasının en önemli nedenlerinden birisi budur. Kitleleri kendi politikalarına yedekleyememek, savaş için ikna edememektir.**

Diğer bir neden ise, bugün sosyalist bir ülkenin bulunmayışı. Sovyetler Birliği’nin olmayışı, Komüntern’in olmayışı. **İkinci Dünya Savaşı dünya halklarının sosyalist Sovyetler Birliği’nden aldıkları moralle, destekle bitmişti. Kızıl Ordu, faşist orduyu Berlin’e kadar kovalayıp oradaki parlamento binasına kızıl bayrağı diktği anda bitti;** Sovyetler Birliği Nazileri sınırlarından dışarıya ittiğinde değil.

Bizi daha fazla ilgilendirecek konuya gelecek olursak; savaşları durdurmak için Lenin’in işaret ettiği yöne döneceğiz. Savaşları durdurmanın tek yolu devrimlerdir çünkü. *“Ya savaşlar devrimlere yol açar, ya da devrimler savaşları bitirir.”* Savaşlar devrimlere çok uygun zeminler yaratıyor. Bizim de yapmamız gereken şey, bu uygun zemini değerlendirmek. Lenin’in de dediği gibi *“silahı kendi burjuvazine çevir, cephedeki askere değil!”* **Savaşın doğrudan içinde olan ya da olmayan bütün ülkelerde sınıf mücadelesini yükseltmek. Çünkü ancak işçi ve emekçi hareketini yükseltirsek emperyalist oyunları bozabilir, emperyalist politikaları durdurabiliriz.** Başka da bir yolu yok zaten. Rosa’nın söylediği gibi, *“ya barbarlık ya sosyalizm!”* Biz kazanırsak sosyalizm! Onlar kazanırsa barbarlık kazanacak! Ya burjuvazi-emperyalizm kazanacak ve dünyayı büyük bir yıkıma götürecekler. Ya da proletaryanın öncülüğünde sınıf mücadelesini yükselterek biz kazanacağız...

ABD, 2001 yılında Afganistan’ı vururken “önleyici savaş konsepti” diye bir politika ile savaşa başladı. İki emperyalist savaş, güçlenen-büyüyen emperyalist tarafından başlatılmıştı. Büyüyen emperyalist, yeni pazarlara ihtiyaç duyuyor, bunun için saldırıya geçiyordu. Her iki emperyalist savaşta da Almanya, savaşı başlatan ülke oldu.

Bugün ise Amerika, Çin’deki yükselişi gördü ve yeterince güçlendiğinde Çin’in kendisinin “imparatorluğuna” son vereceğini biliyor. Öyleyse “önce biz ona saldıralım” dedi. Çin’in çıkar alanlarına saldırıya geçti. Savaşın adını Amerika o zaman “Önleyici Vuruş Konsepti” olarak ilan etti. Ama hala önleyemedi. Afganistan savaşından bu yana 25 yıl geçti ve Amerika, Çin’in yükselişini kesinlikle önleyemedi.

Şimdi onu önleyemediğini gördüğü için, kendisi güç toplamak için geri çekilmeye, Batı yarım küreye çekilmeye karar verdi. Yeniden “Monroe Doktrini”ni gündemine aldı ve kendisi güç toplamaya karar verdi. O yüzden savaşın nasıl yürütüleceğini, hangi evrelerden geçeceğini bilemeyiz. Şu anda önce İran’a mı saldıracak Grönland’a mı öngöremeyiz. Fakat **şunu öngörebiliriz: Savaş tamamen egemenlerin iradesiyle yaşanmıyor. Onun dışında çok büyük bir kitle hareketi var ve bu hareket gelişmeleri yavaşlatıp hızlandırabiliyor.** Süremiz kısıtlı olduğu için sadece bir örnek vereceğim. Geçen yıl birçok ülkede işçi sınıfı İsrail’e gidecek gemilere silah yüklemeyi reddetti. Japonya, Avusturalya, İspanya... Yaklaşık 20 ülke, İsrail’e gidecek gemilere silah yüklemeyi reddettiler. Keza son yirmi yılda birçok ülkede yaşanan ayaklanmalar... Yani sonucu belirleyecek olan işçi sınıfının bilinç ve örgütlülük düzeyi olacak. Ne Çin ne Amerika... Biz belirleyeceğiz, gücümüz ve örgütlülüğümüz oranında.

İBB’de TİS süreci başlarken...

İBB’de (İstanbul Büyükşehir Belediyesi) 35 bin işçiyi ilgilendiren toplu sözleşme dönemi başlayınca, çalışanlar da sürece dahil olmak için harekete geçti.

TİS için ilk toplantı 15 Ocak günü yapılacaktı. İBB’de örgütlü Hizmet-İş sendikası, 8 Ocak günü Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı’nda çalışan işçilerle bir toplantı yaparak TİS süreci hakkında bilgi verdi. Ancak bu toplantı planladıkları gibi gitmedi. İşçiler kendi haklarını savunmak için sendika ile tartıştılar.

İBB iştiraklerinde örgütlenme süreci

İBB’de çalışan işçiler 20 No.lu işkolunda tanımlanmışlar ve burada Hak-İş’e bağlı Hizmet-İş sendikası örgütlü. Yan şirketlerde çalışanlar ise, bir yıl öncesine kadar 10 No.lu işkolunda görüyorlardı ve burada yetki Türk-İş’e bağlı Tez Koop-İş sendikasıydı.

2020 yılında Hak-İş Konfederasyonu, belediyelerde işkollarının hatalı olduğuna dair bir dava açmış. Bu dava Ocak 2025’te sonuçlandı; böylece yan şirketlerde işkolu değişikliği yaşandı, işçiler bir gecede 10 No.lu işkolundan, 20 No.lu “genel işler” işkoluna taşınmış oldular.

Sadece İBB’de 16 bin işçi ve emekçinin işkolu değişti. Sosyal Hizmetler’de çalışanlar da bu 16 bin işçinin arasındaydı.

İşkolu değişikliğinin ardından işçiler İBB’de yetkili sendika olan Hizmet-İş Sendikası’nın 2 yıl süreyle geçerli (ve bir yılı kalmış olan) toplu sözleşmesine dahil edildiler. Ancak Sosyal Hizmetler çalışanları Hizmet-İş ile devam etmek istemedikleri için, Genel-İş sendikası ile iletişim kurdu. Genel-İş temsilcileri ise *“Hizmet-İş’in toplu sözleşmesinin bir sene daha geçerli olduğunu, belediyede durumun karışık olduğunu, işçilerin kendi aralarında örgütlenip Hizmet-İş’e daha iyi bir sözleşme imzalamabileceklerini”* söylediler ve uzak kalacaklarını gösterdiler. Genel-İş’in belediyelerde sergilediği olumsuz pratik elbette biliniyordu, ancak Hizmet-İş yerine tercih edilebilirdi. Bu görüşme ile bunun önünü kesmiş oldular.

Geçen bir yıl içinde sendika değişti, ancak işbirlikçi-uzlaşmacı sendikacılık anlayışı değişmedi. Tez Koop-İş Sendikası döneminde işyeri temsilcisi, şube yöneticisi olanlar bir anda Hizmet-İş’e geçtiler ve yine işyeri temsilcisi oldular. Keza 2025 Ocak öncesinde Tez Koop-İş sendikası iştiraklerde 4 yıldır örgütlüydü, TİS imzalıyordu ve işçileri TİS sürecine katmıyordu. Yetki değiştikten sonra da işçiler sendikal sürece dahil edilmediler. **Geçen bir senelik zamanda sendika temsilcileri işçilerle bir kere bile bir araya gelmedi. Sendika temsilcilerine ulaşmak mümkün olmadı.**

İşçiler için açılmış WhatsApp grubu bile işçilerin mesaj yazmasına kapalı; sadece sendika yöneticileri mesaj atabiliyor.

Şimdi yeni bir TİS dönemi daha geldi. Ancak bu defa işçi ve emekçiler daha öfkeli ve talepkar biçimde çıktı sendikacıların karşısına.

İlk toplantı ve tartışmalar

Sendika, Sosyal Hizmetler çalışanları ile 8 Ocak günü yaptığı toplantıda, adeta “kara haber” verdi: *“Toplu sözleşmenin imzalanmasının gecikeceği, Temmuz ayını bile bulabileceği, ekonomilerini buna göre ayarlamaları gerektiği”*ni söyledi temsilciler. Bu, *“6-7 ay boyunca zam almayacak, 2025 ücretiyle devam edeceksiniz”* demektir. Zaten düşük ücretlerin enflasyon karşısında tamamen erimesi anlamına geliyordu. Doğal olarak tepkiyle karşılandı.

İşçiler önce TİS taslağının neden kendileriyle paylaşılmadığını sordu. Temsilciler *“Süreç kritik, taslağı sizinle paylaşsak yönetime gidebilir, o yüzden paylaşmadık”* dediler. İşçiler kendilerinin bütün bir yılını etkileyecek olan taslağı göremiyordu!

Ardından TİS’in gecikmesine karşılık, ek bir protokolün olup olmadığını sordular. Sendika temsilcileri bu soruyu geçiştirmeye çalıştı. Beşinci kez sorulunca *“Maddelere dahil ederiz”* demek zorunda kaldılar.

Sendika temsilcileri ilk defa böyle bir dirençle karşılaşılıyordu. Şimdiye kadar yönetimle iş yapmaya ve işçiyi yok saymaya alışkınlardı. İşçilerden tepki görünce kendilerini acındırmaya başladılar: *“Bu süreçte çok uykusuz kalıyoruz, sizin için çalışıyoruz, kıymet bilin!..”* Ancak işçilerin kararlı duruşu karşısında geri adım atmak zorunda kaldılar. Taslağı paylaşacaklarını, geri dönüşleri alacaklarını ve eklenen maddelerle taslağı genişleteceklerini ilettiler.

İlerleyen günlerde taslağı verdiler.

Onlarca kişinin yaptığı inceleme ve tartışmaların ardından “ek protokol, kadınlara regl izni, ikramiye” gibi maddeler sendika temsilcilerine iletili.

Sendika, 15 Ocak’taki ilk TİS toplantısından bir sonuç çıkmadığını ve Ocak sonunda ikinci toplantının yapılacağını duyurdu. İşçiler, süreci dikkatle takip ediyorlar. Sarı sendikaların işçileri dışlayan keyfi uygulamalarına ve patronların sömürü düzenine karşı mücadeleyi sürdürmekte kararlılar.

Bir belediye çalışanı

Refik'in ardından...

Refik Ünal'ın ölümü, onu tanıyan herkeste derin bir üzüntü yarattı. Çünkü sözüyle özü bir olanlardandı Refik. Doğaldı, doğrucuydu... Ne düşünüyorsa söyleyen, düşündüğü gibi de yaşayan biriydi. Yanlış bulduğu şeylere tereddütsüz karşı çıkardı. Dik başlıydı ama sevgi doluydu. O kocaman gözleri, yoldaşlarına, dostlarına her zaman sevgiyle bakmıştı.

Onun teoriye ilgisi, aydınca bir yaklaşımdan uzak olduğu için bilgiçlik yapmazdı ve itici olmazdı. Aksine inandığı şeyleri sonuna dek savunması, kendi içindeki tutarlılığı, çevresindeki herkeste hayranlık uyandırır, taktir toplardı. Geçmişini bilmeyenler, onun bir işçi olduğunu asla anlayamazlar, öğrenci gençlikten geldiğini sanırdı.

Bir işçi olarak ML teoriye, felsefeye, teknolojik gelişmelere ilgisi, onu farklı kılan yönlerinden biridir. Pratiğini hep teorinin ışığıyla aydınlatarak ilerledi. Genç bir işçi olarak atıldığı sınıf mücadelesini, devrim ve sosyalizm hedefine bağlayabilmesi ve bunu komünist bir örgütlülük içinde başaracağına inanarak "profesyonel devrimciliğe" sıçraması, bunun ürünüdür.

Ankara'da OSTİM'de çalışan genç bir işçi iken, İstanbul'a gelerek "baskı komitesi"nde görev alması ve bunu büyük bir özveriyle yıllarca sürdürmesi, bilinç açıklığının, devrime-örgüte bağlılığının ve onun getirdiği sarsılmaz iradenin göstergesidir.

Refik'i kendi yoldaşları bile cezaevine düştükten sonra tanıdı. Çünkü "baskı komitesi" örgütün en illegal komitesidir. Zorunlu olarak görüşmesi gereken, sınırlı sayıda yoldaşı dışında kimseyle irtibatları olmazdı. Aynı zamanda kurallara titizce uymaları, çok dikkatli ve sürekli tetikte olmaları gerekirdi. Bu yaşama uzun süre katlanmak, zaten güçlü bir iradeye ve inanca sahip olmayı gerektiriyordu.

Refik ve Remzi (Basalak) tam da böyle insanlardı. İkisi birlikte "baskı komitesi"nde çalışırken, birbirlerini tamamladılar. **Remzi ona yeraltı yaşamının ustalıklarını öğretti; Refik de Remzi'yi teoriyle daha çok ilgilenmeye yöneltti. Her ikisi de işçi sınıfının içinden gelen genç komünistlerdi; birbirlerine çok şey kattılar; hem kendilerini hem örgütü geliştirdiler.** Onların döneminde "baskı komitesi" harıl harıl çalışıyordu, teknik olarak da sürekli kendini yeniliyordu. Daha önemlisi, bunları yaparken dikkati elden bırakmamaları, hiç darbe almadan faaliyetleri sürdürmüş olmalarıdır.

olurdu. Bir yandan uykusuzluğa, bir yandan tiner ve boyanın sarhoş eden kokusuna rağmen sabahın köründe yollara düşer, randevu yerlerini kontrol eder ve yoldaşlarına, oradan kitlelere ulaştırırlardı. Ayaküstü de olsa o kısa görüşmelerde yoldaşça sıcaklığı hissettirir, moral verirlerdi.

Refik'in kocaman gözleri bir yandan etrafı radar gibi tarar, bir yandan da sıksa vücudundan beklenmeyen gür sesiyle bir şeyler anlatırdı. Ya dergiden bir yazı, ya okuduğu kitaptan bir alıntı ile gündeme dair düşüncelerini aktarırdı. Çalışma koşullarının ağırlığı veya kişisel sorunları hakkında asla konuşmazdı.

Refik'in ölümünün ardından çıkan bazı yazılarda, ne yazık ki ÖO sonrası "psikolojik sorunları" öne çıkarıldı. Keza '94 operasyonu ve Refik'le ilgili tarihsel bilgiler, sübjektif ve yanlış.

"Refik hırçınlaştı, çevresindekilerle iletişimde yaşadığı sürtüşmeler arttı. Bu onu giderek yalnızlaştırdı. Kendisini 'teorik erdemlerden bi'haber varlıklarla ancak zorunlu ilişkileri kurabilir' şeklinde tanımlar olmuştur. Bu arada Kapital çözümlemelerine ve felsefeye yöneldi. İlerleyen psikolojik rahatsızlığı nedeniyle..."

"Neredeyse son 25 yıldır yaşadığı psikolojik açmazlar, ruhsal sorunlar..." (H. Selim Açı ve Oya Açı'nın yazılarından)

Benzer şekilde cenaze töreninde Alinteri adına yapılan konuşmada, *"psikolojik rahatsızlığı vardı, bize saldırıyordu, ona rağmen yanına gidiyorduk"* türü sözlerin sarfedilmesi, dinleyenlerden de tepki topladı.

Her devrim şehidi gibi Refik'i de olabildiğince nesnel biçimde anmak, anlatmak gerekir. **ÖO sonrası görülen Wernicke-Korsakoff hastalığının birçok kişide fiziksel-zihinsel sorunlar yarattığı kimse için sır değil. Fakat buradan hareketle o kişilere "psikolojik hasta" muamelesi yapmak, aldığı tutumları "psikolojik bozukluk"la açıklamak da doğru değil.** Söz konusu Refik olduğunda hiç değil.

Çünkü **Refik'in o çizgiye ve kişilere dönük eleştirileri, ÖO sonrasında ve "ÖO'nun hasarları nedeniyle" oluşmadı. Refik eleştirilerini '96 ÖO öncesi de yapıyordu.** Refik'i bilen bilir; yanlış bulduğu şeyleri kim yaparsa yapsın ifade etmekten çekinmez. Şimdi **bunları ÖO sürecine ve "psikolojik rahatsızlığı"na bağlamak, Refik'e haksızlıktır; Refik'i anlatmak değil, kendini aklama çabasıdır.**

'94 operasyonu hakkında da yanlış değerlendirmeler sürdürülüyor.

Refik'in de gözaltına alındığı '94 operasyonu, ihtilalci komünist hareketin tarihinin trajik anlarından biridir. Sonu bölünme ile biten sürecin başlangıcıdır.

Bir bildiriyi, bir afişi yetiştirmek için sabaha kadar çalıştıkları

'94 operasyonunda Merkez Komitesi, İstanbul İl Komitesi, Baskı Komitesi, İzmir sorumlusu, Yazı Kurulu üyeleri gözaltında alındı. **Yıllarca hiç düşmeyen "baskı komitesi", son 6 ay içinde iki kez açığa çıkmıştı.**

Ama darbenin ağırlığı bunlarla sınırlı değildi. MK üyelerinin

evlerinin düşmesi ve buralardan kadroların el yazılı raporlarının ele geçmesi, polisin örgüt hakkında çok geniş bilgiye ulaşmasını ve sonraki operasyonların önünü açtı. Daha vahim olanı ise, MK üyeleri operasyondaki hatalarını-yanlışlarını ortaya koyup özeleştiri vermek yerine aylarca sakladılar; hatta "9 beyaz sayfa" adlı bir yazıyla övünç vesilesi yaptılar. Bütün bunlar kuralsızlığın-ilkesizliğin, keyfi yönetimin sonuçlarıydı.

Bunları örtbas edebilmek için de gerçekte ilgisi olmayan bir direniş efsanesi ürettiler. Oysa ihtilalci komünistlerin kendilerini direnişle öne çıkarmaya ihtiyacı yoktu. **12 Eylül gibi en vahşi işkencelerin yapıldığı dönemde ezici çoğunluğu direnmişti. '94 öyle bir dönem değildi. Operasyonda alınanlara da ağır işkenceler yapılmadı.** Fakat bu -Alinteri'cilerin iddia ettiği gibi- "önceki alınışlarda direnmiş" olmalarından kaynaklanmıyordu.

Birincisi, zaten içlerinde öncesinde (12 Eylül gözaltılarında) çözölenler vardı; en azından onları yoklayabilirlerdi. **İkincisi,** önceki gözaltılarda direnmiş olmak, yeniden işkence görmeye engel değildi; direndikleri halde, her alınışında yeniden işkence görenler olmuştu. **Üçüncüsü,** işkence sadece elektrik, askı, falaka gibi biçimlerden ibaret değildi. Hücrede bir battaniye ile tutmaları, tuvalete çıkışı zorlaştırmaları, hasta olanları hastaneye götürmelerini, her sayımda isim sormaları gibi yöntemler de işkencenin değişik biçimleriydi. Ki bunların hepsi yapıldı. **Refik de ismini söylemediği için hücrede polislerin saldırısına uğradı.**

'94 operasyonunda sorgulu işkence gören kişi -yine Alinteri'cilerin iddia ettiği gibi- Refik değildir; aynı operasyonda yakalanan, iki genç kadroydu. Sonuçta hiçbir çözülmedi. İki kadro dışında başka kimsenin işkenceli sorguya almamasının nedeni de, polisin operasyonda düşen MK evlerinde yeterince bilgi ve belgeyi ele geçirmiş olmasıydı.

İşkenceciler bazen zevk için de işkence yaparlar. Fakat **'90'ların başında asıl amaç, illegal örgütleri tasfiye etmektir. Onun için psikolojik işkenceye ağırlık verdiler, MK üyeleriyle saatlerce-günlerce "sohbet" ettiler ve sürekli "bu faaliyetleri legalde de yapabilirsiniz, illegal örgüte ne gerek var"ı işlediler.**

'94 operasyonun ardından, gözaltından çıkıp mahkemeye giderken, polis otobüsünün etrafında toplanan ve polisler tepki gösteren aileleri, *"bize işkence yapmadılar"* diyerek yatıştırmaya çalışan H.

Selim Açıan'a, Refik o anda itiraz etti; "niye öyle söylüyorsunuz, bize işkence yaptılar, bırak aileler polislere bağırsınlar."

Buna karşın hala "94 operasyonunda, önceden direndiğimiz için bize işkence yapmadılar" nakaratını yineleyip duruyorlar.

'95 Eylül'ünde başlayıp '97 Aralık'ında sonlanan "Tartışma Platformu"nda (TP) bunların hepsi ortaya serildi. Ve arkasında yatan ideolojik-siyasi-örgütsel kayış (dönemsel politika ve taktiklerle birlikte) eleştiriye tabi tutuldu.

TP, temel komitelerde yeralanlarla başlatılmıştı. Bunların içinde Refik yoktu. Sonradan grup grup yeni kişiler eklendi. Farklı kaygılarla, keyfi ve kurlsız biçimde...

Refik eleştirilerini sakınmasız ifade eden kişilerdendi. Tıpkı '96 SAG-ÖO eyleminde kaybettiğimiz Osman Akgün gibi... Fakat birçok yoldaş "bölünme yaşanmasın" kaygısıyla eleştirilerini yumuşatmaya orta-yol izlemeye çalıştı. Üstelik '96 SAG-ÖO içindeyken TP'de tartışma yürütmek hiç kolay değildi. Buna rağmen büyük bir çabayla hem direnişi sonuna dek götürdüler, hem de görüşlerini ifade etmeye çalıştılar. ('96 SAG süreci de ayrı bir yaradır. Bu konudaki değerlendirmelerimiz çeşitli yazılarda yer almıştır.)

Refik TP süreci devam ederken, örgütün kuruluştan itibaren içinde bulunan kadroları kastederek "sizler -demişti- örgüte çok bağlısınız." Remzi Basalak'ta gördüğü bağlılığı örnek vermişti. "Hataları görseniz de bu bağlılığınız bitmiyor. Kovsalar da gitmeyen cinstensiniz. Bizler öyle değiliz. Bir noktadan sonra bırakır gideriz..." "Bizler" dediği '90 sonrası örgütlenen kuşaktı. "Bir noktadan sonra"sı ise, eleştirilerin dikkate alınmadığı, yanlışlara devam edildiği 'nokta'ydi.

Refik'in tespiti, sonuçlarıyla kanıtlandı. **'80 öncesi örgütlenen eski kuşağa hem övgü, hem eleştiri vardı sözlerinde. Örgüte, yöneticilere "sağlıksız güven" eleştirisiydi bu.** Elbette temelsiz değildi bu güven; fakat sağlıksızdı gerçekten. Lenin'in "sağlıklı güvensizlik" ilkesiyle ve her koşulda "denetim"le değiştirilmesi gereken...

Refik'in 17 Ocak günü ölümünün ardından asıl olarak '96 Ölüm Orucu süreci üzerinde duruldu. **Bu süreçteki kararlılığı ve iradi çabası, elbette önceki yaşamı ve kişiliğiyle doğrudan bağlantılıdır. Aynı şekilde işkencedeki direnişi de...**

Refik'i sadece Kapital okuyan ve '96 ÖO sürecinde direnen bir devrimci olarak anlatmak, doğru değildir. O, '96 öncesinde de tüm ML eserleri okurdu, teoriye her dönem ilgilirdi ve yeniliklere açıktı; ama bunu pratikten kaçmanın gerekçesi yapanlardan ve liberalizme kayanlardan olmadı hiçbir zaman. Aksine sağlıklı olduğu süre boyunca hep pratiğin içinde yer aldı. Teori-pratik ilişkisini doğru bir şekilde kurmaya çalıştı. Ayrıca sadece '96 ÖO'da değil, tüm yaşamında direnişçi bir çizgi izledi. Devrimci yönleri baskın olmasaydı, ne iradeli bir direnişçi ne de çevresinde sevilen-sayılan bir kişi olurdu.

Arkasından övgü dolu sözlerin söylenmesi, tüm devrimcilerin sahiplenmesi boşuna değildir. Refik böyle anılmayı hak etmektedir.

Refik Ünal'ı devrime ve bu harekete kattıklarıyla saygıyla, sevgiyle anıyoruz.

İzmir İHD'li Ali Aydın öldürüldü

İzmir İHD şubesinin eski Eş Başkanı Av. Ali Aydın, yürüyüş yaptığı yolda ölü bulundu. 14 Ocak günü İzmir'in Çiğli ilçesinde, tüm mahallelinin kullandığı bir yolda her zamanki yürüyüşünü yaparken, kameraların olmadığı bir noktada, sabah saat 6.30 civarında, başı taşla ezilerek katledilmişti.

İstanbul-Esenyurt'ta mücadeleci gazeteci Hakan Tosun'un ardından, şimdi de İzmir'de bir insan hakları savunucusu öldürüldü. "Sebepsiz" görünen, "adli vaka" kapsamında ele alınan ikinci saldırı oldu bu. Hakan Tosun için mahallenin çeteleri, Ali Aydın için ise "uyuşturucu etkisindeki biri", "fail" olarak kodlandı. Ancak bu insanlar verdikleri mücadele ile öne çıkmış insanlardı. Ali Aydın Dersimli, Alevi kimliği olan,

ÇHD ve İHD'de uzun yıllar mücadele etmiş bir insandı. Davalarda mağdurların yanında yer alan, hapishanelerde gözlemler yapan, mücadeleci bir yapısı vardı.

İHD, yaptığı açıklamada "Çok üzgünüz... Olayın takipçisiyiz... Acımızın ve öfkemizin tarifi yok. Ailesine, yakınlarına ve insan hakları savunucularına başsağlığı diliyoruz" dedi.

Tıpkı Hakan Tosun gibi, Ali Aydın'ın da öldürülmesi, basitçe kapatılabilecek bir konu değildir. Gerçekten artan mafyatik düzeyin, en aşağıya kadar inmiş olan pervasız bireysel şiddetin sonucu olarak mı öldürüldüler, yoksa verdikleri mücadelenin bir sonucu olarak mı? Bu soruya net cevaplar verilmelidir.

Hrant Dink vurulduğu yerde anıldı

Agos gazetesinin kurucusu ve Genel Yayın Yönetmeni Hrant Dink, 19 yıl önce katledildiği yerde anıldı. Hrant'ın ailesi ve arkadaşlarının çağrısı üzerine, 19 Ocak günü kitleler Osmanbey'de, Agos gazetesinin eski adresi önünde toplandı. Devletin yoğun ablukası ve şiddetli kar yağışına rağmen, anma kalabalık geçti.

Anmada, "Hrant'ın Arkadaşları" grubundan Bülent Aydın konuşmasında "Acımız hala dinmedi, adalet yerini bulmadı. Bugün 19. yılında eşitlik için, barış için, Hrant için, adalet için buradayız" dedi. Ardından Rakel Dink de bir konuşma yaptı. Anmanın ortak metnini ise Agos gazetesi çalışanı Leba Özber okudu.

Anmada tutuklu Şişli belediye başkanı ve başkan yardımcısının, ayrıca Gezi davası tutuklusı Çiğdem Mater'in gönderdiği mesajlar okundu. Hrant'ın vurulduğu yere karanfiller bırakıldı.

Anma sırasında "Katiller halka hesap verecek", "Yaşasın halkların kardeşliği", "Zindanlar yıkılsın tutsaklara özgürlük", "Biz bitti demeden bu dava bitmez" sloganları sıkça atıldı.

Hapishanelerde hak gaspları

Hapishaneler siyasi tutsaklarla doldurulmaya devam ediyor. Son olarak Rojava ile dayanışma eylemlerinden kaynaklı onlarca kişi tutuklandı. Adi suçlara peşpeşe yasal düzenlemelerle "af"lar çıkartılırken, siyasi tutsaklar yine baskı, işkence ve şiddet ile karşı karşıya. Hasta tutsakların tahliye edilmesini bir yana tedavileri engelleniyor. Tutsakların tahliyeleri CGK (Cezaevleri Gözlem Kurulu) kararlarıyla erteleniyor. En ufak bir itirazda tutsaklara disiplin cezaları veriliyor, iletişim, ziyaret hakları gasp ediliyor. Ocak ayı içinde de bu hak gasplarına yenileri eklendi. Bir yandan da tutsaklar S, R, Y tipi hapishanelere karşı direnişe devam ediyor.

DHKP-C davasından tutsak olan **Tahsin Sağaltıcı** ve **Gürkan Türkoğlu** açlık grevinde 188, **Hüseyin Özen** 168, **Doğan Karataştan** 111 ve **Ahmet Yıldız** 50. günü geride bıraktı.

Şakran Kadın Kapalı Hapishanesi'nde kalan **Zuhal Sürücü**, kimlik dayatmasını reddettiği için ziyaret, avukat görüşü ve revire çıkması engellendi; bu nedenle bir haftalık açlık grevine başladı.

Nusaybin'de bayrak indirdiği gerekçesiyle gözaltına alınan ve yoğun işkence yapılan **Diyyar Koç**, tedavisi devam ederken tutuklandı ve Sincan 1 Nolu Hapishane'ye konuldu.

2018'te MKP üyesi olduğu gerekçesiyle tutuklanan **Esra Soyaktaş**'ın tahliyesi üçüncü kez ertelendi. Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde kalan Soyaktaş'ın 2025'te tahliye olması gerekiyordu.

Yeni Demokrasi Tutsak Aileleri'nden **Döndü Şen** tutsaklara para gönderdiği için 23 Ocak'ta tutuklandı. Kemerburgaz'da mahkumları taşıyan araç 29 Ocak'ta devrildi. 2'si jandarma, 19 kişi yaralandı.

Hapishanelerdeki hasta tutsakların tahliye edilmesi için her hafta İstanbul ve İzmir'de yapılan eylemler devam ediyor. TAYAD'lı aileler de kuyu tiplerine dikkat çekmek için İzmir'de eylem yaptı. İHD İstanbul Şubesi 27 Ocak'ta açıkladığı 3 aylık raporda 1326 hak ihlalinin yaşandığını belirtti. Komisyon raporunda, **Abdul-kadir Tatlı**, **Jiyan Talat** ve **Sezai Aksu** isimli tutsakların hapishanelerde yaşamını yitirdiğini de açıkladı.

Adana TÜYAP Kitap Fuarı'nın ardında kalanlar...

Adana'da TÜYAP Kitap Fuarı, bu yıl 10-18 Ocak tarihleri arasında gerçekleşti. Bu fuar, Adana'da 18 yıldır açılıyor ve bölge halkı için çok önemli bir sanat etkinliğini oluşturuyor. Çünkü Adana, kendini "edebiyat şehri" olarak tanımlıyor. Birçok ünlü yazar ve şair, bu "berekatli topraklar"dan, Çukurova'dan çıktı. Adana Fuarı'na da sadece Adanalılar değil, tüm bölge halkı katılıyor.

Ne var ki, Kitap Fuarı son yıllarda eski özelliklerini kaybetti. Eskiden sol yayınlar ağırlıklı iken, şimdi ders kitapları ya da dinci-ırkçı kitap ve dergi basan yayınevleriyle doldu. **Sanat ve kültürün kaynağı olan "sol" damarın kesilmesi, fuarı giderek kuraklaştırdı.**

Bu tablonun oluşmasında hem siyasi, hem ekonomik engeller bulunuyor. Stantların metrekaresi binlerce liraya çıkınca, devrimci-demokrat yayınevleri burarda yer alamaz oldu. Diğer yandan **fuara "ücretsiz" olarak ayrılan bölümlerinden yer almak da fuar yönetiminin siyasal tercihlerinden dolayı imkansızlaştı.** Örneğin Adana'da Ülkü Ocakları'na, AKP Gençlik Kolları'na "ücretsiz stant" verilirken, devrimci-demokrat kültür merkezlerine, sendikalara, başvuru yapmalarına rağmen verilmedi.

Sonuçta kitap fuarı, "sol" kesimin parmakla sayıldığı, dinci-gerici, faşist-ırkçı kesimlerin ise iyice yayıldığı bir alana dönüştü. Bunun yarattığı birçok sorunu da yaşamaya başladı.

En başta fuara katılan kitle ve talepleri farklılaştı. Fuar kitle, ağırlıklı olarak ilkököl-lise öğrencilerinden oluşuyor. Milli Eğitim Müdürlükleri'nin izniyle ilköğretim ve lise öğrencileri, öğretmenleri eşliğinde belli saatler arasında topluca geliyorlar. Bunların çoğu "yardımcı" kitaplara, soru bankalarına yönlendiriliyor. Böyle olunca, öykü, şiir, roman ya da araştırma-inceleme kitaplarının bulunduğu stantlara bakmadan geçiliyor. En fazla mistik veya esrarengiz konuları işleyen kitaplara yönelindikleri oluyor. Ya da adını duymadığımız "youtuber"lara ilgi gösteriyorlar. Onların imza günlerinde kuyruklar oluşuyor. Buna karşın gerçekten birikimli yazar ve şairlerin etkinlikleri az sayıda dinleyiciyle buluşuyor; kitapları da daha az satılıyor. Bütün bunlar, eğitimin düzeyi ve içeriği hakkında da bilgi veriyor. Keza çocuk ve gençlerin nasıl yetiştirildiğini gösteriyor.

Fuarda faşist saldırı, polis ablukası

Stantların dinci-faşist kesimlerle dolması, asıl olarak fuarların bir siyasi şov ve kavga alanına dönüşmesinde görüldü. Adana'da bu yıl yaşananlar, bunun ayyuka çıktığının resmiydi.

Birçok siyasi parti yöneticisi, belediye başkanı, etrafında oluşan bir grupla birlikte stantları dolaşıyor. Özellikle faşist liderler ve kurumlar bunu bir gövde gösterisine dönüştürüyorlar. Geçen yıl olduğu gibi bu yıl da **Ülkü Ocakları, 30-40 kişilik bir grup halinde stantların arasında dolaştı. Dahası, gezerken "süreç"le ilgili eleştirilerini ifade eden bir yazara hücum ettiler.** Araya diğer yazarların girmesiyle olay büyümekten kapandı. Ertesi gün ise, dışarıdan getirilen bir grupla birlikte "Pankuş Yayınları"nın standına saldırdılar. Kapağında Öcalan ve Bahçeli'nin yer aldığı **"TC Bize Devlet Kursun"** başlıklı kitabı satamayacaklarını

söylediler, yayınevi sorumlusunu yaraladılar. Ve ellerini-kollarını sallayarak fuardan ayrıldılar.

Saldırı sırasında polisler ve özel güvenlik elemanları oradaydılar. Fakat her zamanki gibi saldırganlara müdahale etmediler, sonrasında çekip gitmelerine izin verdiler. Ertesi gün saldırıyı bahane ederek fuarı polis ablukasına aldılar. Bu durum, fuara gelenlerde de tedirginlik yarattı. Fuarın zaten kendi özel güvenlik elemanları bulunuyor. Daha ilk saldırıda müdahale edilseydi, belki ikincisi yaşanmayacaktı. Hatta grup halinde dolaşmalarına izin vermemeleri gerekiyordu.

Üzerinde asıl durulması gereken nokta, fuarda yer alan yayınevleri, yazarlar ve fuar kitesinin bu saldırgan gruba gereken tepkiyi göstermemesidir. Elbette tepki duyan azımsanmayacak bir kesim vardı. Fakat o anda bir tavır ortaya konulamadı. Bunun temel nedeni, bu kesimlerin örgütsüzlüğüydü. Sonrasında saldırıya uğrayan yayınevini ziyaret edenler oldu. Keza birçok yayınevi ve gazeteci derneği, olayı kınayan açıklamalar yaptılar, güvenlik tedbirlerinin artırılmasını istediler.

Fakat sorun "güvenlik tedbirleri" değildi; talep de tedbirlerin artırılması olmamalıydı. Doğrudan fuarı organize eden TÜYAP yönetimine ve Adana Belediyesi'ne seslenerek, Ülkü Ocakları, AKP Gençlik Kolları gibi siyasi yapılara yer verilmemesi istenmeliydi, istenmelidir. Saldırıya uğrayan yayınevinin çizgisi ve kitabın içeriği ne olursa olsun, stantlara ve kitaplara saldırılması kabul edilemez. Bir sanat şöleni olması gereken kitap fuarının, faşist saldırı ve polis ablukasıyla anılması istenmiyorsa, bu kurumlara fuarda yer verilmesine karşı çıkılmalı ve önümüzdeki yıl için şimdiden girişimlerde bulunulmalıdır.

Böyle büyük bir saldırıyı "önleyemeyen" güvenlik güçleri, fuarda gösteri yapan bir performans sanatçısını çok rahat biçimde engelleyebildi üstelik. **Palyaço giysileriyle "yalancı geldi yalancı" diye seslenen, boynuna astığı küçük tabladan kutucuklar dağıtan Şahin Kelleci'nin, hakkında "şikayet" olduğu gerekçesiyle fuarda dolaşmasına izin verilmedi.** Birileri Kelleci'nin "yalancı"ndan rahatsız olmuştu! Çünkü **"yalancı geldi yalancı"** nakaratından sonra **"mülakata artık son verilecek", "asgari ücret 40 bin TL olacak", "öğrenci kredisi 10 bine çıktı"** diyerek, yönetimi mizahi biçimde eleştiriyordu.

Adana Büyükşehir Belediyesi, Şahin Kelleci'ye standında yer vermişti, orada kendi yazdığı **"Yalancı Sandığı-mız"** kitabını da satıyordu. Güvenlik, sadece standta durabileceğini söyledi; standı geçtiğinde ise üstündekilerini çıkarmasını istedi. Bu durumu protesto eden Kelleci standı da terketti.

Bir sanatçıya yapılan müdahaleye de -bireysel çıkışlar dışında- tepkisiz kalındı. Oysa Şahin Kelleci, "kara mizah"ıyla fuara renk katıyordu; gelenlerin ilgisini çekiyor, gülmelerini sağlıyordu. Böyle bir sanatçıyı engellediler, sanatını nasıl icra edeceğine bile müdahale ettiler ve fuardan gitmesini sağladılar.

"Güvenlik güçleri"nin bir diğer icraatı ise, zaten sınırlı olan "sol" yayınlarına ilgili gençleri fışkırtmak, ailelerini telefonla arayıp uyarmaktı. Faşist saldırı karşısında etkisiz kalan "güvenlik", sözkonusu

yönetimi eleştiren bir sanatçı veya devrimci yayınlara ilgili gençler olunca, büyük bir hızla harekete geçiyordu.

Örgütlenme zorunluluğu

Adana Büyükşehir Belediyesi iki dönemdir CHP'nin elinde. Gerek büyükşehir gerekse merkez ilçe belediyeleri stantlar açıp buralarda yerel yazar ve şairlere, sanatçılara yer veriyor. Bu açıdan önemli ve faydalı bir işlev görüyorlar. Fakat devrimci, demokratlardan daha fazla, gerici-faşist kişiler bu olanaklardan yararlanıyor. **Oysa belediyenin AKP ve MHP'de olduğu dönemlerde devrimci ve demokratlar bu olanaklardan hiç yararlanamadılar. CHP ise her zamanki uzlaşmacılığı ile gerici-faşistlere yer açıyor; onlar da belediyenin olanaklarını her dönem tepe tepe kullanıyorlar.**

Diğer yandan yerel yazar ve şairler arasında işi pazarlamacılığa dökenler çıkıyor. Kitaplarını satabilmek için işportacılar gibi önlerinden geçenlere sesleniyor, kitaplarını almaları için zorluyorlar. Özellikle çocuk ve genç yaşta olanlar, yazarları kırmamak için bu kitapları satın almak zorunda kalıyor. Mesleğin onurunu düşüren bu davranışlar, birçok yazar ve şairi rahatsız etse de bir çözüm bulunamıyor.

Bütün bunlar asıl olarak örgütsüzlüğün yarattığı sorunlardır. Stantlara, kitaplara, sanatçılara saldırıları ve yaşanan diğer sorunları konuşmak için bir araya gelmek, çözüm yollarını tartışmak ve harekete geçmek yerine, yakınıp duruluyor. Oysa çeşitli platformlarda, dernek ve sendikalarda örgütlü yazar ve şairler, bulundukları kurumlarda bu sorunları gündeme getirebilirler; diğer kurumlarla bir araya gelerek ortak kararlarla birleşik bir duruş ortaya koyabilirler. Aksi halde kitap fuarlarında sorunlar katmerleşerek devam edecektir ve sanatsal-kültürel niteliğini tümünden kaybedecektir.

Ülkü Ocakları bugün "süreç"e karşı konuşan kişilere, basılan kitaplara, onları basan yayınevlerine saldırdı. Daha önceleri komünist ve devrimcilere, Kürtlere saldırdıklarını biliyoruz; yarın ise kime saldıracağı belli değildir. Dolayısıyla son saldırıya "kendi aralarındaki kapışma" olarak bakıp hayırhah bir tutum sergilemek doğru değildir. Faşist odaklar her dönem birilerini hedefe çakacaklar ve saldırılarını sürdüreceklerdir.

Kitap fuarlarını faşist saldırı ve polis ablukasından kurtarmak ve yeniden bir sanat şöleni haline gelmesini sağlamak için, faşistleri bu alanın dışına atmak zorunludur. Son saldırı, bunun artık ertelenemez ve acil bir şekilde çözülmesi gerektiğini ortaya koydu.

"Faşizm, kültürün kışığıdır." "Kültürün kışı"nı bahara çevirmek, kültür ve sanatın yaratıcılarına, emekten, devrimden yana olanlara açmaktan geçiyor. Bunun için de yazar ve şairlerin, sanatçıların örgütlenmeleri, belediyeleri ve TÜYAP gibi kurumları bu doğrultuda zorlamaları gerekiyor.

☆ 1 Şubat 1979- Abdi İpekçi Öldürüldü

Milliyet Gazetesi'nin genel yayın yönetmenliğini sırada Mehmet Ali Ağca, Abdullah Çatlı, Oral Çelik gibi faşistler tarafından düzenlenen bir suikastle öldürüldü. Devlet tarafından yönlendirilen sivil faşistler yargılanmadığı gibi, resmi görevlerle yurtdışına gönderildi.

☆ 6 Şubat 2023- Hatay, Maraş, Adıyaman depremi

6 Şubat gecesi 7,8 şiddetinde, 9 saat sonra 7,6 şiddetinde iki depremde, resmi rakamlara göre yaklaşık 55 bin kişi öldü. Telefon operatörlerinin kayıtları ise, 6 Şubat sonrasında 300 bin telefon hattının iptal edildiğini söylüyor. Sonrasında depremzedelerin büyük çabalarına rağmen, deprem sorumlularının yargılanması ve ceza alması konusunda somut bir gelişme olmadı. Üstelik zeytinlikler, tapular, özel araziler gaspedildi. Geçen 3 yılın ardından, bugün hala 300 bin kişi konteynerde yaşıyor; devletin inşa ettiği TOKİ konutlarının oturulamaz halde olduğu söyleniyor; deprem bölgesi ciddi elektrik, su kesintileri yaşıyor.

☆ 10 Şubat 1969-

6. Filo eylemi

'68 hareketinin öğrenci gençliği, İstanbul ve Ankara'da 6. Filo'nun gelişini protesto ettiler. 16 Şubat'ta gerçekleşen ve

çoğunluğunu işçilerin oluşturduğu protesto eyleminde, devlet destekli dincilerin saldırısı sonucu "Kanlı Pazar" olarak tarihe geçen olaylar yaşandı. ABD'nin 6. Filosu'nun İstanbul'a gelişini protesto ve ABD askerlerinin denize dökülmesi, sadece gençlik hareketi açısından değil, Türkiye devrimci hareketi açısından da önemlidir. Ülkemiz tarihindeki belli başlı anti-emperyalist eylemlerden biridir. Keza tarihe "Kanlı Pazar" olarak geçen karşı-devrimin provokasyonlarını bilmek gerekir.

☆ 11 Şubat 1925- Şeyh Said İsyanı

Elazığ'ın Eğil bucağı Piran köyünde başlayan ayaklanma, yaklaşık iki ay sürdü. Şeyh Said'in önderlik ettiği bu ayaklanmaya, bölgedeki dört aşiret katılmış, devlet güçlerini bölgeden çıkarmayı başarmışlardı. Devlet, bu ayaklanma karşısında seferberlik ilan etti. Takrir-i Sükun Kanunu çıkarıldı. Şeyh Said ve beraberindekiler Varto yakınlarında yakalandılar ve Diyarbakır'da idam edildiler.

☆ 13 Şubat 1967- DİSK kuruldu

DİSK (Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu), 1960'ların başında yükselen sınıf mücadelesinin bir ürünü olarak '67 yılında kuruldu. Türk-İş'in Amerikan tipi sarı sendikacılığı işçilerin gözünde teşhir olmuştu. Türk-İş'ten kopan Lastik-İş, Basın-İş, Maden-İş ve Gıda-İş sendikaları tarafından DİSK kuruldu. Fakat DİSK'e çöreklenen revizyonist-reformist yöneticiler, işçi sınıfının sendika ağalarını aşan eylemlerine de set oldular. Bunların içinde 15-16 Haziran direnişi en fazla bilinenidir. 12 Eylül faşizmi karşısında da bir direniş sergilemeden teslim oldu. 12 Eylül'den sonra yeniden kurulan DİSK, "çağdaş sendikacılık" adı altında daha açık bir sınıf işbirliği ve teslimiyet çizgisi izledi.

☆ 18 Şubat 1993- İstanbul'da DEP binası bombalandı

☆ 19 Şubat 1972- Ulaş Bardakçı katledildi

THKP-C'nin kuruluşunda önemli bir rol oynayan ve '68 kuşağının yiğit devrimcisi

23 Şubat 1918- Kızılordu kuruldu

Ekim Devrimi'nin üzerinden henüz birkaç ay geçmişti. İç karışıklıklar, tümüyle kontrol altına alınamamıştı. Yeni biten bir savaşın tahribatlarıyla ülke ekonomisi felç olmuş, halk korkunç bir sefalet içinde yaşıyordu. Ama Alman emperyalizminin saldırısı, bir anda ülkenin devrimci bir kaba-rışla muazzam bir seferberliğe neden oldu. Ekim Devrimi'ni yaratan proletarya, Parti'nin çağrısına, Kızıl Ordu alayları oluşturarak cevap verdi. Alman işgalcilerinin geri püskürtüldüğü gün olan 23 Şubat 1918, Kızıl Ordu'nun doğum günü ilan edildi.

Devrimin ilk yıllarında sadece Alman ve Japon emperyalizminin ordularıyla değil; Kolçak ve Denikin gibi, karşıdevrimin uşaklarıyla da savaştılar. 1918-22 yılları Kızıl Ordu'nun en zorlu dönemiydi. Savaşçıların pek çok şeyi eksikti, ama önemli bir şeye sahiptiler: Sosyalizm inancına ve başarıma kararlılığına. İlk günlerin, ellerinde derme çatma silahları bile olmayan proleter gönüllüleri, dünyayı dize getiren yiğit savaşçılara, komutanlara dönüştü.

İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'nda, Almanların bütün saldırılarında başarı kazanmış olan 'Beşinci Kol' faaliyeti ve 'Yıldırım Savaşları', Sovyet topraklarında hiçbir işe yaramadı. Moskova kuşatması sırasında, doğrudan Stalin'in başında olduğu birlikler, şehrin sokaklarında ev ev çarpıştılar.

Savaş başladığında ilk 9 haftada Kızıl Ordu'nun kayıpları, emperyalist ülkelerin aklını durduracak kadar çoktu. Fakat aynı ordu, 1945 Mayıs'ında Berlin'deki Reichstag'da (Alman parlamento binası) kızıl bayrağı dalgalandı. Kızıl Ordu'nun zaferi, sosyalizmin zaferiydi.

Ulaş Bardakçı, Arnavutköy'de kuşatıldığı evde, son kurşununa kadar çatışarak şehit düştü.

☆ 21 Şubat 1934- Nikaragua direnişinin önderi Augusto Cesar Sandino katledildi.

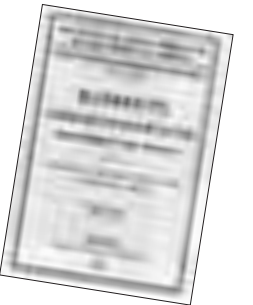
☆ 22 Şubat 1848- Bebel doğdu

Lenin'in "işçi yığınlarının en çok sevdikleri liderler" arasında saydığı Alman komünist August Bebel doğdu. Bir işçi olarak kendini bilimsel sosyalizm öğretisiyle yetiştirmeyi başaran Bebel, birçok önemli yapıta da imza attı. Bunların içinde "Kadın ve Sosyalizm" en çok bilinen eseridir.

☆ 24 Şubat 1948- Komünist Manifesto yayınlandı

Marks ve Engels, işçi sınıfının siyasal mücadelesinin nedenlerini ve hedeflerini ilk kez bilimsel bir tarzda Komünist Manifesto'da ortaya koymuştur. Aynı zamanda proletaryanın siyasi partisinin devrimci programı olma özelliği taşır. Sosyalizm tarihinin en önemli metinlerinden biri olan Komünist Manifesto, "Avrupa'da bir hayalet dolaşıyor: Komünizm hayaleti" diye başlar ve burjuvazinin komünizmden duyduğu büyük korkuyu ifade eder. Ve son sözleri "bütün ülkelerin işçileri birleşiniz!" dir. 150 yıldan fazla bir zaman önce kaleme alınmış olmasına rağmen ne burjuvazinin komünizm korkusu bitmiştir ne de işçi sınıfının kurtuluşunun kendi eseri olacağı gerçeği. Komünist Manifesto, bugün de güncelliğini ve tarihsel önemini korumaktadır.

☆ 26 Şubat 1984- Şair Hasan Hüseyin Korkmazgil öldü.

Şubat Ayında Şehit Düşen İhtilalci Komünistler

9 Şubat 1978- Atilla Acartürk

İhtilalci komünistlerle 1974 yılında tanıştı. Ankara'da öğrenci iken anti-faşist mücadelenin ön saflarında yer aldı. Faşistlerin kurduğu bir pusuda şehit düştü.

17 Şubat 1996- Nurettin Demir

Daha 18 yaşında iken, kuruluş yıldönümü için gerçekleştiren bir korsan gösteride çatışarak şehit düştü.

22 Şubat 1980- Hacı Köse

Adana Borsa Lisesi'nde okurken öğrenci gençliğin doğal önderi oldu. O yıllarda ihtilalci komünistlerle tanıştı ve kısa sürede profesyonel devrimci olarak mücadeleyi Antakya-İskenderun, Dörtyol, Payas bölgesine taşıdı. İskenderun Demir Çelik başta olmak üzere işçileri örgütlemeye çalıştı. Faşist Türkeş'in İskenderun'a gelişini durduran eylemlerin başında yer aldı. Bir gece bildiri dağıtım sırasında HK'lıların kurduğu pusuda yaralandı. Bölgede aranan bir lider olduğu için hastaneye kaldırıldığı andan itibaren polis ablukası ve sorgusu başladı. Osman Yaşar Yoldaşcan komutasındaki TİKB askeri komitesi, Hacı'yı hastaneden kaçırmak istediler, çıkan çatışmada bir asker öldü. Ve o gece Hacı Köse'yi işkencede katlettiler.

17 Şubat 1600- Giordano Bruno Yakıldı

1548 yılında İtalya'nın Napoli şehrinde doğan Giordano Bruno, filozof, astronom, matematikçi ve yazardı. Napoli'de Dominicain Manastırına girdikten sonra teoloji inceledi ve eski filozoflar ve düşünceleri üzerine kapsamlı bir çalışma yaptı. 1576 yılında kilise ile arası açılmaya başladı.

Bruno giderek kilisenin katı-dogmatik tutumuna tepki duymaya, din adamlarını sahtecilik ve yalancılıkla suçlamaya yöneldi. Papaz giysisini çıkardı ve Kopernik'in güneş sistemi üzerine çalışmalarını derinleştirdi. 1579'da Aristoteles düşüncesini reddetti, 1581'de ise dinsel baskılara karşı 30 maddelik eleştirisini yayınladı.

Yazılarındaki sadece eleştiriler değil, güçlü hicivli diliyle de tepki çekti. Dönemin en ünlü hocalarıyla, din adamlarıyla tartışmalar yürüttü, resmi görüşleri büyük bir yenilgiye uğrattı, bu nedenle kilisenin ona olan düşmanlığı arttı. Üzerindeki baskı artınca Bruno kaçmak zorunda kaldı. Cenevre, Londra, Paris, Frankfurt, Prag, Venedik... pek çok yer dolaştı, gittiği yerlerde matematik ve diğer bilim dalları üzerine dersler verdi.

1592 yılında kilise karşıtı düşünce ve yazılarından dolayı tutuklandı. 8 yıl boyunca en ağır engizisyon işkencelerine maruz kaldı. Engizisyonun istediği şey, Bruno'nun din, dünya, bilim ve özgürlük üzerine düşüncelerinde yanıldığını itiraf etmesiydi. Ancak **Bruno görüşlerinden taviz vermedi, son ana kadar bu görüşleri savunmaya devam etti.**

8 yılın sonunda Bruno değil, işkenceciler pes etmek zorunda kaldılar. Ona *"pişman olduğunuzu söyleyin"* dediklerinde, **"pişman olacağım hiçbir düşünceyi benimsemedim"** diye cevap verdi. Onu vazgeçiremeyeceklerini anladıklarında, sivil mahkemeden *"Bruno kafirdir, yakılarak arındırılacaktır"* kararını çıkarttılar. Bu karar karşısında Bruno *"kararı bildirirken siz korkuyorsunuz, ama ben korkmuyorum"* diyerek meydan okumaya devam ediyordu. 1600 yılının 17 Şubat gününde, Bruno Roma'da Çiçekler Meydanı'nda yakılarak öldürüldü.

Yakılmasına tanıklık edenlerden biri, yazdığı mektupta *"Bruno donuk ve solgun görünüyordu. İşkenceler yüzünden çok kan yitirmişti. Güçsüz ve zayıftı. Mafsalları tekerlek işkencesinden yırtılmıştı. Etleri bazı yerlerinde kemiğine kadar parçalanmıştı. Bruno'nun yüzüne öpmesi için çarmıhtaki İsa yontucuğu tutulduğunda, o küçümseyen bir bakışla kafasını çevirdi"* diyordu.

19 Şubat 1600 tarihinde çıkan Aurisi di Roma gazetesinde de şunlar yazılıydı: *"Perşembe sabahı Campo di Fiori'de, Nola'dan Dominik kilisesinden biri canlı olarak yakıldı. İnançlarımızın karşısında olan, farklı huy-lara ve dogmalara sahip bir dinsizdi. Ama fikirlerinin*

sonsuzlukta yaşayacağını savundu." (Alıntılar, Ankara Devlet Tiyatrosu'nun 2009 yılında sahnelediği Bruno oyununun broşüründe yer almaktadır.)

"Sonsuza dek yaşayacak fikirler"

Bruno, bilimin ve evrenselliğin savunucusuydu. **Tartışmalarda ve yazılarında ortaya koyduğu düşünceler, Ortaçağ'ın koyu karanlığı içinde, döneminin çok ilerisinde düşüncelerdi.** *"Sınırsız mekandaki sonsuz maddeler bir bütünlük içindedirler. Dünya yıldızlardan biridir, ayrıcalığı yoktur, uzay yaratılmamıştır ve hiçbir şey değişmez değildir."* Bruno'nun ısrarla savunduğu şey, bilimin özgür bırakılması, üzerindeki din baskısının kaldırılmasıydı.

O, Rönesans döneminin en önemli filozoflarından birisiydi. Avrupa'nın feodalizmin ağır baskısı ve ortaçağın koyu karanlığı altında boğulduğu, dini baskının her türlü gelişimi, kilisenin etkisini zayıflatmak her hareketi büyük bir vahşetle ezdiği bir dönemde, buna başkaldırma gücünü ve cesaretini gösteren aydınlar arasındaydı.

Zaten Avrupa'da bu 'karanlık ortaçağ' dönemi, bir taraftan Rönesans (1300-1600 yılları arası) ve Reform (1500'ler) hareketlerinin önderliğini yapan, bilim, sanat, edebiyat, felsefe gibi konularda çığır açan görüşleri savunan aydın ve sanatçıların çabaları, diğer yandan dünya haritasının çizilmesini sağlayan büyük keşifler sonucu kapatılabiliyordu.

Dönemin bilim insanları arasında, engizisyon işkencelerine dayanamayarak teslim olan, görüşlerinden pişmanlık bildiren, öğrencilerinin karşısına çıkarak bugüne kadar yanlış şeyler savunduğunu ilan edenler de vardı elbette. **Dünyanın döndüğünü söyleyen ve engizisyonun baskıları sonucunda bu görüşünü geri çeken Galilei Galileo** bunlardan birisiydi.

Ancak tarih onların değil, Bruno gibi, baskı ve sömürü düzenine karşı, başına gelebilecek her türlü saldırıya rağmen direnen insanların ortaya koyduğu görüşlerle ilerledi. İşte bu nedenle, **yakıldıktan yaklaşık 300 yıl sonra, 1889 yılında Bruno'nun anıtı büyük bir törenle dikilir.** II. Enternasyonal'in kuruluş yılıdır 1889. Ve İtalya'da Komünist Parti'nin ilk tohumları atılmaktadır. İtalyan işçi ve köylülerinin açlık ve sefalet içinde yaşadığı, ağır vergiler altında ezildiği ve buna başkaldırdığı bir dönemdir. Bölgesel grevler yayılmakta, kitle hareketi her geçen gün yükselmektedir.

İşte böyle bir dönemde, Bruno'nun anıtının dikilmesi, insanlığa sömürüye karşı direniş, egemenlere boyun eğmeme, görüşlerini sonuna kadar kararlılıkla savunma, baskı ve işkenceye karşı geri adım atmama çağrısı gibidir.

Herkes birgün ölür; ama sadece bazı insanlar gerçekten yaşar. Ve onların fikirleri sonsuza kadar yaşamaya devam eder.

28 Şubat 2015- Yaşar Kemal yaşamını yitirdi

Edebiyatın büyük ustası Yaşar Kemal, 2015 yılında "çoklu organ yetmezliği" nedeniyle yaşamını yitirdi.

Asıl adı Kemal Sadık Gökçeli olan Yaşar Kemal, 1923 yılında Van Gölü'ne yakın Muradiye ilçesine bağlı Ernis köyünde doğdu. Türkmen köyünde tek Kürt ailenin

çocuğu olarak büyüdü. Evde sadece Kürtçe, köyde ise Türkçe konuştuklarını söylledi. Onun için usta öykücü Sait Faik, Yaşar Kemal'i *"Türk'ten çok Kürt, Kürt'ten çok Türk"* olarak tanımladı.

Daha sonra ailesiyle birlikte Adana'ya göç ettiler. Buradaki halkın yaşamından oldukça etkilendi ve romanlarında, öykülerinde onları anlattı. Eğitimini ortaokul son sınıfta bırakmak zorunda kaldı. Irgatlık, işçilik, arzuhalcilik gibi işler yaptı. İlk şiir ve öykülerini 1940'lı yıllarda yayınladı. 1952'de ilk öykü kitabı olan "Sarı Sıcak"ta yer alan "Bebek" adlı öyküsü, önce Fransızca ve İngilizce'ye çevrildi, sonra İtalyanca, Rusça ve diğer dillere...

Dünyaca ünlü "İnce Memed" romanı ise, 1955'te yayınlandı. Eserlerinde destansı bir dil kullanan Yaşar Kemal, bu romanında ağalık sistemine ve sömürüye karşı mücadeleyi anlattı. Bir eşkiyanın ağaya başkaldırısını konu alan İnce Memed, yurtdışında 140'ı aşkın baskı yaptı. Yaklaşık 40 dile çevrildi. Daha sonraki yıllarda bir söyleşisinde, bu romanı eşkiya olan ve dağda vurulan amcasının oğlundan esinlenerek yazdığını söyleyecekti. Ayrıca çocukluğunun eşkiyalar içinde geçtiğini, dayısının da "büyük bir eşkiya" olduğunu belirtecekti.

Cumhuriyet gazetesinde yazmaya başladığında "Yaşar Kemal" adını kullandı ve o günden sonra ismi Yaşar Kemal olarak kaldı. İnce Memed dışında Yer Demir Gök Bakır, Fırat Suyu Kan Akıyor Baksana, Ağrı Dağı Efsanesi, Bir Ada Hikayesi gibi çok bilinen romanları vardır. Ve Nobel'e aday gösterilen ilk Türkiyeli yazar olmuştur.

Yaşar Kemal, sadece büyük bir edebiyat ustası değildi. **Kürt sorunundan tutsakların durumuna kadar birçok önemli konuda tavrı alan sayılı aydınlardan biridir.** Kürt halkı üzerindeki baskı ve şiddete, asimilasyon politikalarına karşı çıktı. Bu doğrultuda birçok etkinliğe, toplantıya katıldı. **1996 yılındaki ölüm orucunda, Zülfü Livaneli ve Can Dündar ile birlikte "arabulucu"luk görevini üstlendi.** Tutsaklarla görüştü, devlete *"bu çocukları öldürmeyin"* çağrısı yaptı. Fakat devlet, o zaman da verdiği sözleri tutmamış ve tam 12 devrimci tutsak şehit düşmüştü.

Devlete karşı bu tutumundan dolayı hakkında birçok kez davalar açıldı, yargılandı, hatta tutuklandı. En son 1995'te bini aşkın yazar ve sanatçı ile birlikte, yayıncısı olduğu "Türkiye'de Düşünce Özgürlüğü" adlı kitabı nedeniyle 20 ay hapis cezası istemiyle yargılandı. "Zulmün artsın" başlıklı makalesinden dolayı yargılandı, hapis ve para cezasına çarptırıldı. Tüm bu yargılamalara rağmen inandığı şeyleri savunmaktan ve yazmaktan geri durmadı.

Halk tarafından çok sevilen ve sayılan bir yazar ve aydıdı. Eserlerinde halkın acılarını, sevinçlerini, sorunlarını işledi. Doğaya olan tutkusu ve betimlemeleriyle ünlüydü.

Yaşar Kemal eserleri ve duruşuyla hep yaşayacak...

Enginleri fethetme ruhuyla BİZ KAZANACAĞIZ!

Bu ay, ihtilalci komünistlerin kuruluş ayı. Bir nevi doğum günleri...

Hem de iki kez! **İlki, 19-21 Şubat 1979 tarihinde gerçekleşen “İleri Militanlar Toplantısı” (İMT)’dir. İkincisi, 15-17 Şubat 1998’deki “yeniden doğuş” konferansı!..**

Her iki doğum da oldukça uzun ve sancılı bir dönemin ardından gelmiştir. Her doğum gibi öncesinde büyük acılar, sıkıntılar yaşanmış, ama sonrasında daha büyük coşku ve moralle yeni başlangıçlar yapılmıştır. Bunun verdiği itilimle en kritik süreçlere damgasını vuran, dostun-düşmanın saygı duyduğu bir yapı çıkmıştır ortaya.

Kısa tarihçe niteliğindeki “kuruluş yıldönümü” yazılarını yeniden yayınlıyoruz.

* * *

Binlerce yıllık insanlık tarihinden, iki yüzyıl aşkın proletaryanın mücadelesinden, yüzelli yıllık Marksizm-Leninizm’in biliminden süzülerek geliyoruz... Spartaküs’ten Lyon’a, Paris Komünü’nden Ekim Devrimi’ne, yenilgi ve zaferleri kuşanarak geliyoruz... Pir Sultan’dan Şeyh Bedrettin’e, Mustafa Suphi’den Ethem Nejat’a, Denizler’den, Mahirlere, Kaypakmaya’lara, bu toprakların değerlerini üstlenerek geliyoruz...

Yüzlerce ayrık otu içinde “bir tutam kır çiçeği” olarak, geleceğe umut taşındık... 12 Eylül karanlığında ışık olduk; sokakları, evleri “granitten bir kale” yaptık; zindanlarda, ölüm oruçlarında bayraklaştık... İşkencehanelerde direniş destanları yazıp, mahkemelerde yargılanan değil, yargılayan olduk... Mücadelenin her cephesinde “kutup yıldızı”ımızın yol göstericiliğinde yürüdük...

Fabrika fabrika, sokak sokak çarpışmaların militanlarıyız biz! Yoldaşcan’ın “hücum” komutunu kuşanarak son mermisine dek çatışan Metin’iz! Fatih’in direnişini daha ileri taşımaya ant için ve faşizmin ininde suratlarına tekme olup çakan Remzi’yiz! Gazi’den Ümraniye’ye “bizsiz olmaz bu işler” diye kavganın ortasına koşan Zeynep’iz, Hakan’ız! Yoldaşlarına siper olan Eralp’iz, Nilgün’üz! Fatih’in kızıl bandını şerefle taşıyan, “biz kazanacağız” şiarını kitlelere mal eden, ölüm orucu şehitleri ve gazileriyiz!

12 Eylül tasfiyeciliğine olduğu gibi, kendi tasfiyecilerimize de bayrak açan, karanlığı yarararak ilerleyen ihtilalci komünistleriz! Ateşi ve ihaneti gören, ama hiç tereddüt etmeden motorları maviliklere süren bolşevikleriz! Örgütçü ve militan kimliğimizi yeniden kuşanarak, “yeraltı nehirleri” yaratanlarız!..

Şehitlerimizin, geleneğimizin izinden giden, ona yeni halkalar ekleyeniz... Savaşa ve faşizme karşı, kavga bayrağını yükseltip, Nato’dan IMF’ye

emperyalist kurumlara ülkemizi dar eden, 1 Mayıs’ta alanları zapteden, orak-çekeçli kızıl bayrağı, usta ve önderlerimizi gururla göndere çeken, meydanlara dikeniz... Haziran direnişinde barikatların başında, sokak savaşlarında en önde dövüşen, en son çekileniz... 19 Mart’ta polis barikatına yüklenenleriz; kitle hareketinin, eylemlerin içinde ML politikaları pratik önderlikle birleştireniz...

Biz çelikten bolşevik müfrezeyiz!..

İşçi direnişlerinde, çatışmalar-da, grevlerde büyüyen “yeni çağın çocukları”yız! Öğrenen ve öğreteniz... Nice-liğe değil, niteliğe önem veren, saflarımızı sağlam karakterlerle donatan, yılların deneyimi ve birikimini, gençliğin dinamizmi ile kaynaştıranız...

Bizler Osman’ın Fatih’in öğrencileri-yiz. Direniş geleneğini kuşaktan kuşağa aktaranlarız... Stalin Mehmet’in Sezai’nin her tür statükoya, donmuş olana vuran güçlü sesi, geleceğin temsilcisiyiz...

Böyle köklü bir tarihi, ne faşizmin saldırıları, ne oportünizmin çamurları, ne de tasfiyeciliğin inkarı yıkabilirdi, yıkabilir...

Köklerimiz toprakta, tarihten geliyoruz çünkü! Stalin’in Yunan mitolojisinden verdiği örnekte olduğu gibi, **bizim yenilmezliğimizin sırrı, ayaklarımızın toprağımıza basmasıdır. Bu toprak, tarihimizdir, şehitlerimizdir, hal-kımızdır, proletaryadır.** Kimsenin gücü, bizi onlardan koparmaya yetmedi, yetmeyecek!..

İşte tarih, işte biz!

‘79’da temelleri sağlam atılan ve hep ML zeminde kalanlar, emin adımlarla geleceğe doğru yürüyorlar... Zorlukları aşarak, inançlarını pekiştirerek... Düşmana korku, dostlara güven vererek... Ama daha katedilecek çok yol, aşılacak çok engel olduğunu bilerek...

Karanlıkları yara yara, yürüyoruz aydınlıklara... Tarihe, şehitlerimize, işçi ve emekçilere duyduğumuz büyük sorumlulukla... Bugüne dek verdiğimiz sözleri tutmuş olmanın gururuyla...

Yürüyoruz sitemsiz, başı dik ve enginleri fethetme ruhuyla...

Şairin dediği gibi; **“Bin kez bu-dadılar körpe dallarımızı / Bin kez kırdılar / Yine çiçekteyiz işte, yine meyvedeyiz! / Bin kez korkuya boğ-dular zamanı / Bin kez ölümlediler / Yine doğumdayız işte, yine sevinç-teyiz!”**

Nice zorluklardan, badirelerden, yengi ve yenilgilerden geçtik. Örs ile

Alnınızda dalgalanan bayraklar adına
bayraklarda yaşayan ölümsüzler adına
durmak yok bu koşuda
teslim olmak yok
ağıt yok dilimizde dizlerde titreme yok
kaç güneş sönerse sönsün içimizde
hep aydınlıkta yakalayacağız ölümü
ya şafak sökerken
ya güneş yükselirken
sizin sesiniz olup sizi haykıracağız
biz kazanacağız!
Biz kazanacağız!

çekeç arasında dövüldük. Ateşi ve ihaneti gördük. Ama yılmadık, doğru bildiğimiz yoldan şaşmadık. Ve bugünlere geldik...

Güzel günlere olan inancını yitirmeyenler, gelenekten kopmadan, onun iyi ve güçlü yanlarını alarak geleceğe yürüyenler, umudu hep diri tutanlar, elbette onun sonuçlarını alırlar.

Onun içindir ki, bir kez daha **“Selam yarata-na! / Tohumların tohumuna / Serpilip gelişene selam!”** diyoruz. Ve biliyoruz ki, **“Bütün yemiş-ler dallarımızdadır / Beklenen günler, güzel günlerimiz ellerimizdedir / Haklı günler, büyük günler...”**

“Büyük günler” için büyük düşünüp, büyük dövüşeceğiz! Değil beş-on yıl, 50 yıl geçse de aynı inanç ve coşkuyla yürüyeceğiz aynı yoldan... Kırıl-sak, darbelensek de eğilip bükülmeden, dik duruşu-muzu yitirmeden... Küllerimizden yeniden doğarak, işçi-emekçilerle, gençlerle çoğalarak...

Çünkü biliyoruz ki, **tasfiyecilik yenilgiye; bolşevizm zafere götürür!**

“Kutup Yıldızı”ımızın son sözleri şiarımızdır: BİZ KAZANACAĞIZ!

Mustafa Suphiler Fındıklı’da anıldı

Katledilişlerinin 105. yıldönümünde Mustafa Suphi ve yoldaşları Rize-Fındıklı’da, iskeleden denize karanfiller atılarak anıldı. Anma devrim şehitleri için yapılan saygı duruşu ile başladı. Atılan sloganlar ve ortak metnin okunmasının ardından, anma sonlandırıldı. Eylemi PDD, ESP, EMEP, Sol Parti, Halkevleri, Emekli Meclisi birlikte organize etti.

Fındıklı PDD

SEFALET EKENLER ÖFKE BİÇERLER!

Bir yanda lüks, sefahat ve çürüme...

Diğer yanda yoksulluk, işsizlik ve açlık...

Marks'ın "bir yanda servet, diğer yanda sefalet büyüyor" tespiti, her geçen yıl daha net biçimde gözler önüne seriliyor.

Dünya Eşitsizlik Raporu 2026'ya göre, dünyada en zengin yüzde 10, servetin yüzde 75'ine sahipken; en yoksul yüzde 50'nin payı, yalnızca yüzde 2.

Bu eşitsiz dağılımın altında, kapitalist sömürü yatıyor.

Ama sefalet eken, öfke ve direniş biçer!

"Aclar ordusu" yürüdüğünde önünde kimse duramaz!

